

*Aldım yalnızlığımı yanıma
kaybetmeden umudu
Yıldızlardan medet umdum
kara bir gecede, aydınlığa
dair.
“Güneş yine doğacak” dedim
yürüdüm sabaha kadar
düşmemek için, el yordamıyla
“Güneş yine doğacak”
dedim...*

CIWANÊN AZAD

Kowara Ciwanan a Mehaney

Her Tişt Ji Bo Azadiyê!
Hejmar:31 Kanûn 2008

**‘Ya sev ya terket’ faşizmine
karşı apocu gençlikten tek
slogan;**

**Ferman Devletin,
Dağlar Bizimdir!!!**

Haydi git güle güle
Güle güle sana
Acılara yeten gücüm
Mektuplara yetmedi
Demirlere yeten gücüm
Mektuplara yetmedi

Bu ne biçim sevgi
Nasıl kardeşlik
Bu nasıl dostluk
Bu ne beter sevda
Benim aklım ermedi

Haydi git güle güle
Güle güle sana
İçli mektuplar
gelmesin
Kavuşmaz uzaklardan
Yanık mektuplar
gelmesin
Kavuşmaz
dostluklardan

Ateşin çocukları olmazdan önce
Şamaş'ın çocuklarıydılar
Bir alinteri pişerdi ocaklarında
Bir de yüreklerinde dostluklar
Gelip iki nehrin arasında durdular
Her birine bir tutam saç
Bir de kurban sundular
Halklar denizine doğru akan
Işıktan bir nehir oldular

İçindekiler

Yeni Dönem Direnişi ve Gençliğin Görevleri	2
Duran KALKAN	
Kürtler İçin Özgürlük Vaz Geçilmezdir	10
Fuat KAV	
Ciwantî Xwedî li Çanda Xwe Derketîne	14
Andok ÇIYA	
İrade Savaşı	20
Özel Kuvvetler	
PKK Tevgera Zimane -I-	29
Serdem ROJ	
Anlamın ve Hissin Yaşattığı Bir İnsan En Güçlü İnsandır	32
Abdullah ÖCALAN	
Belirlenimci Dünya Görüşünden Belirsizlik İlkesine	37
Ciwani AZAD	
Naze'nin Alın Yazısı	44
Nuda	
Afyon İmparatorluğundan Eroin Cumhuriyetine	48
Baran VESTAN	
Şehid İbrahim'den Gerilla Anıları	54
ANI	

Editörden

Merhaba gençler ve genç kalanlar!

Oldukça sıcak ve önemli gelişmeleri açığa çıkaran bir yaz ve son bahar sürecini geçirdik.

Geçen sonbaharda Gabar, Oramar eylemleri ve Zap direnişiyle başlayan ve Kürt halkının 15 Şubat, 8 Mart ve Newroz'lardaki serhildanlarla gerillayı cevaplayan ve tamamlayan eylemsellikleriyle beraber Özgürlük Hareketi askeri, siyasi ve örgütsel alanlarda çok ciddi bir mücadele içerisine girdi ve çok önemli gelişmeler açığa çıkardı.

Bu gelişmeler Edi Bese hamlesinin birinci aşamasının başarıyla geliştirilmesinin sonuçları olarak açığa çıktı.

Tabi bu sonuçlar karşısında çıkmaza giren, çıldıran bir düşman ile karşı karşıyayız. Adeta her düşman ağzından Kürtlerin soykırım, katliam sözlerini duymaktayız. AKP Kürdistan'da son rövanşını gerçek yüzü olan faşizanlıkla yapmaktadır. İslam adı altında bir halkın katliamını planlamaktadırlar. Ancak Erdoğan Kürdistan gezisinde gördüğü tabloda bu planlarının Kürdistan da gerçekleştirilemeyeceğini halkın serhildanlarıyla çok iyi görmüştür. Özgürlük mücadelesi, bir torba makarna ile kimliğinden vaz geçen bir halk değil, kimliği için canından vaz geçen bir halk yarattı. Bu açıdan artık kimse Kürtlerin özgürlük isteklerinin önüne geçemez.

Yürütülen mücadele ve açığa çıkan gelişmeler açısından 2008 yılını Kürt halkı açısından başarılı ve kazanımları fazla olan bir yıl olarak değerlendirebiliriz. 2009 yılını da, bu kazanımlar üzerinden karşılamaya ve daha fazla başarı elde edilebilecek bir yıl haline getirmeye yönelik her türlü imkanı yaratmalıyız.

Tüm ezilen halkların yeni yılını kutlar ve özgür yıllara kavuşmayı temenni ederiz.

**Amed'de buluşmak dileğiyle...
Genç kalın...**

Yeni Dönem Direnişi ve Gençliğin Görevleri

**Duran
KALKAN**

Türkiye siyaseti, Kürtler açısından gittikçe daha büyük bir tehdit ve tehlike arz eder duruma gelmektedir. Özellikle İlker Başbuğ ile Tayyip Erdoğan uzlaşmasına dayalı yönetimin kuruluşu ardından gelişen süreç bu gerçeği çok daha açık bir biçimde ortaya koymaktadır. Yeni yönetimin kuruluşu ardından yapılan toplantılarda; özellikle Terörle Mücadele Kurulu adındaki kurumun üst üste günlerce yaptığı toplantılarla, Milli Güvenlik Kurulu ve hükümet toplantılarında Kürt halkına ve özgürlük hareketine karşı yeni saldırı yöntemlerinin tartışıldığı ve bu temelde yeni imha ve tasfiye planlarının ortaya çıkartılmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır. Ekim ayından buyana yaşanan gelişmeler bize bu gerçeği göstermektedir.

Nitekim bu toplantılar ardından önce Önder Apo'ya dönük tehdit ve saldırı girişiminin yaşandığı bilinmektedir. Bunun Genelkurmay tarafından örgütlenip gerçekleştirildiği tartışma götürmez bir gerçektir. Çünkü İmralı sistemi Türk Genelkurmayı tarafından örgütlenip yürütülen bir sistemdir. Bütün görevlileri askeri yetkililerden oluşmaktadır. O nedenle İmralı işkence sistemi içerisinde Önder Apo'ya dönük gelişen tehdit ve saldırı girişiminin bizzat Genelkurmay tarafından örgütlenip yürütülmüş olduğu tartışma götürmezdir.

Diğer yandan Türk Başbakan'ı Tayyip Erdoğan'ın, neredeyse ağızdan çıkkanı kulağı doymuyor dedirtecek cinsten söylediği, sarf ettiği sözler, gerçekten dikkate almaya ve üzerinde durmaya değer sözlerdir. Kürtlere dönük silahlı saldırıdan linç girişimine kadar her türlü saldırıyı ve

hakareti onaylayan ve teşvik eden bir söylem içinde olduğu herkesçe görülmektedir. Bununla birlikte, tıpkı Genelkurmay Başkanı gibi Kürdistan seferleri düzenleyerek, Amed'den Dersim'e, Van'dan Gewer'e kadar geziler tertip ederek, Kürt toplumu tahrik etmeye ve üzerinde baskı sistemi geliştirmeye yönelmiştir. Bu geziler içinde özellikle Hakkari'de söylemiş olduğu sözler hiçbir zaman unutulmaması gereken önem ve değere sahiptir. "Tek devlet, tek millet, tek dil, tek bayrak" diyerek, "bunları beğenmeyen ve kabul etmeyen çekip gitmelidir" sözleriyle Kürt toplumunu binlerce hatta on binlerce yıldır yaşadığı ata topraklarından kovmayı dillendirmiştir.

Bu öyle birden bire, tesadüfen ağza gelerek söylenmiş sözler değildir. Düşünül-müş, tartışılmış, devletin yetkili kurumlarında kararlaştırılmış bir planın ifade edilmesi olmaktadır; öyle bir planın uygulanması için zemin yaratma çalışmasını ifade etmektedir. Tek dil, tek millet olacaksa, o zaman demek ki, Kürtlük yok olacaktır; Kürtçe olmayacak, Kürtlerin rengi olmayacak, Kürt ulusu olmayacaktır. Bu klasik inkar ve imha siyasetinin çok açık ve gözü kara bir söylemle dillendirilmesi ve bu temelde Kürt halkının açıkça tehdit edilmesi olmaktadır.

Bunları seven kalabilir, ya sevmeyen ne olacaktır?

Demek ki kovulması; köyünden, kasabasından, şehirden, yani yerinden yurdundan göçertilmesi planlanmaktadır. Son Terörle Mücadele Kurulunun üç-dört kez yaptığı toplantılarda alınan kararın, bu olduğu anlaşılmaktadır. İmralı'da Önder

Bir gün bile gecikmeden, ertelemeyen Kürt gençliğinin, yüzler, binler halinde bu görevi başarıyla yerine getirebilmek için seferber olması gerekmektedir. Gün mücadele günüdür. Öyle beklenemez, izlenecek bir zaman değildir. Yarın çok geç kalmış olabiliriz.

Apo'ya dönük tehdit ve saldırı girişimiyle Hakkari'de halka dönük, yerinden yurdundan kovma tehdidi aynı kararın parçaları olarak bütünlük arz etmektedir. Bu göstermektedir ki, mevcut Türk yönetimi yaptığı son toplantılarda yeni bir Kürt tehciri politikasını tartışıp, kararlaştırmıştır. Türk yönetimi, tıpkı Osmanlının son döneminde I. Dünya Savaşı içinde, 1915 yılında Ermeniler üzerinde uygulanan tehcir politikasına benzer bir politikayı bugün, III. Dünya Savaşı içinde yeniden ve bu sefer Kürtler üzerinde uygulamayı düşünmektedir. Kürtlerin Ermenilere göre daha yerleşik ve büyük bir toplum gerçeği olduğu düşünülürse, o zaman yapılmak istenenin kısmi bir tehcir girişimi olduğu dikkate alınabilir.

Türkiye siyaseti tarihte ki suçlarına yenilerini eklemeye hazırlanmaktadır

Nitekim 1993-94 yıllarında Botan, Zağros hattında, kırsal alanda gerçekleştirilen tehcir politikasının, 2009 yılında aynı alanda kent ve kasabalara dönük gerçekleştirilmesinin planlandığı anlaşılmaktadır. Nitekim MHP Genel Başkanı'nın önerdiği "tampon bölge" de bunu ifade etmektedir. Mevcut yönetimin, MHP'nin önerisi doğrultusunda yeni bir Kürt politikası tartışıp kararlaştırdığı ortaya çıkmaktadır. Bu da esas olarak bir katliam ve tehcir politikası olarak gündeme gelmektedir. Nitekim bunun bir soykırım olduğu bilinmektedir. Bütün dünya 1915'te Ermenilere yapılan bir soykırım olup olmadığını tartışmakta ve bu doğrultuda kararlar almaktadır.

Ermenilere yapılanın bir benzerinin günümüzde Kürtlere yapılmaya çalışılması, Türk yönetiminin "tarihi yeniden tekerrür ettirme" yaklaşım ve

çabası içinde olduğunu göstermektedir. AKP yönetiminin, 94'te kısmen gerçekleştirilen Kürt soykırımını daha ileri bir noktaya götürmek isteği, bu yönlü karar ve çaba içerisinde olduğu anlaşılmaktadır. Amed, Dersim, Ağrı katliamları adından, yine 94 tehcir uygulamaları ardından şimdi de, en azından tampon bölge yaratma hedef ve kararı doğrultusunda; Zağros, Botan, Van hattının boşaltılmasının hesaplandığı, bu alandaki kasaba ve kentlerin boşaltılarak, başta Güney Kürdistan olmak üzere dünyanın dört bir yanına sürülmesinin düşünülüp tartışıldığı açığa çıkmaktadır.

Önder Apo'ya dönük tehdit ile Tayyip Erdoğan'ın Hakkari'de söylediği sözler kesinlikle böyle bir anlam ifade etmektedir. Bunu daha da perçinleyen girişim Savunma Bakanı'nın Ermeni ve Rum soykırımlarını sahiplenen ve bunları öven sözleri olmuştur. Bunlar olmasaydı, bu katliamlar yapılmazdı Türkiye bu duruma gelemezdi, diyerek geçmişte yapılan katliamlar sahiplenilmiş ve yeni katliamlar yapılabileceğinin işareti Savunma Bakanı tarafından verilmiştir. Savunma Bakanı'nın söylediği bu sözler; Önder Apo'ya dönük tehditle Kürt halkına dönük Tayyip Erdoğan'ın yönelttiği tehdit ardından gelmektedir. Bunları destekleyen, tamamlayan bir söylemi ifade etmektedir.

Bunlardan ne sonuç çıkıyor? Gerilla karşısında başarısız kalan, Kürt halkının, başta gençlik ve kadınlar olmak üzere tüm emekçi halkın geliştirdiği serhıldanlar karşısında çıkmaz içine giren, haksızlığı, zalimliği, gericiliği herkese gösterilen Türkiye inkarcı sömürgeci siyaseti; şimdiye kadar halka ve özgürlük hareketimize dönük her yöntemi kullandığı ve geliştirdiği saldırıda başarıya ulaşama-

yınca şimdi daha ileri düzeyde katliam ve soykırım yöntemlerini devreye koyma hazırlığı içinde olduğunu göstermektedir. Mevcut Türkiye siyaseti tarihte işlemiş olduğu suçlarına yenilerini eklenmeye hazırlanmaktadır. Uyguladığı bin bir yöntemle sonuç alamayan inkarcı-sömürgeci gericiliğin, şimdi topyekün imha saldırısına hazırlandığı görülmektedir.

Soykırım güçlü olanların değil zayıfların başvurduğu bir yöntemdir

Önder Apo'ya yönelik imha tehdidi, Türkiye metropollerinde yaşayan Kürt halkına dönük linç girişimleri, varlıklarına yönelik yağma girişimleri bunu ifade etmektedir. Hakkari'de "beğenmeyen çekip gitsin" diyerek halkı yerinden yurdundan etmeyi öngören tehdit bu anlama gelmektedir. Bu bakımdan Kürt toplumunun ve Kürt özgürlük mücadelesinin gittikçe daha kritik bir sürece girdiği anlaşılmaktadır.

AKP yönetiminin yerel seçimleri kazanarak, Güney Kürdistan yönetimiyle anlaşarak, ABD ve AB'nin desteğini alarak bunun koşullarını olgunlaştırması halinde 2009 baharından itibaren fırsat bulursa topyekün saldırıya girişeceği anlaşılmaktadır.

Gerillanın Bêzelê'den başlayıp, Amed'de, Dersim'de, Botan'da geliştirdiği eylemlilik, vurduğu darbeler bu politikaları açığa çıkardığı gibi, sahiplerinin yüreğine korku salmıştır.

Hiç şüphesiz gerillanın ve halkın geliştirdiği bu direnişler büyük önem arz etmektedir. Kürt toplumuna yöneltilen soykırım tehdidine karşı gerillanın ve halkın, kanının son damlasına kadar kendini yığıtçe savunacağını göstermektedir. Bu anlamda katliam ve soykırım tehdidi

karşısında Kürt halkının yeni dönem direnişinin nasıl olması gerektiğini, bunun kapsamını, yöntemlerini ortaya koymaktadır. Gerillanın vuruşu, önümüzdeki süreçte topyekün saldırı karşısında gerillanın savunma savaşını nasıl yürütmesi gerektiğini ve yürütebileceğini gösterdiği gibi, halkın başta Amed olmak üzere Kürdistan'ın bütün kent ve kasabalarında geliştirildiği Serhıldan da yeni dönemde halk Serhıldanlarının nasıl gelişeceğini, hangi yol ve yöntemi izleyeceğini ortaya koymuştur.

Kürt halkı bu direnişle, topyekün imha saldırılarını boşa çıkartacak bir güce sahip olduğunu ortaya koymuştur. Bununla birlikte tehdidin bertaraf edilemediği, devam ettiği, soykırımın azalmayıp daha çok arttığını kabul etmemiz gerekmektedir. Bu bakımdan da hata yapmadan, oldukça duyarlı, öngörülü ve hazırlıklı davranarak şimdiden bu soykırım tehdit ve tehlikesini önleyecek hazırlıkları başta gençlik olmak üzere Kürt toplumunun geliştirmesi gerekmektedir.

Kürt halkını insanlık suçu olan katliam ve soykırım tehdidinden ne koruyabilir? Bu noktada yanılıya düşmemek, "21. yüz yıl demokrasi yüzyılıdır, demokrasiler çağıdır, böyle bir çağda soykırım olmaz" demek gerekir. ABD buna izin vermez, AB demokrasisi soykırımı reddeder, engel çıkarır demek büyük bir hatadır. Geçen yüz yıllar da benzer özellikler taşıyordu. O zaman da ABD ve AB gibi güçler vardı. Dikkat edilirse hiçbirisi, çeşitli toplumlar üzerinde uygulanan soykırım girişimini engellemeye yetmemiştir. O bakımdan da içinde bulunduğumuz dönemde her ne kadar Türkiye yönetiminin kendisi zayıf olsa da, böyle girişimler yapamaz, demek büyük bir yanılığ ve kendini aldatma olur. Başta Kürt

gençliği olmak üzere, Kürt halkı böyle bir yanılığa asla düşmemelidir. Diğer yandan Türkiye'nin iç dinamikleri var, katliam ve soykırım girişimine izin verilmez, mevcut yönetim bunu yapmaz, yapamaz; zayıf düşmüştür ve bunu gerçekleştiremez, dememek gerekir. Zaten soykırım, güçlü olanların değil, zayıfların baş vurduğu bir yöntemdir. Güçlü olan bir siyaset zaten soykırımı başvurmaz, kendi hükmünü icra ettirir. Katliam ve soykırım yöntemi: güçsüz kalan, ama hâkimiyetten, zulümden vazgeçmeyen yönetimlerin, siyasi güçlerin başvurduğu yöntem oluyor. Bu bakımdan da Türkiye ortamı içinde bulunduğumuz dönemde böyle bir soykırım girişimine izin vermez, demek kendini yanıltmak olur. Buna da Kürt toplumu asla düşmemelidir.

Öz savunma bilinci ve örgütlülüğü oluşturulmalıdır

O halde geriye ne kalıyor? İşi ciddiye alarak daha şimdiden kendini katliam ve soykırım girişimlerine karşı, bunu gerçekleştirecek topyekün imha saldırılarına karşı, onları boşa çıkartacak, yenilgiye uğratacak düzeyde hazırlık yapmak kalıyor. Bu hazırlıklar neyi içerir?

Birincisi, bilinçlenmeyi, süreci doğru anlamayı; ikincisi, örgütlenmeyi, her düzeyde topyekün imha saldırıları karşısında Kürt toplumunun topyekün direnişi sürdüreceği bir örgütlülüğe 7'den 70'e kavuşturulmasını; üçüncüsü, donanım ister. Yani çeşitli biçimlerde, saldırılar karşısında onları boşa çıkartacak bir direniş sürdürebilmek için çeşitli imkanlara kavuşmayı, bunun araçlarıyla kendini donatmayı gerektirir.

Bu bakımdan da Kürt direnişinin bu soykırım tehdidini önlemeye ve

boşa çıkartmaya dönük bir yapıda gelişmesi gereklidir. Yeni dönem Serhıldanın özünü, çerçevesini bu realite ifade etmektedir. Kürt halkı başta gençlik ve kadın olmak üzere bu gerçeği görüp, şimdiden her türlü tehdit ve tehlikeye karşı kendisini mutlaka hazırlamalıdır.

Bunu da herkesten çok yapması gereken gençlik olmalıdır. İçinde bulunduğumuz koşulların içerdiği katliam ve tehdidin herkesten çok gençlik duyarlılığıyla karşılanması, gençliğin bu bilinci oluşturarak tüm topluma yayması gerekmektedir. Katliam ve soykırım tehdidini önleyecek bir Serhıldan hareketinin gelişimini örgütleyecek, buna öncülük edecek gençliktir. Topyekün imha saldırıları karşısında da halkın topyekün direnişini örgütleyip yürütecek güç kuşkusuz yine gençlik olacaktır.

Dolayısıyla herkesten çok Kürt gençliğinin, AKP yönetiminin bu tehlikeli ve çılgınca girişimlerini görmesi, duyması, hissetmesi, bunun derinden bilince çıkartması ve bu temelde kendini ve Kürt toplumunu bu olası tehlikeli girişimlere karşı hazırlaması gerekmektedir. Bunun bilinç yönü vardır; önleyici eylemlerle engelleme yönü vardır; örgütsel ve donanım bakımından bu tür tehlikelere karşı toplumu hazırlama gereği vardır. Mademki toplum katliam ve soykırım tehdidiyle yüz yüzedir, topyekün imha amaçlı saldırı giderek daha fazla olasılık dahilinde olmaktadır; o zaman Kürt toplumunun da topyekün direniş yürütebilmek için bir topyekün savunma anlayışını geliştirmesi gerekmektedir.

Topyekün savunma bilincinin, örgütlülüğünün, donanımının oluşturulması lazımdır. Bu da öz savunma bilincinin derinden hissedilmesi, açığa çıkartılması, toplumun tüm dinamik

kesimlerinin öz savunma eğitimi ve örgütlenmesine tabi tutulması ve öz savunma birliklerinde örgütlenirilirip, donatılması gerekmektedir. Topyekun imha saldırısı karşısında topyekun direnişi başarıyla sürdürebilmek, ancak topyekun savunma anlayışıyla ve örgütlülüğüyle mümkün olur. Bu da halkın, topyekun savunmasını gerçekleştirmek üzere kendi öz savunma eğitimini örgütlemesini ve donanımını geliştirmesi demektir. Elbette bunu en başta yapacak olan da Kürt gençliğidir. Kürt gençliğinin mahallede, kasabada, şehirde öz savunma örgütlenmesine yönelmesi tarihi bir zorluk olmaktadır.

Avrupa Kürt gençleri kamuoyu oluşturmaları

Kürdistan parçalarındaki gençliğin önümüzdeki direniş içerisinde öne çıkan görevleri bu olurken; yurt dışındaki gençliğin buna destek veren bir tutum, örgütlenme ve mücadele içerisinde olması gerektiği açıktır. Gençlik direnişinin yurt dışındaki kolu olarak Avrupa'daki Kürt gençliğinin de bu yeni süreci derinden anlayıp özümseme gereği vardır. Kürt halkının ve Önder Apo'nun karşı karşıya bulunduğu tehdidin bilincine derinliğine varmalıdır. Bulduğu ortamlar kendisi açısından yanıltıcı olmamalıdır. Kürdistan gerçeği farklıdır; Kürdistan üzerinde uygulanan sömürgeciliğin ölçü, özellikleri farklıdır. Bunları derinden anlama, doğru bilince çıkartmak önemlidir. Bunun için neler yapılmalıdır?

Birincisi, Avrupa'da ki Kürt gençliğinin doğru ve yeterli bir bilinç edinmesi. İkincisi, böyle bir tehdit ve tehlikenin hayata geçmesini önlemek için büyük çabayı seferberlik düzeyinde yürütmesi gerekir.

Elbette ki, her alanda, Kürdistan'ın dört parçasında gençlerin, emekçilerin, kadınların yürüttüğü Serhıldan, yani demokratik direniş Kürt halkına dönük topyekun imha saldırısının engellenmesini önlemek içindir. Bu noktada en çok rol oynayacak direniş alanı ise kuşkusuz yurt dışı alanı yani Avrupa olmaktadır. Tüm kamuoyunu duyarlı kılmak, Kürt halkına dönük, Önder Apo'ya dönük katliam ile imha tehditleri konusunda dünya kamuoyunu uyarabilmek, bilinçlendirebilmek, bütün dikkatleri bu tehlikelere çevirebilmek için Avrupa'daki Kürt gençliğinin gece-gündüz demeden demokratik eylemliği geliştirmesi gerekliliği vardır.

Ezberci eylem mantığından çıkamamız gerekiyor

Mevcut Türk yönetiminin Kürt halkı üzerinde, söz konusu katliam ve soykırım tehdidini hayata geçirmesini önleyecek olan, Avrupa'daki Kürt gençliğinin direnişidir. Bunu bu biçimde bilmek ve mevcut Serhıldana böyle yaklaşmak gerekir. Ne kadar örgütlü ve eylemci olunursa, Kürt halkı ve Önder Apo üzerindeki tehdit ve tehlike dünya kamuoyuna ne kadar taşınır ve kamuoyunun dikkati Kürdistan'a çekilirse, o oranda katliamla soykırım tehdidinin önüne geçilmiş olur. Böyle büyük bir tehlikeyi önceden engelleyebilmek, bunu gerçekleştirmesi önüne geçebilmek için demek ki, içinde bulunduğumuz süreçte yurt dışındaki Kürt halkının ve özellikle gençliğinin çok yoğun, aktif, yaygın bir demokratik eylemlilik içinde olma gereği vardır.

Bunu yurt dışındaki halkımız iyi anlamalıdır. Avrupa'daki Kürt gençliği bu gerçeği ve bu temelde üzerine düşen tarihi görevi iyi görmeli ve bu-

nun gereğini pratikte başarıyla yerine getirebilmek için daha büyük bir çaba içine girmelidir. Bu bakımdan demokratik eylemliği, Serhıldanı şimdiden, gece-gündüz demeden Avrupa'daki bütün kent ve kasabalarında geliştirmek gerekiyor. Bunun için mitingler yapmak, bildiriler dağıtmak, toplantılar yapmak, bilinç taşımak gerekiyor. En geniş çevrelerin bu gerçeği gösterecek ve onların dikkatini Kürt halkının yaşadığı tehlikeye çekecek, böylece bu tehlikenin bertaraf edilmesi için destek alacak bir eylemliğe yönelmek lazım.

İçinde bulunduğumuz dönemde Avrupa'daki gençliğin örgütleyip geliştireceği Serhıldanlar kesinlikle buna dönük olmalıdır. Halkımıza, Önderliğimize dönük tehdidi önleyecek, engelleyecek, bu anlamda uluslararası kamuoyunda duyarlılık oluşturacak bir Serhıldan hareketinin geliştirilmesi gerekir. Dolayısıyla içinde bulunduğumuz süreçte Serhıldanların hangi yöntemlerle geliştirmesi gerektiği sorusunun cevabı da buradan çıkar.

Propaganda amacıyla, duyarlılık yaratmak amacıyla, insanlara bu bilinci götürmek amacıyla her türlü aktivite gösterilebilir ve gösterilebilmelidir de. Kuşkusuz amacını aşan propaganda ile kamuoyunun duyarlılığını katliam tehdidine çekecek yerde, Kürt halkına karşı tepkiye dönüştürecek girişimlerden uzak durmak gerekir. Kürdistan'daki tehlide dikkatleri sağlayacak tarzda boykotlar, grevler içine girilebilir. İşgaller, gösteriler, mitingler, yürüyüşler, bildiri dağıtmalar, çeşitli etkinlikler geliştirilebilir. Bunların yaygınlığı önemlidir.

Bir kere yerine, zamanına göre amaca hizmet eden eylem yöntemlerini bulmak zor değildir. Bu konuda düz, ezberci olmamak lazım. Bir yerde olan ve uygulanan bir yöntemi

başka bir yerde tekrarlamamak gerekir. Her alanın somutluğuna göre, hangi eylem biçimi, demokratik eylemlilik biçimi bizi söz konusu amacımıza taşıyorsa o eyleme başvurmak, o yöntemi uygulamak gerekiyor.

Avrupa'daki Kürt gençliği bir seferberlik içinde olmalı

Daha nitelikli, büyük, kamuoyunu etkileyecek, değişim yerindeyse ses getirecek Serhıldanlar örgütlemek lazım. Kürt halkını, kadını, emekçisini bu konuda çok duyarlı kılmak, daha büyük cesaret ve fedakarlık içine çekmek ve böylece iyi örgütlenmiş, tüm kamuoyunu etkileyecek büyük gösteriler, yürüyüşler yapabilmek lazım. Avrupa'da son dönemlerde böyle yürüyüşler yapılmamaktadır.

Oysaki Avrupa'daki Kürt halkı Önder Apo'ya ve Kürdistan'daki halka dönük tehditler karşısında tutumunu on binler hatta yüz binler halinde ortaya koymalıdır. Ancak öyle yapılırsa bu tehdit, tehlike önlenir. Bu bakımdan şimdi her yerden daha fazla

bu görev Avrupa'daki halkımıza düşmektedir. Avrupa'daki Kürt gençliğinin tarihsel görev ve so-

ğün seferber olması gerekmektedir. Gün mücadele günüdür. Öyle beklenemez, izlenecek bir zaman değildir. Yarın çok geç kalmış olabiliriz. Kürdistan'daki halkımız topyekun imha saldırılarıyla yüz yüze gelebilir. Önder Apo'ya dönük tehditler daha da artabilir. Eğer bunları istemiyorsak ve engellemek istiyorsak o zaman şimdiden ve bu günden harekete geçmeliyiz. Şimdi eylemlilik içinde olmalıyız. Hem halkımızı duyarlı kılan, hem inkar ve imha güçlerini tehdit eden, hem de tüm demokratik kamuoyunu, insanlığı uyarayan, dikkatlerini Kürt halkı üzerindeki tehdide çeken bir Serhıldan hareketini Avrupa'da mutlaka geliştirebilmeliyiz. Kadınların, gençlerin uyarılma temelinde desteğini almamız lazım. Sokaktaki insana ulaşarak, bu insanlık suçuna karşı, daha işlenmeden desteğini alabilmeliyiz.

Avrupa siyasetinin desteğini alabilmeliyiz; aydınlara, yazarlara, sanatçılara gitmek, siyasetçilere gitmek, hepsinin desteğini alabilmek, gerçekleri hepsine gösterebilmek için yoğun bir çalışma ve çaba içerisinde olmalıyız. Avrupa gençliğimizin önünde böyle büyük ve tarihsel görev vardır. Böyle bir eylemlilik bir yandan Kürt halkına, Kürdistan'daki halkımıza dönük tehdit ve

nı da daha fazla örgütlü hale getirecektir. Gençliğin ve halkın daha çok örgütlenmesi demek, gelecek açısından da demokratik eylemliliği daha güçlü geliştirmek üzere hazırlanması demektir. O bakımdan sürekli örgütlenmeyi büyütmek, hazırlıklarımızı güçlendirmek ve bunu hep mücadele içinde, eylem içinde yapmak; Başbuğ - Erdoğan ırkçı, şoven, faşist yönetiminin soy kırım tehditlerini deşifre ederek, teşhir ederek en geniş Avrupa kamuoyunun desteğini Kürt halkından yana kazanmak gereklidir. Avrupa'daki Kürt gençliğinin tarihi görevi, bunu en ileri düzeyde gerçekleştirmesidir. Ve bunu başaracak güce sahiptir. Büyük bir çaba ve direnişle bunu başaracağıma dair inancımız tamdır.

Bu temelde biz tüm gençliği böyle bir olağanüstü dönemde halkımıza dönük tehdit ve tehlikelere karşı mücadeleyi ve direnişi yükseltmek üzere seferberlik halinde hareket etmeye, daha büyük bir azim ve cesaretle direnişe geçmeye, PKK'nin 30'uncu kuruluş yıl dönümünü böyle büyük bir Serhıldan süreci haline getirmeye ve bu temelde tarihsel görevlerini başarmaya çağırıyor, davet ediyoruz.

rum - luğu vardır. Bir gün bile gecikmeden, ertelemeden Kürt gençliğinin, yüzler, binler halinde bu görevi başarıyla yerine getirebilmek

tehlikelerin önünü alacak, önleyecek temel bir çalışma olacağı gibi; diğer yandan Avrupa'daki Kürt gençliğini ve halkı-

Gençlik Kendisini Öz Savunma Gücü Olarak Örgütleyebilmelidir

**Cemal
ŞERİK**

Halk serhildanlarına aktif bir şekilde katılarak rolünü oynayan gençlik, nasıl meşru savunmanın temel gücü olarak kendisini ele alıyorsa, aynı şekilde kendisini serhildanlarında öz savunma gücü olarak görebilmelidir

Halk ve mücadele olarak tarihsel bir süreçten geçmekteyiz. İçerisinden geçmekte olduğumuz sürecin tarihsel bir öneme sahip olması, halkımız ve mücadelemiz açısından olduğu kadar düşman için de geçerlidir. Bu nedenledir ki, içerisinden geçmekte olduğumuz süreç kader tayin edici bir özellik taşımaktadır.

Meşru savunma güçlerimizin aktif savunma direnişinin önünü açtığı gelişmeler, yaşanan halk serhildanlarıyla birleşerek önemli kazanımlar yarattığı gibi, inkar ve imhaya dayalı sömürgeci rejimi bugüne kadar olmadığı düzeyde darbelemiştir. En son Türk Başbakanı Erdoğan'ın sömürge valisi gibi Kürdistan'a sefer yapması üzerine halkımızın ortaya koyduğu tepkiler de bu gerçeğin açıkça bir dışı vurumu olmuştur. Buradan hareketle de denilebilir ki, artık Türk sömürgeci rejimi ülkemizde ancak askeri zor altında varlığını sürdürebilmektedir. Erdoğan'ın Kürdistan seferinde yaşadığı durumu ne ise, inkarcı sömürgeciliğin de benzer bir durumu yaşadığı söylenebilir.

Bu gerçeklik, partimizin öncülük ettiği mücadelenin ve halkımızın elde ettiği kazanımların boyutlarını ortaya koymaktadır. Önemli olan da bu kazanımlar temelinde önümüzdeki süreci başarıya götürecektir hamlelerin yapılmasıdır. İçerisinden geçmekte olduğumuz sürecin tarihsel bir öneme sahip olması gerçekli-

ği de anlamını böyle bir sorumluluk yerine getirmekle bulacaktır.

Önümüzdeki dönemi halk ve mücadele olarak başarıya götürme koşulları her zamankinden daha fazla olanaklı hale gelmiştir. Mevcut sömürgeci rejim ve onun özel savaş hükümeti iyice teşhir olmuş ve büyük oranda da yıpranmıştır. Bu gerçeklik sistemi bile kendi içerisinde arayışlar içerisine itmiştir. Sorun bu noktada sistemin bile kendi içerisinde arayışlarını geliştirdiği bir süreci daha da derinleştirmek olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunu başarmanın da yolu gelişen ve süreci belirleyen meşru savunma direnişini ve serhildanları daha da güçlü kılarak rollerini oynatabilmekten geçmektedir. Özellikle de serhildanın ortaya çıkardığı direniş enerjisini örgütlemek ve hedefe yöneltmek tarihsel bir görev durumundadır.

Yaşanılan bu gelişmeler karşısında her ne kadar özel savaş rejimi darbeler yemiş olsa da, süreci lehlerine çevirme arayışlarından da vaz geçmemiştir. Bu temelde saldırılarını yoğunlaştırmakta ve yeni planlar geliştirerek hayata geçirmeye çalışmaktadır. Bu temelde Kürt-Türk düşmanlığını bilinçli olarak körüklemekte ve bu doğrultu da provakasyonlar düzenlemekte, özel-kirli savaş taktiklerini ve piskolojik savaş uygulamalarını daha da derinleştirmeye çalışmaktadırlar. Bu gerçeklik Özel savaş rejiminin arayışlarının hangi doğrultuda olduğunu ortaya koyar-

ken, önümüzdeki dönemde yaşanacak olan gelişmelerinin niteliğinin ne olacağını da göstermektedir. O nedenle de çok sert ve birçok taktik uygulamanın ve yönelimin iç içe geçeceği bir mücadele sürecine girmiş olduğumuzu söylemek mümkündür.

Önümüzdeki dönemde savaş çok boyutlu tırmandırılacaktır

Başbakan Erdoğan'ın "tek millet" söylemini her yerde tekrarlaması, Kürt özgürlük hareketine karşı planlanan bir savaşın parçasını göstermektedir. Önümüzdeki dönemde savaş çok boyutlu tırmandırılacaktır. AKP bir taraftan "tek millet" söylemiyle Kürdistan'da kaybettiği oyları ve etkiyi Türkiye'de kazanarak telafi etmek isterken, diğer taraftan başta Demokratik Toplum Partisi olmak üzere tüm Kürt siyasi güçleri ve kurumları üzerinde baskıyı arttırmının ideolojik doğrultusunu ortaya koymaktadır. Kürt halkının mücadelesi karşısında özel-kirli savaşın yüzündeki maskeyi atarak inkar ve imha siyasetini açıkça ifade etmesi, savaşın keskin bir biçimde süreceğini de ortaya koymaktadır.

Yerel seçimler yaklaşmaktadır. Ancak bu yapılacak olan seçimler ülkemizde bir yerel seçim olmayacak, adeta bir dönemin siyasal strateji ve taktiklerinde kimin başarılı olacağını gösteren bir süreç olacaktır. Sömürgeci sistem de seçimlerin sonucunu "devletin kazanımı ya da kaybetmesi" olarak ele aldığı dile getirmiştir. AKP'de Kürdistan'da seçimleri kaybederse Genelkurmayla yaptığı uzlaşmanın bozulacağını düşünerek telaş içine girmiştir. Tayip Erdoğan'ın son zamanlardaki hırçınlığı bunun bir sonucudur. Ancak Kürdistan'da kaybettiğini görünce milliyetçilik bayrağını yükseltip oyunu arttırarak ve Kürt özgürlük hareketine karşı savaşı her alanda yürüteceğini göstererek inkarcı sömürgeci karargahla yaptığı uzlaşmayı önümüzdeki dönemde de yürütmeyi amaçlamaktadır.

Aslında Türkiye'de sol ve demokratik güçlerin birleşerek Türkiye siyasetine etki yapacağı bir siyasi ortam ortaya çıkarılmıştır. Liberallerin ve AKP'den demokratik adım bekleyenlerin hayal kırıklığına uğraması bir sol demokratik alternatifin güçlenmesi için bütün koşulları

olgunlaştırmıştır. Eğer bir çatı hareketi yaratılabilirse, sol demokratik güçlerin Türkiye'nin demokratikleşmesi sürecinin etkili bir müdahil güç haline geleceği açıktır.

Gerillanın vuruşlarının arkasından gelen ve Önderliğimize büyük sahiplenme gerçekliğini ortaya çıkaran serhıldanlar sadece kuzey Kürdistan'ı değil, Kürdistan'ın tüm parçalarını derinden etkilemiştir. Hatta uluslararası güçleri bile PKK ve Kürt özgürlük hareketi karşısında düşünmeye itmiştir.

Bundan sonra Kürt özgürlük hareketine karşı geliştirilecek yönelimlerde daha temkinli olmaları mümkündür. Bu serhıldanlar, Türkiye'nin güneyli güçleri üzerimize sürme politikasında önemli gedikler açmıştır. Güneyli güçler, ABD ve Türkiye'nin baskısıyla Kürt özgürlük hareketine karşı her an olumsuz bir duruma girmeleri karakterlerine uygundur.

Ancak halkımızın ortaya koyduğu serhıldanlar ve bunun Güney Kürdistan halkında yarattığı etki güneyli güçleri bize saldırmak için üzerinde yapılan baskılar karşısında daha dirençli hale getirebilir.

Daha doğrusu hareketimize karşı yapacakları bir saldırının, kendilerinin Kürt kamuoyundan teşhirini getireceğini düşünerek bu tür olumsuz adımları atmada tereddüde düşürebilir.

Bu nedenle bu havayı iyi değerlendirek Güney Kürdistan'da kamuoyu oluşturmaya hız verip KDP ve YNK'nin olumsuz tutum içine girmesinin önüne geçmesini sağlamak mümkündür. Bu süreçte sadece kuzeyde değil, Güney Kürdistan ve Doğu Kürdistan'da da AKP'yi ve işbirlikçi ılımlı İslam'ı teşhir etmek gerekmektedir. Böylece YNK ve KDP'nin yerel seçimlerde her ne kadar Kuzeyde'ki halkımızın AKP'ye destek vermesi yönünde çağrı yapmış olsalarda onları böylesi uğursuz bir tutumdan vazgeçirmeyi olanaklı hale getirmek mümkün olacaktır.

Süreci iyi değerlendirerek saldırıları boşa çıkarabiliriz

ABD'de Başkanlık seçimleri gerçekleşmiş ve beklendiği gibi demokratlar kazanmıştır. Bu durum hareketimiz tarafından dikkatle izlenecektir. Unutulmamalı ki, Önder Apo'ya karşı uluslararası komplo ABD'de Başkanlık seçimlerini kazanan demokratlar döneminde gerçekleştirilmiştir.

Demokratların ağırlıklı olarak İsrail-Yahudi eksenini dikkate almaları, onların özellikle mücadelede karşısında olumsuz tutum içine girmelerini beraberinde getirebilir.

ABD'nin Güney Kürdistan politikasında çok fazla bir değişiklik beklememek lazımdır. Çünkü Yahudilerin Güney Kürdistan'la ilişkileri de neredeyse stratejik düzey-

dedir. Ancak bizim mücadelemiz açısından olumsuz tavra girmeleri mümkündür. Belki devir teslim süresi nedeniyle ABD'deki siyasal karar alıcıların bahara kadar bizimle ilgili keskin kararlar almama gibi bir pozisyonları olabilir.

Bu durum Türkiye'nin kesin sonuç almak istediği önümüzdeki aylarda ABD'nin Türkiye'nin politikasına gereken desteği verememesi durumunu ortaya çıkarabilir. Bu durumda daha baştan Türkiye'nin bize karşı yürüttüğü imha saldırısında önemli zayıflıklar ortaya çıkarabilir. Bu nedenle bu süreçten yararlanmak ve Türkiye'nin yürüteceği saldırıları boşa çıkararak bir kırılmaya götürmek mümkündür.

Süreç Kürt gençlerine öz savunma örgütlenmesini dayatmaktadır

Kuşkusuz bu çerçevede de mücadele ve halk olarak görevler yerine getirildiğinde, roller oynandığında tarihsel düzeyde kazanımlar da ortaya çıkarılmış olacaktır. Gençlik bu konuda rolünü oynama da kararlı olduğunu göstermiştir. Büyük bir kabarış gösteren halk serhildanlarında gençliğin aktif bir konumda bulunması da bunu göstermektedir. Gençliğin bu gerçeği görerek, ona göre süreklilik arzeden bir yaklaşım içerisinde olması gerektiği burada birkez daha açığa çıkmaktadır.

Halk serhildanlarına aktif bir şekilde katılarak rolünü oynayan gençlik; nasıl meşru savunmanın temel gücü olarak kendisini ele alıyorsa, aynı şekilde kendisini serhildanlarında öz savunma gücü olarak görebilmelidir. İçerisinden geçmekte olduğumuz süreçte bir gereklilik olarak,

böylesi bir görevi gençliğin önüne koymuş bulunmaktadır.

Türk özel savaş rejimi, içerisine girdiği yönelimlerle Türk-Kürt çatışması için kapıları aralamıştır. Bu doğrultuda kiralık provokatörlerini de devreye sokmuştur. Türkiye'nin bir çok yerinde Kürtlere karşı kitlesel saldırılar başlatılmıştır. Sokak ortasında Kürtler linç edilmekle karşı karşıya getirilmiştir. Birçok Kürt evini, işini terk etmek zorunda bırakılmıştır. Bunlar öylesine sıradan olaylar değildir. Büyük katliamların habercisi olarak görülmesi gereken olaylardır.

Daha bundan bir süre önce demokratik hakkını kullanan göstericiler üzerine pompalı tüfekle bir saldırı gerçekleştirilmiştir. Türk başbakanı Erdoğan bu saldırıya savunmuştur. Bunun anlamı açıktır. Bundan sonra eline silah alan her Türk, Kürtlere ateş edebilir ve bunda da haklıdır. Türk başbakanı Erdoğan buna yeşil ışık yakmıştır.

Bu saldırılar sadece Türkiye'de de görülmemektedir. Avrupa'da bile Türk faşistleri değişik biçimlerde saldırılarda bulunabilmektedir. Daha bir süre önce gösteri yapan gençlere yönelik gerçekleştirilen faşist saldırıda bunu göstermektedir. Avrupa gibi bir yerde Faşistlerin böyle bir saldırıda bulunmaya nasıl cesaret ettikleri, buna nasıl fırsat tanındığı ayrı bir tartışma konusudur. Ancak bunlar karşısında bir tutumun sahibi olunması gerekmektedir.

Burada gençliğin bir kez daha rolünü oynaması gerektiği gerçeği açığa çıkmaktadır. Buda gençliği her yerde kendini bir öz savunma gücü olarak görmesi ve ona göre bir yaklaşımın sahibi olmasıyla olanaklı hale gelecektir.

Kürtler İçin Özgürlük Vaz Geçilmezdir

**Fuat
KAV**

Türkiye, Avrupa ülkeleri ve Ortadoğu'da bulunan bazı devlet ve güçlerin PKK'yi tasfiye etme temelinde oluşturdukları bir konsept vardır. Bu konsept dün olduğu gibi bugün de hala ciddi bir biçimde varlığını sürdürmektedir.

ABD'nin öncülük ettiği, Avrupa ülkelerinin desteklediği, Ortadoğulu bazı devlet ve güçlerin de ısrarla zemin sunduğu bu katliamcı ve Kürt Özgürlük Hareketi'ni çok tehlikeli bir biçimde hedefleyen konseptin ilk adımı AKP'nin ikinci kez tek başına iktidara getirilmesi olurken, ikinci adımı ise bu ülke ve devletlerin işbirliği ile gerçekleşen Tayip Erdoğan ile Türk Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt'ın Dolmabahçe sarayında gerçekleştirdiği kirliliğe uzlaşma olmuştur.

Üçüncü adım ise İlker Başbuğ'un genelkurmay başkanı olduktan sonraki süreçte iktidar ve inisiyatifi bir bütün olarak eline geçirip, Başbakan Tayyip Erdoğan'ın adeta kendi yardımcısı gibi görmesi ve bu temelde yaklaşması olmuştur.

Bu kirliliğe ve Kürt halkının kanı üzerinde yıllarca rant elde eden ittifakın esas hedefi, Ortadoğu'da PKK'nin şahsında ısrarla sürdürülen devrimci çizginin tasfiye edilmesi, PKK Önderliğinin ve onun şahsında her türlü sömürücü ve kapitalist sisteme alternatif bir içeriğe sahip olan yeni paradigma-

nın başarısızlığı, gerillanın ezilip marjinal hale getirilmesi olmuştur. Bu güçler yıllardır PKK şahsında yaşatılan, geliştirilip büyütülen ve giderek maddi bir güç haline gelen değerlerin yok edilmesini, ortaya çıkan özgürlük bilincinin köreltilmesini, filizlenen yeni düşünce ve ruhun, yeni kişilik ve yaşamın hem tasfiye edilmesini, hem de yozlaştırılmasını ve sistemin bu eksen üzerinde yeniden inşa edilmesini hedeflemişlerdir. Bu amaçla yürüttükleri yoğun ve derin bir ideolojik mücadeleye olmuştur. Bu tasfiyeci, imhacı ve katliamcı grup bıkıp usanmadan, gece gündüz demeden, yirmi dört saat boyunca karşı propaganda geliştirmişlerdir. Genelde emperyalizm, özeldir ise ABD, AB ve Türk sömürgeciliği, Kürtlerin beynini ve yüreğini fethetmek için her türlü özel savaş aracını, yalan ve demagojiyi kullanmıştır.

AKP döneminde ilk kez Kürt sorununu kanla bastırma, PKK'yi bir bütün olarak tasfiye etme, Kürtleri katlimden geçirme konsepti Şemdinli olayı ile gündeme gelmiş ve bu ekseninde bir ulusal mutabakat sağlanmıştır. Bu ittifaka, yani ulusal mutabakata CHP, MHP ve daha birçok siyasi parti ile sözde sivil toplum örgütleri de katılmışlardır. Bu konsept aynı zamanda ilk kez İslami kesim ile Türk ordusunu bir araya getiren bir konsept olmuştur. Yani o

Kürt halk Önderi Abdullah Öcalan'a karşı geliştirilen bu fiziki saldırı hem Türk devletinin, hem Türk ordusunun ve hem de ABD Kürt sorunun çözümüne ilişki tutumunu da bir kez daha ortaya koymuştur

güne kadar bir araya gelmeyen, birbirine düşman olan ve çok ayrı kulvarlarda olan bu iki güç, Kürt sorunun tasfiyesi konusunda bir araya gelmişlerdir. Bu konseptin esas işlevi ve gerçek adı ise, topyekun bir savaşla Kürtlerin imhasını gerçekleştirmektir. Yani topyekun bir savaş konsepti ekseninde AKP ile Ordu, Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt ile Başbakan Tayip Erdoğan uzlaştı. 2006 ve daha sonraki yıllarda devam eden çatışmalar bu topyekun savaşla sürdürülmüş ve daha sonra zaman zaman bozulan, zaman zaman yeniden bir araya gelen uzlaşma ve topyekun savaş konseptleriyle bu günlere varılmıştır.

Yanlış hesap Zap'tan döndü

Zap operasyonu tüm bu uzlaşma, bir araya gelme, kirli ilişki ve ittifakları oluşturma, topyekun savaş ve PKK'yi bitirme, Kürt Özgürlük Mücadelesini yok etme konseptinin en kapsamlı ve en yoğunlaşmış hali olmuştur. Yapılan hesap ve ittifaklar, gerçekleştirilen anlaşma ve uzlaşmalar gereği Zap operasyonu ile her şeye nokta konulacaktı. Zap saldırısı ile PKK'nin iradesi kırılacak, gerilla gücüne büyük darbeler vurulacak, Kürt sorununun çözümü bilinmez bir bahara ertelenmiş olacak ve bu temelde Kürtler büyük bir katliamdan geçirilecekti. Hesap bu temelde yapılmış, tüm planlar bu doğrultuda ele alınıp değerlendirilmişti. ABD sıcak ilişki ve istihbarat sağlayacak, Güney'deki güçler ha-

va ve karada yapılacak saldırıya sessiz kalacak, AB göz yumacak, İran ise ikinci bir cephe açarak Türk ordusuna destek verecekti. Ve böylece hem "PKK denilen tehlikeli örgütün" iradesi kırılacak ve belki de giderek yok edilecek, hem de "baş belası" konumunda olan Kürt sorunu tasfiye edilecekti.

Ancak hesap çarşıdaki pazara uymadı. Çünkü hesap yanlış yapılmıştı. Ve yapılan bu yanlış hesap Bağdat'tan, daha doğru bir ifadeyle Zap'tan geri dönmüştü. Zap direnişi yapılan hesapların yanlışlığını kanıtlayan, yalancı doğrudan ayırıştırıcı denektaş gibiydi adeta. Hatırlıyoruz Zap destanını, Zap direnişi ve Zap'ta yaşanan Türk ordusunun bozgununu... Zap'ta sadece Türk ordusu bozguna uğramadı, aynı zamanda bir fatih gibi konuşan, Kürtleri küçümseyen, PKK'yi bitirmek için sabahtan akşama kadar didinen, "PKK'yi bitireceğiz, katılımları durduracağız, tek kişi kalana dek peşlerini bırakmaya-

çağız" diyen Türk Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt da bozguna uğradı.

Ordunun İslami hareketle, yani AKP ile yaptığı uzlaşma da bozuldu, ABD'nin sıcak istihbarat ve ilişkisi de tuz-buz oldu, AB'nin yardımları da boşa çıktı ve Güney'deki güçlerin AKP'ye verdiği gizli yardımları da anlamsız kaldı, onu kurtarmaya yetmedi. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk kez bir genelkurmay başkanı, "fazla üzerime gelirsiniz ve tartışmayı durdurmazsanız istifa ederim" dedi. Bunları söyleyen ve sessiz bir biçimde köşesine çekilmek üzere kalan Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt'tı.

"PKK ortak düşmanımızdır" söylemi de para etmedi

Evet, bir ordunun komutanı, "yenilmez, her yerde ve her koşulda zaferi kazanan bir ordu"nun bir numaralı sorumlusu böyle konuşuyor, böyle değer-

lendiriyordu Zap direnişinden sonra. Gabar, Oramar, Zap direniş ve diğerkapsamlı eylemlerin ardından 22 Temmuz'da tamamen Kürt halkının katliamı üzerinde gerçekleşen AKP-Ordu uzlaşması, daha doğru bir ifadeyle oluşturulan AKP-Ordu ilişkisi ve ittifakı yerle bir olmuş ve zafer gerçek anlamda Edi Bes'e hamlesi ile büyük bir direniş sergileyen Kürt halkının olmuştur. Hatırlanacağı gibi AKP ile ordu 22 seçimlerinden sonra PKK hareketinin yenilgisiyle sonuçlanacak bir sürece göre hesaplar yapılmıştı. Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt "katımlılar durdurulacak, operasyonlar genişletilecek, dağda tek kişi kalana kadar ordu görevini sürdürecektir.

Herkes böyle bilmeli ve herkes adımlarını bu temelde atmalıdır" demesi, Recep tayip Erdoğan'ın "Allahın izniyle ordumuzla birlikte, genelkurmay başkanımızla uyumlu bir biçimde bu belalının üstünden geleceğiz" biçiminde

açıklama yapması da bu amaçla olmuştur. ABD'nin, "Türkiye bizim stratejik müttefikimi, PKK ise ortak düşmanımızdır" demesi, Şubat ayında gerçekleştirilen büyük ve imhaya dayanan kapsamlı operasyon öncesinde Celal Talabani'nin Kuzey'deki halkı AKP'ye oy vermeye çağırması da bu doğrultuda, yani PKK'nin tasfiye edilmesi temelinde yapılmıştır. Bush, birçok şeyi hesaplayarak, yine birçok şeyin karşılığında PKK'yi "ortak düşman" ilan etmiş ve PKK'nin tasfiyesi için ciddi desteklerde bulunmuştur. Ancak tüm bu tasfiye ve imhaya dayanan konseptler, ne PKK'nin iradesini kırabilmiş, ne Kürt Hareketi'nin niceelik ve nitelik olarak olumsuz etkilemiş ve ne de Kürt halkının direnişini engelleyebilmiştir. Bu anlamda "ortak düşman" söylemi de para etmemiştir. Tam tersine Kürt hareketi, Zap direnişinden sonra daha büyük bir gelişme ve direnme sürecine girmiştir. Bu direniş Botan yürüyüşüyle, 15 Şubat

komposunun görkemli protestosu ile 8 Mart ve Newroz kutlamalarıyla en üst düzeye çıkmıştır. Kürt halkının 2006-2007'de olduğu gibi, 2008 yılında da sömürgeciliğe ve emperyalizme karşı büyük direniş devam etmiştir.

İmha konseptleri kesintisiz bir biçimde devam etti

Hiç kuşkusuz ki; Türk devleti ve onunla suç ortaklığı yapan, hatta Türk devletini Kürtlere karşı kışkırtıp yönlendiren, Kürtlerin tasfiyesi için her türlü çabayı gösteren ABD ve AB'nin PKK'yi tasfiye etme konseptleri de devam etmiştir. Türkiye ise bu konseptlerin pratik uygulayıcısı olarak birçok kez bozguna uğramasına rağmen kendi tutumundan vazgeçmediği gibi, yıllardır tek başına tecrit edilen Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a karşı fiili saldırıda bulunarak sorunu daha da derinleştirmiştir.

Daha önce KCK'nin birçok kez "Kürt Halk Önderi Abdullah

Öcalan'a karşı tutum, Kürt halkına karşı bir tutum olacaktır" demesine rağmen uluslararası güçler, Türk ordusu, Türk devleti Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a karşı fiili saldırıda bulunmuş ve onu ölümle tehdit etmiştir.

Gerilladan aldığı darbeler karşısında tam bir panik ve şaşkınlık içerisine giren Türk devleti ve onun müttefiki olan ABD, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a karşı büyük bir insanlık suçunu işlemiştir. Kürt halk Önderi Abdullah Öcalan'a karşı geliştirilen bu fiziki saldırı hem Türk devletinin, hem Türk ordusunun ve hem de ABD Kürt sorunun çözümüne ilişki tutumunu da bir kez daha ortaya koymuştur.

Kürt sorunu ABD ve AB ülkeleri için bir rant kapısıdır

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a karşı gerçekleştirilen fizik saldırı şu gerçeğin altı kalın bir biçimde çizilmiştir: ABD ve AB Kürt sorunun çözümünden yana olmadığı bir kez daha çok açık ve net bir biçimde açığa çıkmıştır. Bu iki güç Kürt sorununu hala bir rant, yani getirim olarak görmekte ve dolayısıyla çözümünden yana olmayan, yani şiddeti içeren her türlü yol ve yöntemi kullanmayı esas almaktadır. Kürt sorunun çözümü ondan gelen ve gelecek olan ranttan yoksun kalmaları, Türkiye'nin ve dolayısıyla bir çok Türki Cumhuriyetin üzerindeki etkisinin zayıflaması anlamına gelecektir.

Kürt sorunu çözümlerse Türkiye'ye kafa tutamayacak, siyasi ve ekonomik baskı uygulayamayacak, Türkiye'yi bir silah deposu

haline getiremeyecekleri gibi onu diğer ülkelere karşı bir saldırı üs haline de getiremeyeceklerdir. Bu nedenle ABD ve AB ülkeleri Kürt sorunun çözümünden asla yana değillerdir. Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a, dolayısıyla Kürt halkına karşı geliştirilen fiziki saldırı da bu rantçı, bu saldırgan politikanın bir sonucudur. Yani Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a yönelik yapılan saldırı ABD ve diğer uluslararası güçlerin bu ekonomik ve siyasi ranttan kaynaklanan bir politikanın sonucudur.

Orta Doğu'da bazı devlet ve güçler de bu komplonun, bu saldırgan ve yıkıcı politikanın içindedir. Bu devlet ve güçlerin temel politikaları da Kürt sorunun çözümsüzlüğünü derinleştirmek, savaşı uzatarak, çatışmayı toplumsallaştırarak kendi hisselerine düşen rant payını daha da artırmaktır. "Oylarınızı AKP'ye verini" diye utanmadan Kürtlere seslenen bazı "Kürt liderleri'nin bu saldırı ve komploda paylarının ne kadar büyük olduğunu anlatmaya bile gerek yoktur.

Türk devleti bu suçun, bu siya-

setin ve giderek derinleşen savaşın içinde boğulan bir politikanın tektikçisi konumundadır. Tüm bunlar ağır bir suç ortaklığının var olduğunu göstermektedir. Evet, ABD, AB, Türkiye ve "oyunuzu AKP'ye verin" diyen ve kendilerini bir tas çorbaya, bir kaşık makarnaya satan kimi basit siyasetçilerdir.

Fakat Kürt halkı bu suçlu takıma ağır bir cevap vermiştir. Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a yönelik saldırıyı büyük bir kararlılık, büyük bir direniş ve büyük bir serhildan ile yanıt veren Kürt halkı günlerce kıran kırana bir başkaldırını gerçekleştirmiştir.

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a "uzanan elleri kıracağız" söylemine verdiği en somut cevap olmuştur. Gever, Çolemerk, Amed, Dersim ve Kürdistan'ın diğer bölgelerinde başlattığı serhildan hem Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a sahiplenmiş, hem Türk devletine, ABD ve AB ülkelerine iyi bir ders vermiş, hem de özgürlüğe olan bağlılığının ne kadar vazgeçilmez düzeyde kuvvetli olduğunu göstermiştir.

Ciwantî Xwedî li Çanda Xwe Derketîne

Andok ÇIYA

Herçend dîrok li pişt mijankên çavên me de ji me re pir dût û pir diyarbike jî weke her zayîna rojê ciwan e û ew qes jî nêzî me ye. Heta perçeyek ji hest, raman û bedena me ye. Ger di her şefeqan de zayîna rojê zagona gerdûnê be wê demê zagona dîrokê jî mîsogere bê çand û livitiya ciwanî xwe nadamezrîne. Ku dîrok jî di salên hebûna hest û ramanên her ciwanekê de dibe heyîneke zîndî. Zîndîtî jî çawa xwediyê hinde zagonên xweser e dîrok bi çanda xwe ve bê afirandekên pêşerojê bê qîmet e, bê wate ye.

Dema tê gotin ciwan yekser paşerojê xwedî nasname; pêşerojê ke kedê ve hatiye nîvîsandin, mejî û dilekê ji tevahî afirandinan re vekirî tê bîra mirov. Ango pêşerojê ku mirov bi hevoka herî paqij ve jê re bêje civakeke bitendûrist tê bîra mirov. Weke tav zelal û ronahîdar weke hevê paqij û balkêş.

Lê mixabin di qirna 21. de ciwan û wateya ciwantî bi awayekî hovane hatiye mêtîngerkirin. Jiber dema 'di vê qirnê ciwan' tê gotin zîhnîyet û jiyana ku ji mantix qûtbûye, nasnameya xwe wîndî kirye tê bîra mirov. Li gel vê di qirna 21. de ciwantî weke ajodartiya nexweşiyên kaptalîzmê, teknîka wî ya ji civakê dût dixê û wî dike mirovê jî aliyê teknîkê ve lawirtî qezenc kirye, di nava bêwatedartiya post modernîzmê de heliya ye, şolitiya mejiyê soytarîtiyê dijî tê nirxandin

û weke tunekerê nirxên civaka ku li tê de dijî tê dîtîn. Tabloya ku rastiya ciwantiya serdema me dide liber çavan ev e.

Ev jî careke din rastiya pergala mêtîngêr, çewsêrdek dide ber çavan. Jiber ev pergala ku mijara gotinê ye xwe li ser mêtîngerkirina hest û ramanê ciwan dide jiyîn. Liser şolîkirina mejî, korkirina dilên ciwanan ve xwe dibe di nava pêşerojê biberjewend. Vaye ji bo rastiya kaptalîst ciwan weke pêpêlka ku xwe pê bigihîne jiyana dixwaze tenê amûrek e. Hevoka ciwan bile li ser vê rastiye tê bikaranîn. Hevok bile tê mêtîngerkirin. Jiber vê sedemê di qirna 21. de rastiya sotîner a nasnameya paqij a ciwanan derdikeve pêşiya me. Lewre jî di qirna me de ciwan û ciwantî xwe weke du hemanan radixe holê. Jiber vê jî pirsyar xwe bi awayekê jênerêvîn li ser me ferz dikin.

Ma gelo mirov dikare ji kesekê ne hest û raman de, ne jî di bedenê de neyê xwe ye re bêje ciwan? Ma mirov dikare ji kesekê ku di dilê xwe de, di mejî de, di rastiya xwe de, di çanda û nasnameya xwe de dîsa di nîjada xwe de weke civaka wî ya ku hatiye jin kirin tê tecawîzkirin re bêje ciwan? Ma ciwan ne ewe ye ku li dijî van pêkanînan serî hildide? Ma ciwantî ne ewe ye ku bi hêrsa xwe di rihên canê xwe de xwîna dijminê xwe diçikîne? Ma ciwantî ne nobedartiya paşerojê, pêkanînvantiya pêşerojê ye? Ciwantî ne

ketina pey xiyalên xwe ye? Belê, ciwan û rastiya ciwantî van rastiyan jênerewîn, bi giyana xwe ya li ser erdnîgariya Rojhilata Navîn ve piştrast dike.

Di dîroka Kurdistanê de ciwan hertim bûye neçar û jarê mercan. Ne dikare xwe bispêre pêşeroja xwe ne jî dikare xwe bispêre paşeroja xwe. Jiber ew jî bi inkarkirina paşeroj û pêşeroja gelê xwe ve hatiye tunekirin. Ango ciwan di Kurdistanê de bûye amûrê bişavtina (asîmilasyon) navxweyî û nîjadkujiya çandî ye. Mînakê de ji bo fêmkirina vê rastiye hîn baştir be. Mirov pir nirx didin nîjada kew an. Dema li derve de tê nêrin hezkirin û girêdana bi xwezayê ve dikeve çav.

Dem a neçîrvanê kew bû xwe-diye yek kewê vê carê bi wê kedê ve diçe neçîrtiyê. Neçîrvan hişyar e, guhê xwe hesas e. Li ku

derê dengê keweke diqepqîpîne dibihîze yekser piyê wê kewa li gel xwe girê dide. Dûra tîlên kemîna xwe di devdorê wê kewê radixe û xwe dide aliyekê. Dem a ew kewa lingê wê hatiye girêdan dengê kewên din dibihîze dike qepqep. Kewên di devdor jî yekser di devdorê vê kewê kom dibin. Bêyî ku bi tiştê bihesin û bizanibin dê bêhnek din bibin xwarina devê neçîrvan yek yek dikevin vê kemîne. Belê, li ser vî halî de jî ji kewan re dibêjin “xiyanetgerê qewmê xwe” û wî te wanbar dikin. Lê di rastiye de ye ku kew jî dikin xiyanetgerê qewmê xwe zîhniyeta zilamê pergale ye. Vaye pergala mêtînger jî ciwanên Kurd wisa bikar tîne. Di destpêkê de bi tiştên madî wî ji maneviya ta wî dûr dixê. Dûra mi rêbaza bişavtinê wî ji eslê xwe, ji mirovahiya xwe derdixê û dûra jî wî dişinîn nava civaka ku end-

mê wî ye. Bişavtinê wisa belavî nav wê civakê dikin.

Lê mixabin tevî vê rastiya pergala mêtînger dewletger tîrêjên rojê jî xwe tucar di nava dil û mejiyê ciwanên Kurd de paşde nekişandiye. Tîrêjên rojê mîzgîniya pêşeroja wî ya ‘dê ked te biafirîne’ li ser her du biriyên wî de xwe kir sterkek zîndî. Tê zanîn sterk jî ronahiya taritiyê ye.

Rêberê gelê Kurd Rêber APO di derbarê ciwantiya Kurd gelek tişt destnîşan kirye heta bi sedan cîlt pirtûk nivîsandî ye. Ji bo ciwan û bûyîna ciwan perspektîfên di nirxa pirlante de da ciwanan. Jiber vê ye lînûs ji pir zû ve firmana xwe, lînûs ji pir zê ve wasiyeta xwe ji ciwanên Kurd re hiştîye.

Li ser vê bîngehê destnîşan kirye ku ciwan hilgirtvanên pêşerojê xwedî aşî demokrasî, wekhevî, azadî û hilgerivanên

paradîgmaya demokratîk ekolojîk azadîgeriya zayenparêz in. Bi gotineke din damezravanên civaka Rojhilata Navîn bi çanda xwe ve xwe dispêre cewherê şoreşa neolîtîk, ku yekemîn şoreşa mirovahî û civakbûnê ye.

Têgeha ciwan û ciwanî bê zayend e. Jiber bi tevahî cewherê xwe ve tîrêjên rojê bi hêviya di çavên wan ve, bi asoya di mejiyê wan ve tevahî ronahiya xwe dide li ser gerdûn û gerdûna zîndîtiyê. Wateya bûyîna zarokên rojê jî ev e. Ciwanên Kurd bi qasî xwedî li çanda xwe derbikevin îfadeya vê rastiyanê. Jiber tu mirov bê çand nabe mirov. Yên bê çand lawir û pergala lawirtiya kaptalîzmê ye.

Mixabin ciwanên Kurd qiymeta nîrxa ciwantiya xwe pir kêmtir nizanin. Jiber vê ye xwe ji mêtîngerkirina kaptalîzma bi cewherê xwe ve koledar û tuneker naporîzin. Jiber vê ye rastiya bûna ciwanê Apoger di tevahî jiyana xwe de nakin bingeha jiyaneke ciwan. Di pir ciwanên Kurd de tişta tê jiyîn xwe xapandineke pir mezin e. Heçku pergala di tê de dijîn pergala dayîk û bavên wan e. Dê wî ji qirêjê biparîze û bide jiyîn. Heçku bi destûr dayîna mêtîngerîya xwe ve dê jiyaneke esan bijî.

Ma qey pergaleke ji bo îqtîdara xwe dayîk, bav, xwîşk û birayên xwe dikûje ji bîr çûye. Ma ger ew pergala biyanî ji bo pêşeroja îqtîdara xwe mirovên herî nêzikî xwe qetil dike dê çi ji biyaniyekê weke endamê civaka Kurd de ku tune dike, biçûk dixê, inkar dike bike. Ma ji vê pergala xwînîmij xêr û qencî tê hêvîkirin. Hezke tu bibî ronîya

çavên wî ji kengî te erka xwe ya wî gihandina pêşerojekê anî serî tu wê demê ji bo wî tuneyî.

Ne bi bûyîna karmendê wî, ne bi bûyîna mamosteyê wî, ne bi bûyîna mihendîsê wî dikare te ji vê rastiyanê rizgar bike. Ne jî texlîvantî xwe bi xwe xwe bişavtin, serî li rastiyanê heyî re tewandin dikare te ji nexweşîya wî ya pençeşêr rizgar bike. Jiber vê di encam de yê seqet dimîne dîsa diyardeya ciwaniyê ye. Jiber dîroka ciwanî hîn nehatiye nivîsandin.

Ciwanî xwe bi xwe xwe rêxistin kirin û însyatîf bikaranîn e. Rêbertî ciwan weke temînata pêşerojê pênase kir. Û rûmetiya herî mezin liber ciwaniyê ve herikand. Jiber vê divê ciwan xwe weke nîrxekê binîrxînîn û bibin topeke agirê ku tevahî pergala mêtînger tuneker di mejî de dişewitînin.

Divê bibin ronahî û pêşeroja demokrasî, aştî, komunala tevahî civakên mirovahiyê. Divê vê baş hundurîn bikin ku xeyalên herî xweş di jiyaneke xweş de tînin jiyîn. Di tevahî erdnîgariya Kurdistanê ku xwîn û şer xwe lê pêçaye de, di tevahî metropol û welatên derve de xwe bigihînin asta xwedî li Rêberê xwe derketinê û xwedî li çand, nîrx û kevneşopîya kombûna wî tevahiye derbikevin.

Jiber vê rastiyanê divê ciwanên Kurd xwe weke hêmanên çanda xwe, xwedî li çanda xwe derbikevin. Ciwanê bê nasname divê xwedî pirsyananbe û tevahî hewla wî ji bo dîtina bersivan be, divê xwedî pêkanîname. Ciwanekî hîn heyîna wî ya manevî û siyasî Rêberê wî teror tê îlan kirin,

çand û çîna wî tune tê hesabandin divê li xwe bizivire, xwe ji xapandina bûyîna endamekê baş yê pergala desthilatdar xilas bike û erkên dikeve li ser milên xwe pêkbîne.

Divê bilezgiyên xwe bigihîne qûdreta PKK ku nûnerê ciwaniya hemdeme. Divê ciwanên berê xwe dana qûdreta ciwan dibin ala ciwanên şehîd de bimesîn û xwe bigihînin ronahiya rastî yê. Ciwanî xwe bi xwe xwe wezîfedarkirin û bûna xwediyê kirdariyeke bi çand e.

Di encam de ciwanî çalaktî ye. Ciwanekî Kurd yê nexwediyê çalekiyekê, ne xwedê sloganekê, ne xwediyê xeyalên çiyayên Kurdistanê be, ne xwediyê çalekiyekê azadî, wekhevî û demokrasîyê be divê li ciwaniya xwe vegere û xwe lêpirsîn bike. Ger ciwanekê Kurd ne xwediyê vînekêbe, ne xwediyê qempanyaya zimanê xwe be ew ciwan divê li rojê binêre. Divê li wênayên di tîrêjên rojê de hatine elîqadî binêre. Jiber dê di wir de mînak bûyîna ciwanekê xwedî rûmet bibîne. Û dê di nava tevahî rengên rojê de renga bûyîna Apogerekê fedayî bibîne. Di di wê zeritîyê de bibîne ku ji bo nasname û nîrxên xwe yên civakî û çand û hunera xwe şer û têkoşîn çawa tê meşandin. Jiber vê her ciwan berya ku ji xwe re bêje 'ez ciwan im' divê bizanibe erkên dîrokî li benda wî ne. Pêkanîna van erkan rûmeta heyîna wî ya Kurd e. Bi kinasî ciwanî xwedî li çanda xwe derketine. Divê her ciwanekê/e Kurd dibin giraniya vê de bitevger e û xwe kîlîdê jiyaneke birûmet bike.

“Em Jin in Ne Namûsa tu kesî ne Namûsa me Azadîya meye”

YJA

Yıllardır yürüttüğümüz mücadeleye rağmen kadının yaşam hakkı halen erkeğin kararına bağlıdır. Toplumumuzda kadına karşı yaşanan tüm geriliklerin temelinde namus tuzağının yattığı her geçen gün çok acı bir biçimde yaşanmaktadır. Kadının erkeğin mülkü ve namusu olduğu anlayışı aşılmadığı sürece kadın katliamlarının önüne geçmek mümkün görünmemektedir

Bir süredir tartıştığımız ve alanlarımızın görüşlerini de alarak, somutluğa kavuşturmak istediğimiz, kadın hareketinin mücadelesini ilerletecek bir kampanyanın yapılmasında ortaklaşma sağlandı. Böyle bir çalışmanın yapılması konusunda ortaklaşma olurken, biçimi, içeriği, sloganı ve yürütülmesi gereken tartışmalar konusunda ise önemli görüşler geldi. Tüm görüşleri de değerlendirerek belli bir sonuca ulaştık.

Buna göre ;

Kadın özgürlük mücadelemiz, ulusal mücadele içerisinde gelişmiş, kadın özgürlük bilinci, ideolojisi ve örgütlülüğü ortaya çıkmıştır. Önderliğimizin, mücadelenin özüne koyduğu kadın özgürlük mücadelesi önemli gelişmeleri ortaya çıkardığı gibi, çeşitli dönemlerde duraklamayı da yaşamıştır. Önderliğimizin özgürlüğü ve Kürt sorununun demokratik çözümü kısa vade de başarılması gereken bir hedef olarak bütün çalışma alanlarımızın temel gündemini oluşturmaktadır. Bu hedeflere ulaşmak için eylem ve etkinlikler önemli olduğu kadar yeni yaşam, özgür birey, demokratik toplumu yaratma çalışmalarımızın da aksatılmadan yürütülmesi, kısa ve uzun vadeli hedeflerimizden vazgeçilmezlerindedir. Dolayısıyla özgürlük ideolojisi doğrultusunda toplumun her kesiminin bilinçlendirilerek örgütlendirilmesi çalışmalarını süreklilik gerektirmektedir. Kadın

özgürlük mücadelesi demokratik toplumun, özgür bireyin yaratılmasının özünü oluşturmaktadır.

Kadın çalışmalarımız önemli bir düzey yakalanmasına rağmen, ulusal siyasetin tamamlayıcı olmayı aşamamış, asıl misyonuna göre bir gelişim seyri izleyememiş, toplumsal alanda aynı düzeyde gelişim sağlanamamıştır. Hala feodal değer yargılarının, dini düşüncenin yoğun etkileri ile kadını ele alış olmakta, yaşamı ve ilişkileri bu anlayış belirlemektedir. Kadın özgürlük ideolojisi toplumsal bir zihniyet olarak, bir bütün topluma hala hakim kılınamamıştır.

Toplumsal alanda kadın lehine bir değişim yaşansa da köklü bir zihniyet değişiminin olmaması, öncülükte yaşanan sorunlardan kaynaklanmaktadır. Son yıllarda kadının toplumda maruz kaldığı ataerkil şiddet belli boyutlarda deşifre edilse de erkek zihniyetinden kaynaklı gelişen bu sorunların çözümüne dönük ciddi sonuçlar açığa çıkarılmamıştır. Kadın özgürlük mücadelemizin radikal cins mücadelesinden geriye düşürmesi, geri erkek yaklaşımlarının daha pervasız olarak açığa çıkarmıştır. Yurtseverliğin en temel ilkelerinden biri olarak toplumda yaşam bulması gereken kadın özgürlüğüne yaklaşım halen tali bir konu olmayı aşamamıştır.

Kadın çalışmalarımızın temel gündemleri olan ‘namus cinayetleri, kadına

yönelik şiddet, berdel, başlık parası, zorla evlilik , kadın sünneti vb ' gibi sorunlar aşılması gereken konular olarak acili yetini korumaktadır. Yıllardır yürüttüğümüz mücadeleye rağmen kadının yaşam hakkı halen erkeğin kararına bağlıdır. Toplumumuzda kadına karşı yaşanan tüm geriliklerin temelinde namus tuzağının yattığı

her gecen gün çok acı bir biçimde yaşanmaktadır.

Kadının erkeğin mülkü ve namusu olduğu anlayışı aşılmadığı sürece kadın katliamlarının önüne geçmek mümkün görünmemektedir. Yıllardır büyük bedellerle yürütülen kadının bilinçlenme ve örgütlenme çalışmalarının toplumumuzda özgürlük yasalarına dönüşmesi bir zorunluluk olarak durmaktadır. Ancak bunların yapılabilmesi için her parça da ortak gündemlerin, ısrarlı mücadelelerin tavizsiz sürdürülmesi önemli olmaktadır.

Kimsenin Namusu Değiliz

Mücadelemiz tüm eksiklikleriyle birlikte tüm parçalarda ve yurtdışı alanlarda muhatap alınacak kadın örgütlenmelerini de odaya çıkarmıştır. Alan örgütlerimiz kendi başına durmaktalar, parçalar birbirinden bağımsız, kopukmuş gibi bir duruşu bulunmaktadır.

Oysa her parçanın çalışması diğerini daha fazla etkilemeli, etkilediği gibi bir diğerinin deney ve tecrübesinden yararlanabilecek bir ilişki biçimi ortaya çıkmalı, demokratik kültürün, özgürlük ahlakının bütün parçalar da gelişmesi sağlanmalıdır. Mevcut durumda aynı hareketin alan örgütleri olma durumu yansımamaktadır. Bu durum ise kadın hareketi olarak gücümüzü zayıflattığı gibi, iç ve dış kamuoyunda belirleyici olmayı etkilemektedir.

Tüm bunlarla birlikte uzun yıllardır mücadele yürüten, Ortadoğu da ilk kadın hareketi olmamıza rağmen, başta Ortadoğu olmak üzere birçok alanda kendimizi tanıtmaya yeterli değil, bazı alanlarda ise neredeyse diplomatik çalışmalarımız yoktur. Bu ise büyük bir ideolojiye ve geniş bir kadın tabanına sahip olan biz kadın hareketi açısından önemle üzerinde durulması gerekmektedir. Kadın özgürlük ideolojimiz ekseninde Kürt kadınları dışında ki kadınları örgütlenme, neredeyse yapılmamaktadır.

Tüm bu gerekçelerden yola çıkarak cins mücadelesine ivme kazandıracak, bir çalışmanın yapılmasına ihtiyaç olduğunu belirledik. Kürdistan ve Ortadoğu da yaşamın temeli haline gelen 'kadını, erkeğin namusu olarak gören' anlayışı gündemleştirerek deşifre etmeyi ve bunun üzerinden bütün çalışma sahalarında ortak mücadeleyi kararlaştırdık.

Bu çalışma 25 Kasım 2008 de başlayıp 25 Kasım 2009 da son bulacak biçimde yürütülecektir. Esasta toplumsal alan çalışmalarımızdaki kadın özgürlük mücadelemizi geliştirmeyi ve demokratik kültürü, özgürlük ahlakını toplumsal yasalar haline getirmeyi hedeflemektedir. Bir yıl sürece kampanya'nın sloganı '**em jin in, ne namûsa tu kesî ne, namûsa me azadiya me**' olarak belirledik. Kampanya çeşitli biçimlerde yürütülecektir. Tüm parçalarda ve yurtdışında aynı slogan altında geliştirilecek kampanya, kadın hareketinin bütünselliğinin sağlanmasına da önemli bir aşama oluşturacaktır.

Kampanyanın başlangıcı tarihi 25 Kasım olduğundan tüm parçalarda merkezi

mitingle start verilecektir. Bazı parçalarda iki merkezi mitingde olabilir. Fakat esas karar tek kitlesel mitingle startı başlatmaktır..

Kampanyanın Hedeflerine ilişkin;

-Kuzey Kürdistan ve Türkiye de bütün kurum, parti ve oluşumlar da Kadını namus gören yaklaşım ve uygulamaların suç sayılacağı anlayışın geliştirilmesi ve bu yönlü uygulamaların toplumsal suç kapsamına alınmasının sağlanması.

-Başta parti ve kurumlar olmak üzere ‘namus cinayeti, berdel, başlık parası, zorla evlilik, vb’ uygulamaları ret edilmesi ve toplumsal ahlak kuralları olarak yaşamsallaşmasını sağlamak.

-Diğer kadın örgütleriyle kampanya çerçevesinde ortak mücadele zeminlerinin geliştirilmesi. Ve ilişkide olunmayan kadın kurum ve sivil örgütlenmeleriyle ilişkilerin geliştirilmesi

-Türkiye Anayasasının kadını namus gören cinsiyetçi yaklaşımdan arındırılması için kadın örgütleri ve STÖ ile ortak etkinlikler düzenlenerek ilgili yerlerin gündemi haline getirmek.

-Güney Kürdistan da Kampanya çerçevesinde başta kadınlar olmak üzere toplumsal bilincin yükseltilmesi ve kadın örgütlülüğünün geliştirilmesi

-Güney Kürdistan ve Irakta bulunan kadın örgütleriyle kampanya gündemi çerçevesinde ortak çalışma zeminleri yaratılarak ortak etkinliklerin düzenlenmesi.

-Kadını erkeğin namusu olarak ele alan geri erkek yaklaşımlarının bir sonucu olarak gelişen kadın

sünnetiyle mücadele zeminlerini geliştirmek.

-Kadına yönelik geliştirilen tahakküm ve şiddetin Kürt geleneği olmadığı, kadın özgürlüğüne yaklaşımın yurtseverliğin temel ilkelerinden biri olduğu anlayışının toplumda yaşam bulmasının sağlanması.

-Güney batı Kürdistan da kampanya çerçevesinde başta kadınlar olmak üzere toplumsal bilincin yükseltilmesi ve kadın örgütlülüğünün geliştirilmesi.

-Suriye de bulunan kadın örgütleriyle kampanya gündemi çerçevesinde ortak çalışma zeminleri yaratılarak ortak etkinliklerin düzenlenmesi.

-Lübnan da bulunan kadın örgütleri ve STÖ 'le kampanya gündemi kapsamında ilişkilerin geliştirilmesi.

-Güney batı Kürdistan da ‘namus cinayeti, berdel, başlık parası, zorla evlilik, vb’ uygulamaları ret edilmesi toplumsal suç kapsamında ele alınmasını ve toplumsal ahlak kuralları olarak yaşamsallaşmasını sağlamak.

-Doğu Kürdistan da toplumsal örgütlenme çalışmalarının temeline yurtseverliğin temel ilkelerinden biri olan kadın özgürlüğünün alınmasını sağlamak.

-Doğu Kürdistan da kampanya kapsamında kadın bilincinin yükseltilerek örgütlülüğünün sağlanması.

-Avrupa da uluslararası kadın örgütleriyle kampanya çerçevesinde kadını erkeğin namusu gören anlayışın kapitalist modernite versiyonu olan kadın bedeni metalaştırılan anlayışıyla mücadele etme zeminlerinin yaratılması ortak etkinliklerin organize edilmesi.

-Avrupa da ki bütün kurumlarımız da ‘namus cinayeti, berdel, başlık parası, zorla evlilik, vb’ uygulamaları red edilmesi, toplumsal ahlak kuralları olarak yaşamsallaşmasını sağlamak.

-Avrupa da ki bütün kurum ve oluşumlar da Kadını namus gören yaklaşım ve uygulamaların suç sayılacağı anlayışın geliştirilmesi ve bu yönlü uygulamaların toplumsal suç kapsamına alınmasının sağlanması.

-Ermenistan ve Rusya çalışmalarında kampanya kapsamında kadın bilinçlenmesinin ve örgütlülüğünün sağlanması.

-Kafkasya sahamızda toplumsal örgütlenme çalışmalarının temeline yurtseverliğin temel ilkelerinden biri olan kadın özgürlüğünün alınmasının sağlanması

-Kafkasya sahamızda toplumsal değer yargılarının sonucu olan erken yaşta evlilik, berdel, namus cinayetleri, başlık parası, zorla evlilik vb yaklaşımlar karşısında toplumsal ahlak kuralları olarak yaşamsallaşmasını sağlamak.

-Maxmur alanı açısından bütün kurumlarımız da ‘namus cinayeti, berdel, başlık parası, zorla evlilik, çok evlilik vb’ uygulamaları red edilmesi, toplumsal ahlak kuralları olarak yaşamsallaşmasını sağlamak

-Maxmur da ki bütün kurum ve oluşumlar da Kadını namus gören yaklaşım ve uygulamaların suç sayılacağı anlayışın geliştirilmesi ve bu yönlü uygulamaların toplumsal suç kapsamına alınmasının sağlanması..

-Maxmur alanında toplumsal örgütlenme çalışmalarının temeline yurtseverliğin temel ilkelerinden biri olan kadın özgürlüğünün alınmasını sağlamak.

İrade Savaşı

Özel Kuvvetler

Asıl olan irade savaşıdır; insanın tanrı kılıfına bürünen egemenlere karşı geliştirdiği bir irade savaşı. Bu savaş ne kadar güçlü geliştirilirse o kadar Önderlik sistemine girilecek ve biz kazanacağız

Tarırlar katında yeni hükümler gelişmiş; ölüme, acıya, işkenceye dair. Kendi kutsallıklarını insanların üzerine bir zulüm olarak çeviren tanrılar her insan kafasının içine şunu yazmışlar; ‘Sen benim kulumsun, senin için maddi bir dünya yarattım; kurallarını belirledim ve alına kaderini yazdım, buna uyacaksın. Seni ben yarattım. Bunun için borçlusun, eksiksin. Bu sonsuzluk içinde yarattığım en kutsal varlık olsan da aslında sen bir hiçsin. Ancak benim yasalarımaya uyarsan anlam kazanırsın bunun dışına çıkmak zındıklıktır.’ Bu egemenleri beynimize yerleştirdiği en eski düşünce kalıbıdır. Böylesi bir düşünceye sahip insanlar kendilerini çevreleyen çemberi nasıl parçalayabilirler?

Toplumlar insanların kafalarının içine yerleştirilen düşünce kalıplarıyla yönlendirilir ve sistemin bir parçası haline getirilirler. Düşünce kalıplarımıza kadar sızan ve mantığımızı şekillendiren, alışkanlıklar kazandıran ve irademize hükmeden güç şimdiye kadar egemen sistem kalıpları olmuştur. Yönetim biçimleri değişmiş fakat bu kalıplar değişmemiştir. Her uygarlıksal gelişme döneminin düşünce kalıplarını oluşturmuştur. Diğer taraftan her uygarlıksal gelişim döneminin düşünce kalıpları aşılı olarak sağlanmış; tarihe yön verilmiştir. Yani yeni bir sistem ancak eskiyi aşacak düşünce gücüne ulaşılarak geliştirilmiştir ve bazen bu güç yalnızca bir birey de toplanabilmiştir. Birey düşünce sistemini bu denli geliştirdiği zaman tarih karşısında etkileyici hatta bazen belirleyici bir pozisyona sahip olur. Zerdüş, Mani, İsa, Muhammed bunu yaptı ve bugün Önderliğimiz bunu yapmaktadır.

Önderliğimiz Ortadoğu’nun bireyi ölüme yatan, hiçleştiren dogmatik düşünce kalıplarını aşarak ve bunu aşırarak ‘Herşey benim katım, benim seçimim olmaksızın zaten var’ anlayışını yıkıp insan iradesini esas alan zihniyet devrimini başlatmıştır. Ortadoğu’nun rönesansı bu devrime bağlıdır ve Önderliğimiz beyinlerimizdeki kalıpları kırarak bu devrimi sürdürmektedir. Tıpkı Muhammedin putları kırmasıyla gerçekleştirdiği gibi Önderliğimiz de beynimizdeki putların yani egemenlerin tanrı kuralları olarak halklara dayattıkları yasaların yalancılığını deşifre ederek yeniyi yaratıyor. Bu bakımdan bir benzerlik olmakla beraber Önderlik sisteminin mevcut sistemle tamamen zıtlık içinde olması ve erkek egemenlikli sistemlerin tamamını çözümlenmesi ve alternatifini oluşturması, Önderlik ideolojisinin çok daha fazla devrimci bir karaktere sahip olmasını sağlıyor. Bu diğer devrimlerden çok daha köklü bir zihniyet devrimi anlamına geliyor. Önderliğimiz tüm gerici kalıpları yıkıyor.

Toplumsal şekillenmelerimizde sürekli sunulan yaşamı yaşamak, çevrenin dayattığı kurallara ve ölçülere göre olmamız bize dayatıldı. Nedir bu ölçüler? Kadın olarak ikinci cinsin, eksiksin. Daha net bir ifadeyle sen önce erkeğine sonra ailene sonra da topluma aitsin kuralları bunlar belirler. Bunların namususun. Yani namusun dahi sana ait değil. Bunu unutmayıp bedenle ve düşüncelerle bu çarka hizmet etmelisin.

Kürt olarak ezilen bir halkın parçasısın; dilin yasak ülken kuşatılmış, her gün onlarca kişinin öldüğü ve bunun doğallaştığı bir topraktan geliyorsun. Bu böyle gelmiş böyle gidecek. İnsan olarak çok

katı bir dünya gerçekliğiyle yüz yüzesin dünyanın her tarafında haksızlık ve zulüm var. Bu çemberin dışına çıkılamaz, yapabileceğin en iyi şey etliye sütlüye karışmadan sıradan yaşamak ve tanrılara iyi hizmet etmektir vb. Dünyayı değiştiremeyeceğimize dair kalıplarla yaşıyor ve dünyayı böyle algılıyor.

Önderliğimiz bu kalıpların dışına çıkarak bu algılama biçiminin birer yalandan ibaret olduğunu tüm insanlığa özelde de Kürt halkına gösterdi. Önderlik sisteminde uygarlığın ezilen tüm kesimleri güç kazanır irade sahibi olur. Her geçen gün büyüyen gelişen özgürlük mücadelemiz bunun en güçlü ifadesidir.

Önderlik ideolojisini tanıyan uysal, evinin namusu olmaya yatırılan kadın Beritanlaşarak, Zılanlaşarak özgürleşme hamlesini başlattı. Kadının dağlara çıkması zihniyet devriminin en önemli halkalarından biridir. Sürekli verili sistemle uyumlu yaşama-ya alıştıran kadının; yaşama dair anlam arayışını güçlendirmek, kadına; nasıl bir toplum, nasıl bir sistem istiyorum sorusunu sordurta bilmek Önderliğimizin en temel başarılarından biridir. Önderlik sisteminde kadın irade sahibi olmuştur. İsteyen, değiştirebileceğine inanan ve arayışları uğruna savaşan bir konum kazanmıştır. Kadının yalnızca evinin önünü gören pencereleri genişletilerek dağlara açılmış, ret ve kabul ölçüleri geliştirilmiştir. Böylece sürekli kurallarla çevrilen kadın bu kez kendi kurallarını belirlemiş, yönlendirilen değil yönlendiren bir konum kazanmıştır. Elbette bu uyanış Önderliğimizi çevreleyen ateşten bir halkaya dönüşmüş; Ronahiler, Beritanlar, Viyanlar özgürleşme savaşında özgürlük kaynağına karşı gelişen saldırılara karşı kendilerini siper etmişlerdir.

Kürt kadını savaşın güvencesi olmuştur

Ele geçmemek için silahını param parça edip kendini uçurumlardan atmış ya da kendini bir bomba haline getirip atomlarına kadar düşmanıyla savaşmıştır. Tarihin kadın üzerine geçirdiği acımasız halkaların intikamını özgürlük savaşçılığını en inançlı biçimde geliştirilerek ve bu halkaları kırarak almıştır. Buna karşı zihniyet devrimini geliştiremeyen, beynindeki tanrılara yenilen iradesiz kişilikler de özgürleşme mücadelesinde sistemde kalmış ve insan öğütme makinesi olan sistemde öğütülmüş, bitirilmiştir. Kendine meta olmanın ötesinde yaklaşmayan kadın bir biçimiyle kendi sahibini bulmuş ve kişiliğini bu pazarda satmıştır. Ne de olsa kadın meta olmaya alıştırmıştı. Bu çarkı kırmak basit bir savaşla geliştirilecek bir şey değildir. Çok daha fazla inanç, bağlılık ve düşünce gücü gerektirir.

Önderlik ideolojisi direnen, hakını arayan, diline, onuruna sahip çıkan Kürt halk gerçekliğini yarattı. Çocuğunun dağlarda yürüttüğü özgürlük mücadelesine bulunduğu yerde katılan anayı, beş yaşında düşman gerçekliğini tanıyan çocuğu, kızını devrim için büyüten babayı yarattı. Ve kadınıyla erkeğiyle, yaşlısı genciyle onuru için savaşma iradesine sahip insan yaratıldı. Bu bir devrimdir. Bir zihni-

yet devrimidir.

Önderlik ideolojisi tarih karşısında haklılığını ve gücünü ispatlamıştır. Bugün gelişim sorunları yaşıyor ve köklü çözümünü geliştiremiyorsak bu Önderlik sistemine giremediğimiz, insanı hiçleştiren, güç görmeyen dogmatik düşünce biçimini aşamadığımız içindir. Alıştırdığımız düşünce biçimini aşamadığımız içindir. Nasıl yaşamak istiyorum sorusuna güçlü cevap veremediğimiz yada verdiğimiz cevabı sahiplenme iradesine sahip olmadığımız içindir. Asıl olan bu bir irade savaşıdır; insanın tanrı kılıfına bürünen egemenlere karşı geliştirdiği bir irade savaşı. Bu savaş ne kadar güçlü geliştirilirse o kadar Önderlik sistemine girilecek ve biz kazanacağız.

Küreselleşme

(Globalleşme)

Ekin SARA

Küreselleşme taraftarların kabul ettiği gibi dünya ekonomisi gerçekten küresel olmaktan çok uzaktır. Ticaret yatırım ve finansal hareketler daha çok Avrupa, Japonya ve kuzey Amerika üçgeninde yoğunlaşmış durumdadır ve bu egemenlik süreci benzetilmektedir

Sınıfların ortaya çıkmasından bu yana tarih sahnesine çıkan her sistem kendini ebedi, insanlığın keşfettiği son ve idealist bir sistem olarak ilan etti.

Tarihteki ilk büyük imparatorluk olan Roma İmparatorluğundan başlayarak belli başlı büyük imparatorluklar, toplumsal bir sistem olma iddiasındaki Hıristiyanlık ve Müslümanlık ile kendilerini bu dinlerin yayıcısı ilan eden imparatorluklar, kendileri ile birlikte artık "tarihin sonuna" geldiğini iddia ettiler.

Kendilerinden öncekilerin ve kendi dışındakilerin barbar, kafir, batıl, terörist ilan edip kendilerini insanlığın en son ve en ileri temsilcisi olarak gösterdiler.

Dolayısıyla kendi egemenliklerinde dünyanın ebedi bir barışa, refaha, adalete kavuşacağını ilan ettiler. Roma İmparatorluğu, sonra Katolik kilisesi merkezli Hıristiyanlık, arkasından İslam İmparatorlukları ve Osmanlı İmparatorlukları hep bir "cihan sistemi", "cihan imparatorluğu olma", bugünkü deyimiyle dünyayı kendi egemenlikleri altında "küreselleşme" peşinde koşular.

21. yüzyılın eşliğinde bulunduğumuz bu dönemde, dünya çapında değişim rüzgarları esmektedir. Şüphesiz bu değişim rüzgarlarından en önemli si ve en çok tartışılanı globalleşmedir.

Ulusal kültürlerin, ekonomilerin ve sınırların ortadan kalkmaya yüz tuttuğu, politik kutuplaşmaların ortadan kalktığı, hemen hemen her alanda liberal eğilimlerin güç kazandığı, teknolojinin akıl almaz bir hızla geliştiği ve toplumsal hayatın büyük bir kısmının global süreçler tarafından belirlendiği bir çağda yaşıyoruz.

Teknoloji ve iletişim teknolojisindeki devasa gelişmeler ülkeleri ekonomiden, siyasete kadar pek çok alanda birbirlerine doğru iyice yakınlaştırmıştır. Teknolojik gelişmeler ve bunların ortaya koyduğu iletişim ve bilgi ağındaki ilerlemeler dünyayı adeta 'global bir köy'e dönüştürmüştür. Bu süreçte telekomünikasyon ve ulaşım teknolojisindeki gelişmeler lokomotif işlevi görmektedir.

Bu yakınlaşmanın temelinde ekonomiden kültüre, siyasete kadar pek çok alanda ülkelerin birbirlerine yakınlaşmasını sağlayan globalleşme süreci yatmaktadır. Bu süreçte sermaye, işgücü, teknoloji ve bilgi sınır tanımaz hale gelmiştir. Ayrıca, globalleşme sürecinde demokratikleşme, hukukun üstünlüğü, çevrenin korunması, terörizm ve organize suçlarla mücadele, insan hakları gibi evrensel değerler de ön plana çıkmaktadır.

Bütün bu gelişmeler bir taraftan ulusal ekonomi, ulusal siyaset, ulusal kültür kavramını rafa kaldırmakta, di-

ğer taraf tan da ulus ötesi çıkar gruplarını ortaya çıkarmakta ve değişik ülkelerden, hatta kıtalardan, insanları birbirlerine bağımlı hale getirmektedir. Globalleşme sürecindeki tüm bu gelişmeler, ülkeleri dünya standartlarında mal, hizmet ve bilgi üreten bir toplum olmaya doğru sürüklemektedir.

Bu konuda yapılan tartışmaları çeşitli bakış açılarıyla; küreselleşmeyle beraber, öncelikle küreselcilik, küresellik ve küreselleşme arasında yapılan ayrımları tanımlayarak, ele alacağız. Çünkü çağımızda yapılan tartışmaları, daha çok küreselcilik ya da tepki olarak antiküreselcilik belirlemektedir. Bu bölümde globalleşmenin anlamı, değişik boyutları, nedenleri üzerinde yapacağımız değerlendirmelerin yanı sıra daha sonraki bölümlerde de tarihsel gelişimini de ele alacağız.

Küreselleşme ve bakış açıları

(Küreselciler, antiküreselciler)

Küreselleşme dünyanın içinde bulunduğu dönemle ilgili isimlendirmelerden biridir. Bu kavram tartışmalarda ve yayınlarda o kadar çok ve farklı anlamlarda kullanılmaktadır ki bir sınırlandırmaya gidilmesi zorunlu görülmektedir. Hakkında bu kadar geniş bir literatürün olduğu küreselleşme kavramını olumlu yönde algılayıp izah etmeye çalışılan “küreselciler” ve kavramı olumsuzluklarla donatan “antikü-

reselciler” meseleye farklı noktalardan bakmakta ve farklı sonuçlara ulaşmaktadır.

Küreselcilere göre, küreselleşme; ekonomik, sosyal ve kültürel değerlerin ve bu değerler çerçevesinde oluşmuş birikmelerin ulusal sınırlar dışına taşarak dünya geneline yayılması olup; ülkeler arasında fiziksel ve ekonomik

egemenliklerin törpülenmesi anlamını taşımaktadır. Yani küreselleşme, ülkeler arasındaki toplumsal kültürlerin ve inançların daha yakından tanınması; ülkeler arasındaki her türlü ilişkinin yaygınlaşması ve yoğunlaşması; ideolojik ayrımlara dayalı kutupların ortadan kalkması sonuçlarını doğuran kaçınılmaz bir süreçti.

Bu anlayışa göre, teknoloji ve iletişimde meydana gelen büyük ilerlemelerin etkileyip yönlendirdiği süreçler, küreselleşme kavramıyla açıklanmaya çalışılmaktadır. Gelişen iletişim imkanları

sayesinde dünyanın her yerindeki insanlara benzer bir medya kültürü sunulurken taleplerin aynılaşması sağlanmakta ve yeni talepler üretilmektedir. Sermayenin uluslar arasılaşması da tüketim biçimlerini ve dolayısıyla üretilen malları dünya ölçeğinde standart hale getirmeyi başlamıştır. Güç çok uluslu şirketler gibi uluslararası bazı aktörlere kaymaya ve ulus devletler gücünü tek ve tartışılmaz sahibi olmaktan uzaklaşmaya başlamaktadırlar.

Antiküreselcilere göre ise küreselleşme; soğuk savaş döneminden sonra, batının zaferini yeni bir açılımla dünya geneline yaymasıdır. Uluslararası sermayenin egemenliği kayıtsızsartsız hale gelmekte ve dünya ölçeğinde tekelleşmektedir. Dolayısıyla küreselleşmeyi “emperyalizmin yeni yüzü “ olarak tanımlamak mümkündür.

Anti küreselcilerin diğer iddiaları içinde şunları saymak mümkündür: Bugünün büyük ölçüde uluslar arasılaşmış ekonomisi öncesiz değildir. Mevcut uluslar arası ekonomi, bazı yönleriyle, 1870–1914 yılları arasında hüküm süren rejimden daha az açıktır ve daha az bütünleşmiştir;

Küresel ve gerçek anlamda ulus ötesi şirketlerin sayısı azdır ve en başarılı çok uluslu şirketler ulusal tabanlarına bağlı kalmaktadırlar.

Sermaye hareketliliği gelişmiş ülkelerden, gelişmekte olan ülke-

lere değil, yine gelişmiş ülkelere doğru olmaktadır. Dolayısıyla küresel anlamda homojen ve bütünleştirici bir ekonomik yayılma söz konusu değildir.

Küreselleşme taraftarların kabul ettiği gibi dünya ekonomisi gerçekten küresel olmaktan çok uzaktır. Ticaret yatırım ve finansal hareketler daha çok Avrupa, Japonya ve kuzey Amerika üçgeninde yoğunlaşmış durumdadır ve bu egemenlik sürecine benzenmektedir.

Bilgi çağında bilginin tam bir serbestiyle dünyanın her ülkesine aynı ölçüde akması mümkün değildir. Sıkı kontrol edilen yeni teknolojilere ait bilgilerin akışı sınırlamalara tabi olacaktır. Dolayısıyla yeni yüzyılda toplumların kaderi, bunları başaran toplumlara bağlı kalmaya devam edecektir.

“Bilgi veren ve bilgi alan” toplumlara dönüşecektir. Arge çalışmalarına gereken önemi vermeyen, bilgi ve teknoloji üretmeyen toplumların bakış açısı ne olursa olsun, aslında temel sorun küreselleşme kavramının, içinde bulunduğumuz gelişmeleri veya “Yeni dünya düzeni” olarak adlandırılan gidişi kapsayıcı bir biçimde tanımlayan, yaşadığımız süreci tek başına izah edebilen bir kavram olup olmadığıdır. Ekonomiden siyasete, uluslararası ilişkilerden çevreye kadar olan biten her şeyi kendi içinde kapsayan bir kavram olabilir mi? Bütün bunları küreselleşme kavramı içine sıkıştırmak zorunda mıyız? Yoksa küreselleşme, bugünkü dünyayı açıklamaya çalışan kavramlardan sadece birisi midir?

Globalleşiyormuyuz yoksa tek’el’leşiyormuyuz?

Globalleşme Nedir?

Globalleşmenin tanımı konusunda henüz bir fikir birliği sağlanmış değildir. Bazı yazarlar, globalleşmenin sadece ekonomik boyutuna ağırlık verirlerken; diğerleri, globalleşmenin ekonomik boyutu yanında siyasi ve kültürel boyutlarına da temas etmektedirler. Örneğin, Ouattara (1997), globalleşmeyi ekonomik açıdan ele almakta ve globalleşmeyi, ticaret, finansal akımlar, teknoloji değişimi ile bilgi ve işgücünün mobilitesi yoluyla dünya ekonomilerinin birbirleriyle entegrasyonu olarak tanımlamaktadır. Bazıları ise, globalleşmenin ekonomik boyutu yanında siyasi ve sosyokültürel boyutuna da dikkat çekerek konuyu daha geniş bir perspektiften ele almaktadır. Esas

itibariyle ekonomik bir olgu olarak karşımıza çıkan globalleşmenin siyasi ve sosyokültürel boyutları da mevcuttur.

Globalleşmeyi tarihin akışı içinde ortaya çıkan bir olgu (realite) olduğu kadar; uluslararası ticaretin yaygınlaşması, emek ve sermaye hareketlerinin artması, ülkeler arasındaki ideolojik kutuplaşmaların 2 Globalleşme kavramı, Türkçe literatürde yaygın olarak ‘küreselleşme’ naderen de ‘uluslararasılaşma’ gibi terimlerle ifade edilmektedir. Son ermesi, teknolojiye hızlı değişim sonucunda ülkelerin gerek ekonomik, gerekse siyasi ve sosyokültürel açıdan birbirlerine yakınlaşmaları olarak da tanımlayabiliriz.

L'Europe a des Responsabilités

**Ahmet
DERE**

La dernière Situation au Kurdistan.

Fin du deuxième semestre 2008 on reconnaît une vraie guerre entre les Kurdes et l'Etat turc. Avec la multiplication des affrontements entre les forces de l'armée turque et la guérilla kurde la répression de l'Etat turc s'est aussi multipliée contre la population civile au Kurdistan.

Surtout depuis le 16 Octobre 2008, la date où les avocats de Monsieur Abdullah Ocalan ont fait la déclaration concernant la torture et la menace de mort qu'il a subi dans la prison d'Imrali, la situation en Turquie et dans les régions du Kurdistan est devenue plus sensible et dangereuse. Soit au Kurdistan soit en Turquie, chaque jour il y a des milliers de gens qui participent activement contre ces politiques de l'Etat turc et du gouvernement de AKP.

Pendant le mois d'Octobre la plupart des manifestations, dont le but était de protester contre les politiques de l'Etat turc, étaient organisées par le Parti pour une Société Démocratique (DTP). Malgré la bonne volonté des Kurdes et leur comportement pacifique, toutes ces manifestations ont été écrasées par la force militaire et policière. Le 19 Octobre à Dogubeyazit (un district de Agirî) un jeune kurde a été tué par balle par la police. Lors de ces manifestations, des dizaines d'enfants, âgés de moins de 15 ans, et

des centaines de membres du DTP ont été retenus en garde à vue. La plupart des ces gens, dont 25 enfants, ont été arrêtés. Personne ne sait quand ils seront jugés, voire libérés.

Au mois d'Octobre le premier ministre turc Recep Tayip Erdogan a visité les villes de Diyarbakir et de Dersim, ainsi qu'au mois de Novembre, il est parti dans les régions de Van et de Hakkari. Recep Tayip Erdogan s'est clairement attaqué aux valeurs des Kurdes, et il a dit " Ceux qui n'acceptent pas un seul pays, un seul peuple et un seul drapeau doivent quitter la Turquie " Ceci veut dire que le premier ministre turc ne supporte pas l'existence des Kurdes au Kurdistan. Bien sûr, le peuple kurde a répondu à cette idée aberrante. Les visites de ce premier ministre ont été toutes contestées par des dizaines de milliers de Kurdes. La population de ces régions n'a pas voulu les visites du premier ministre turc. Les Kurdes ont considéré ces visites comme une nouvelle tentative de domination.

Lorsque le premier ministre Erdogan était à Hakkari, les Kurdes ont aussi manifesté à Istanbul. Des membres du DTP ont tenté de faire un sit-in tout à fait pacifique dans le quartier central de Beyoglu mais la police a fait usage de gaz lacrymogène et elle a attaqué les manifestants, plus de 30 interpellations ont été faites.

Il faut bien comprendre la réaction des Kurdes. D'après moi, c'est les politiques de l'Etat et du gouvernement turc qui ont poussé la population kurde à réagir ainsi. Donc, il faut comprendre ce que veulent les Kurdes: la volonté des Kurdes, en faveur d'un processus de paix et de réconciliation avec la Turquie, doit être prononcée à haute voix.

Ce que font les Européens

Le 5 Novembre, la Commission Européenne a déposé son rapport annuel concernant la Turquie. D'autres par le Parlement Européen est en train de préparer le projet de son rapport concernant ce même pays, (qui sera probablement publié au mois de Janvier 2009). Plus les négociations avancées, entre la Turquie et l'UE, plus le rôle de l'UE devient important et sa position gagne plus de valeur. Depuis 20 ans, les Kurdes travaillent auprès des Institutions Européennes pour trouver une solution pacifique à leur question. Cette volonté des Kurdes a été démontrée par des dizaines de moyens à leur portée. Malheureusement jusqu'à présent aucun signe favorable n'a été donné à cette demande des Kurdes. L'UE et ses pays membres ne veulent toujours pas jouer leur rôle. Mais la situation change, désormais les Européens doivent prendre leurs responsabilités.

Le 21 Mai 2008 à Strasbourg, le Parlement Européen a adopté son rapport annuel concernant la Turquie. Dans la résolution de

ce rapport, il avait demandé au gouvernement turc de prendre les initiatives nécessaires pour trouver une solution à la question kurde, comme, par exemple, concernant l'usage de la langue kurde et le développement de la culture kurde. Malheureusement, les demandes du Parlement Européen restent toujours sans réponse. La Turquie demande son entrée

à l'UE, mais trouve indigne d'elle de répondre à cette question. Malgré ceci la Commission Européenne n'a pas mentionné ces points dans son rapport de cette année. Cela veut dire que l'UE, elle-même ne suit pas ses décisions. Alors, que peut-on penser concernant ce comportement des autorités européennes ? Hypocrisie totale !

Il faut savoir, avant tout, que la question kurde est posée depuis que la République Turque existe (1923). Ce n'est pas un problème qui vient de l'extérieur. Depuis sa création, cette république a toujours tout fait pour nier la réalité de l'existence kurde. C'est l'Etat turc qui a créé ce problème et les Kurdes, avec raison, se sont soulevés et luttent, depuis, contre cet état de fait. D'après les autorités turques, c'est aujourd'hui, le 29ème soulèvement populaire qui, dure depuis 24 ans. Ainsi, je ne cesse de répéter que l'UE ne doit pas traiter la question kurde comme une question de terrorisme. Traiter cette question de terrorisme ferme tous les chemins vers une solution. Il faut savoir que ce problème pose la question du

droit, pour un peuple, à la liberté et à la démocratie. L'Etat turc est responsable de dizaines de milliers de morts, et a fait évacuer de force des milliers de villages, jetant sur les routes des millions de réfugiés. La question kurde est une grave question et je crois qu'une solution peut être trouvée uniquement avec le soutien de l'Union Européenne que les Kurdes considèrent comme une Institution Démocratique.

L'objectif des Kurdes n'est pas de faire la guerre. Ils sont poussés à lutter pour leurs droits légitimes, poussés souvent aussi à l'autodéfense, leur vie étant mise en jeu. Je tiens à préciser que les Kurdes ont déjà déclaré, à plusieurs reprises, qu'ils sont ouverts à toutes discussions pour mettre fin au conflit armé.

Contre cette volonté des Kurdes, l'Etat turc ne vise qu'à continuer sa politique d'assimilation et l'usage de la force. Durant l'année 2008, les agressions de l'armée turque n'ont jamais cessé, même celles-ci ont été menées au-delà des frontières, dans la Région Fédérale Kurde d'Irak.

Ici, je tiens à demander aux autorités européennes que si elles veulent vraiment une solution pacifique à la question kurde, de ne pas hésiter, d'avoir un dialogue avec les organisations kurdes en Europe, comme le Congrès National du Kurdistan. Je pense que si une telle demande est faite, une réponse positive serait accueillie favorablement par les Kurdes. Donc, les Européens ont une vraie responsabilité.

Angriff auf Öcalan bedeutet

Angriff auf das Kurdische Volk!

**Hevidar
KOBÎN**

Vor kurzer Zeit wurde bekannt gegeben, dass der kurdische Vorsitzende Abdullah Öcalan auf der Gefängnisinsel Imrali physisch angegriffen und mit dem Tod bedroht wurde. Dass er jahrelang psychischer Folter ausgesetzt ist, ist bekannt, doch der physische Angriff, hat die Folge, dass überall in Europa, in Kurdistan und in der Türkei werden Proteste ihren Lauf nehmen.

Mit Demonstrationen, Kundgebungen, Besetzungen, Strassenschlachten und Brandanschlägen machten die Kurden und Kurdinnen die Welt und vor allem die Türkei darauf aufmerksam, dass jeder Angriff auf Öcalan, ein Angriff auf das kurdische Volk ist. Die türkische Regierung leugnete wieder einmal die Folter an Öcalan und meinte, die DTP (Demokratische Gesellschaftspartei) wären Schuld an den Aufständen des Volkes. Bei den Demonstrationen griffen die türkischen Polizisten, die Demonstranten mit Tränengas und Schlagstöcken an und schossen sogar auf sie.

Es gab zahlreiche Verletzte und sogar einen Toten in Dogubeyazit. Aus Protest, schlossen in Amed und anderen kurdischen Städten die Laden und am 1. und 2. November fand unter dem Motto „finde eine demokratische Lösung der kurdischen Frage“ in

Amed ein von der DTP organisierter Massensitzstreik statt. Am Massensitzstreik nahmen über 5000 Menschen teil, darunter alle gewählten Vertreter der DTP, Abgeordnete, Bürgermeister und Verbandsvorsitzende. Nun griff die türkische Regierung zu einer neuen Methode, um Kurden und Kurdinnen von den Aufständen fernzuhalten. Die Krankenversicherungen der Familien von Demonstrationsteilnehmern sollen annulliert werden, die Vergabe von Kohle nicht stattfinden und es drohen Geld- und Haftstrafen.

Schock für Erdogan

Recep Tayyip Erdogan begann seine Besuche in die kurdischen Städte, als die Aufstände seinen Lauf nahmen. Im Gegensatz zum letzten Jahr, erlebte Erdogan einen Schock, als er durch die Tore von Amed kutschiert wurde. Um ihn zu ehren, so wie er es „würdig“ ist, die das kurdische Volk eine große Menge Müll und Schmutz auf den Straßen liegen. Zur Begrüßung, kam kaum jemand. Das ärgerte Erdogan, so dass er sich wütend und in Angst um seine Existenz an Ahmet Türk richtete. Ahmet Türk die sich nicht aus der Fassung bringen und antwortete mit einem fröhlichen Lächeln im Gesicht „Sehr geehrter Herr

Ministerpräsident, die Müllpolitik beanlassen wir Ihnen“. Nach einer aktuellen Umfrage hat sich ergeben, dass die Stimmen in Amed für die AKP unter zehn Prozent liegen und für die DTP fast siebzig Prozent.

Die türkische Regierung guckt wieder einmal dumm aus der Wäsche und versucht die Mitglieder der DTP mit Gerichtsverfahren und Morddrohungen einzuschüchtern.

wäder das kurdische Volk, noch die Mitglieder der DTP werden sich nicht einschüchtern lassen. Der tiefe Staat hat Erdogan eine letzte Chance gegeben, das kurdische Volk für sich zu gewinnen. Nun haben sie vers-

tanden, dass sie das kurdische Volk nicht mit Kohle, Zucker und Geld für ihre hinterhältigen Zwecke gewinnen können. Jeder erwünschte Stimme kommt als Stein zurück. Sie haben ihre Mission verfehlt, die kurdische Politik auszuschalten und werden innerhalb kurzer Zeit aus der politischen Landschaft verschwinden. Es hat sich gezeigt, dass das kurdische Volk bereit ist, für ihre Rechte auf die Strassen zu gehen und ihr Leben zu opfern.

Veränderung durch Obama?

Das kurdische Volk hat vor Jahrzehnten verstanden, dass

sich etwas ändern muss und kämpft seitdem für diese Veränderung – ohne die Unterstützung von anderen Nationen. In Amerika gab es diese Veränderung, die vom Volk dringend erwünscht war nach George W. Bushs miserabler Regierungszeit.

Barack Hussein Obama jr. wurde als der erste schwarze Präsident der U.S.A gewählt und nicht nur das amerikanische Volk hat grosse Erwartungen, sondern die ganze Welt, denn die ganze Welt steht in Verbindung zur U.S.A. Besser gesagt, die U.S.A hat überall ihre Finger im Spiel. Es ist bekannt, dass die Türkei von der amerikanischen Regierung wie eine Marionette bewegt wird. Obama setzt auf diplomatische Lösungen, das bedeutet er möchte den Frieden ohne Waffengewalt bewirken.

Das hat er zumindest während des Vorwahlkampfes immer wieder behauptet. Nun stellt sich die Frage, wie Obamas Vorgangsweise, falls er so handelt wie er es gesagt hat, sich auf die Politik der Türkei, Syriens, des Irans und des Iraks auswirken wird. Die DTP, KCK und KNK haben Obama einen Brief geschrieben in dem sie ihm zu seinem Sieg gratulieren. Außerdem wurde in dem Brief angegeben, dass die kurdische Freiheitsbewegung nicht mit der U.S.A und dem Irak verfeindet sei und die Erwartungen an ihn wären, so gut wie möglich bei der Lösung der kurdischen Frage behilflich zu sein. Ob Obama seinen Worten treu bleibt, wird sich in den nächsten vier Jahren zeigen.

PKK Tevgera Ziman e -I-

Dîroka Zimanê Kurdî

**Serdem
ROJ**

Ravekirin û terfêke civaka kurd hîna hêsantir e. Gelê kurd û lawir xwedîkirin, cotkarî û çiya heman tişt in. Bajarvanî wekî têgeh ji kurdan dûr e. Belkî jî gundîtî di dîrokê de rastiyeke civakî ye ku pêşiyên kurdan pêk anîne. Kurd çendî gundî û koçer bin, ew çend jî ji bajarvaniyê dûr in. Komagene pir baş rave dike ku nivgundîtî, niv-koçertî nîzama tevgerê û cih û warê hezar salan ê kurdan e. Bajarên wan jî zêdetir, dagirkeran ava û tijî kirine; lê ev yek nayê wê wateyê ku kurdan bajar ava nekirine û nebûne xwediyên şaristaniyan. Di serî de dewletên Urartu, Med û Mîtan, tê zanîn ku bûne xwedî gelek bajar û şaristaniyan.

Di serdema navîn de têra xwe bajar û hikumetên eyaletan avakirine. Lê ji ber ku dewlet û hikumdarên ku avakirine, temendirêj nebûne, bajar zêdetir bûne biryargehên hêzên dagirker û ji civakên hawirdorê pêk hatine. Di serdema sekretayî de Sumer, Asur, Aramî, Pers û Helen

muhra bandora xwe li ser berhemên çandî û nivîskî dixînin. Lê di serdema navîn de ziman û çanda Farisî û Erebi şopên xwe hiştine. Gelek rewşenbîr, dewletdar û fermanदारî bi vî ziman û çanda cîran ve rol listine. Tevî ku çand û zimanê kurdî xîm û kokeke wî ya kevnare heye jî bi sedema ku kêmbûyê zimanê nivîsê û nebûyê zimanê dewletê, nekariye belgeyan li dawîya xwe bihêle û bi

pêş bikeve. Dîsa jî çanda kurdî bi riyên cuda, bi hebûna xwe ya etnîk a dijî û berhem ên dîrokî heta roja me ya îro tê.

Çand û zimanê kurdî, bi ihtimaleke xurt ku –gelek arkelog vê dîtinê parve dikin- wekî çand û zimanê yekemîn şoreşa neolotîkê li qûntara çiyayên Zagros-Toros daye destpêkirin. Bi dem ê re bingehê hemû çand û zimanên koka wan Hint-Ewrûpayî ne, pêk aniye. Tê texmînkirin ku, BZ ji salên 9000'an pê ve ne bi fîzîkî, lê bi awayekî çandî li erdnîgariya Hint-Ewrûpayê belav bûye. Em bixwe jî dikarin vê pêkhatina wê bibin heya BZ salên 15.000-10.000'an. Bi ihtimaleke mezin, bi derketina jî çaremîn serdema qeşayî (BZ 20.000-15.000) wekî ziman û çanda herî xwecih -otoktan- pêk hatiye. Etnîsîteta Kurdî BZ di salên 6.000'an de êdî pir cihewaz dike.

Em li ser dika dîrokê yekem car wan bi navê Huriyan (BZ 3000-2000) dibînin. Sumerî li ser daristan û madenên xwe, nifşên Huriyan jî bi dewlemendiya xwe ya şaristanyê bi hezarên salan bi tekoşîneke eşîr-parastinê li ber hev dane. Ev diyalektîka dîrokî bi Babil, Asur, Hîtî, Îskît, Pers û Helenan re dewam dike. Belkî jî tu qewm û nifş bi qasî kurdan di eşîrên li hemberî koçer û xwecihiyan de cih negirtine. Ji bo şaristaniya Sumeran bigihîje, Hîtî, Luwî, Îon û Persan rola Hurî û Medan diyarker e. Ji ber vê rastiyê ku gelên behsa wan tê kirin, nêz-dûr jî koma zimanên Hint-Ewrûpî ne.

Di dîroka Herodot de pir aşkera tê dîtin ku ziman û çandên bandora xwe li Helenan kirine, çavkaniyên wan Medî ne. Helenî BZ heta salên 900-400'an pir zêde di bin bandora Medîyan de jiyane. Gelek hemanên çandî yên madî û manewî di vê serdemê de

ji çavkaniyên Urartu, Med, Persan wergirtine û bi senteza xwe ve dewlemend kirine. Tê texmînkirin ku pêşiyên kurdan Hurî (BZ 2500-1500) dîsa Mîtaniyên ku bi koka xwe Hurî ne (1500-1250) Naîrî (BZ 1200-900) Urartuyî (BZ 900-600) Medî (BZ 700- 550) di van deman de bi konfederasyonên eşîr û qraliyetan ve jiyane. Civaka kurdan a di van deman de hiyerarşik e û derbasî dewletê dibe. Mîrov dibîne ku pergaleke xurt a bavikanî danîne. Ji ber ku di serdema neolotîk a cotkariyê de jin hîna çalak e. Ji ber vê yekê di civaka kurdan de jin xwedî giraniyekê ye. İhtimaleke xurte ku jinê ev hêza xwe demeke dirêj bi kar aniye. Bingehê wê jî şoreşa cotkariyê ye. Hemanên mîbûnê yên di ziman de û kulta xwedewend Starê belge ne ku vê heqîqetê piştrast dikin.

Zerdûştî BZ di salên 700-550'an de wekî şoreşeke zihniyeta kurdan pêş ketiye. Zihniyeta Zerdûşt xwe dispêre cotkariyê; ji heywanan pir hez dike, li ser hîmê wekhevîya jin û mîr e, wekî têgihîştîneke exlaqî ya azad e. Ev çandek e, hem bi cihoka Persan diherike Rojhilat, hem jî bi cihoka Helenan diherike şaristaniya Rojava û bandoreke xurt li wan dike. Li ser xeta çanda Rojava-Rojhilat ji hev dibe. Bandoreke xurt li ser herduyan jî dike û di teşegirtina şaristanyê de herî kêr bi qasî Musevîti û Îsevîtiyê rola civakbûnê (çavkanîbûyînê) listiye.

Şaristaniya Persan, a rastîn şaristaniyeke ku Medan avakirîye û şaristaniyeke Med-Persan e, tevî nifşên Persan dewam kiriye. Di dîroka Herodot de ev rastî pir aşkera diyar dibe. Ji serî heta dawiyê etnîka duyemîn e, hevparê împaratoriye ye. Di dema Sasaniyan de jî heman rewş didome. Di heman şaristanyên Îranê de heke mirov rola kurdan di rêza duyemîn de nebîne, wê helwesteke realîst be.

Li ser Çanda Kurdistanê Polîtîkayên Pişavtinê Yên bi Darê Zorê

Yek ji polîtîkayên civakî yên aliyên desthilatdar û şer, herî zêde serî lê dane polîtîka pişavtinê ye. Bi gotineke giştî pişavtin, helandin û bişaftina çandê ye. Aliyên desthilatdarî û şer bi polîtîka pişavtinê dixwazin komên ku di bin destên xwe de digrin, ji hêza berxwedanê bixînin û ji bo vê yekê jî amûrên di destên wan de jê distînin. Di serî de li ser zimanê herêmî ku zihniyete îfade dike zimanê serdest tê ferzkirin. Bi rêya zimanê fermî çanda zimanên herêmî tene baskokirin (kezaxtin) û nikarin di jiyane de rol bileyîzin. Çand û zimanê serdest wekî zimanê xwendin, siyaseta û aboriyê jî bo kesên ku bi kar bîne xwedî sûd e. Kesê çand û zimanê bindest jî bi kar tîne wînda dike.

Di nava vê dualitiyê de zehmet dibe zimanê herêmî xwe li dijî zimanê desthilatdariyê rabigre. Nexasim ev ziman nebîbin zimamê nivîsê û zaravayên xwe yên sereke destnîşan nekiribin. Wê demê de dawîya van ziman û zaraveyan tarî be. Pişavtin ne tenê li ser ziman her wiha li ser hemû sazîyên civakî yên desthilatdariyê şekil dane wan tê meşandin. Ol û neteweya serdest di her astê de li gor rastiya sazîyê tê dawerivandin. Sazî heta di warê siyasî, civakî, aborî û heta zihni de bi awayekî fermî were naskirin û bi awayekî hiquqî were parastin, sazîyên hindikayîyên din û yên tîkçûyî xwe li gor sazîyên serdest an bi zorê yan jî bi dilê xwe, li pişavtinê diqewimin û di nava fermiyetê de cihên xwe digrin. Zordarî aborî û berjewendiyên siyasî çiqas bikevin rojevê helandin jî ew çend zû dibe.

Li ser hebûna çanda Kurdistanê herî kêr bi qasî şer û terore pişavtina bi

darê zorê roleke wêranker (texrîbkar) lîstiyê. Em dikarin heman rêbaza dîrokî pêk bînin û biçin hetanî serdem ên seretayî. Heke ku em bibêjin çand û zimanê Sumerî ziman û çanda herî mezin a pişavtinê bû, divê wekî gotineke nepixandî neyê dîtîn. Em vê yekê ji nîzama hevok û peyvên wê fêm dikin. Berê zimanê Sumerî û li gor rêzê Hurî, Mîtanî, Urartu, Medî û Persî, piştê jî li gor rêzê zimanê Babilî û Asurî çavkaniyên wan Aramî ne. Paşî jî Aramî di serdem ên seretayî de li Rojhilata Navîn zimanên pişavtineke mezin bûn. Mîrov dikare vê rastiyê di kewaleyên (kîtabeyên) Hîttî, Urartu, Mîtanî, Med û Persan de bibîne. Mîna Îngîlîziya îro, zimanê Aramî jî wekî “interetnîsîte” ya wê demê zimanê hevparê jî hev du fêmkirinê bû. Nexasim arîstokrasî û bûrokrasiya dewletê yek ji zimanekî zêde bi kar tîne jî zimanê Aramî ye. Zimanê herêmî tevî zimanê Aramî tê bi karanîn. Mîna ku em îro jî dijîn, zimanê fermî yê desthilatdariyê di danûstendinên fermî yên dewletê de esas tê dîtîn û di wê demê de Aramî- hîne berê Akadî û Sumerî-zimanê esasî ye. Zimanên herêmî zêdetir di nava gel de ku kesên xwendin û nivîsandina wan nîne wekî amûrekî ragihandina devkî bi kar tînin. Mîrovê vê rastiyê dikare di kewaleyên Urartuyan de bibîne. Çawa ku piraniya rêveberên welatên bîndest bi zimanên Îngîlîzî û Fransî dipeyivin.

Di kewaleyên Persan de cihê Aramî aşkera ye. Di wê demê de li hemû Rojhilata Navîn hem zimanê dîplomasîyê hem jî zimanê bazirganiyê ye. Di hemû belgeyên pêwendîdar de tê dîtîn ku pişavtin di mîmariyê de, di rêveberiya dewletê de, di wêje û hiqûqê de roleke mezin lîstiyê. Heta tê texmînkirin ku Îsa jî bi Aramî zanibûye. Zimanê Suryanî ku şeweyekî neteweyî yê Aramî ye, amûrekî din ê pişavtinê ye.

Wê demê zimanê Îbranî hêj di qadeke bi sînora de xwedî bandor e. Lê Helenîzm jî ber ku di rewşa dijber de belav dibe, zimanê Helenîzmê li Rojhilata Navîn xwedî bandor e; mîna Îngîlîzî û Frensiya îro. Helenî û Suryanî jî bi hev re di riyekê de ne. Her du jî li Kurdistanê, nemaze li bajaran jî bo bitesîr bibin têdikoşin. Rûha jî bo vê yekê mînakeke xweser e. Aramî çandê kûr e ku Ermenî, Suryanî, Erebfî, Kurdî û herî dawî jî Tirkî jiyaye. Lê belê di heman demê de rê li ber pişavtineke dijwar û kozmopolîtîzmeke zêde vedike. Mîrov ji rewşa îro ya Rûhayê vê rastiyê baş dikare fêm bike.

Rola zimanê Suryanî di çanda Kurdistanê de jî Erebiya paşî li pêştir e. Mîrov dikare bibêje wekî zimanê ronîbûnê rol lîstiyê. Ya esas jî ber ku Suryanî li bajaran rûdiniştin, ev encam derdikeve holê. Kurd wekî xelkê Komagene zarava û zimanê devkî yê koçerî û gundîtiyê bi kar tînin. Çavkaniyên wan ên nivîskî bisînora in, lê nayê wê wateyê ku qet nîn in. Nemaze li paytexta Mîtanîyan Waşukaniyê (li ser sînora îro yê Suriyê-Tirkîyê bajarê Serkaniyê û Amûdê) gelek belgeyên nivîskî nîşan didin ku BZ di salên 1500’an de proto-Kurdî wekî zimanê nivîsê hatiye bikaranîn.

Li Kurdistanê BZ di salên 300-250’an de di heman qraliyetên Helen de hebûna xelkê bi koka xwe Helenî, nemaze giraniya wan a li bajaran nîşan dide ku zimanê Helenî demeke dirêj hatiye bikaranîn. Mîna rola zimanekî metîn geriyê rol dilîze. Mîna di roja me ya îro de bajarên Kurdistanê bi çand û zimanên biyanî dijîn û xelkên li derveyî bajaran jî bi çand û zimanên xwe yên herêmî dijîn.

Bi Îslamiyê re zimanê derdikeve pêş zimanê erebfî ye. Erebfî ku berê zimanê bedewîyan bû, bi bajarbûn û derketina Îslamiyê re li Rojhilata

Navîn bû zimanê herî xwedî prestîjê zanist û wêje yê. Erebfî wekî zimanê fermî yê desthilatdar û şer serdestiyê-ke mezin bi dest xist. Li hemberî zimanên qels ên bi koka xwe Efrîqîne, li hemû bakurê Efrîqa û heta başurê Zagros-Torosan serdest bû. Çand û zanist jî bi Erebfî tê kirin û tê jiyîn. Xwedî cihekî cihêwaz e. Yê zimanê Erebfî bi kar tînin, dikarin di nava bîrokrasiyê de cih bigrin, dikarin di nava çîna zanyaran de cih bigrin û zanistê bikin. Ji lew re erebfî zimanê mezinbûn û berjewendiyan e. Girîngiya wî ya heta îro jî deyndarê van rastiyên madî ye. Piştî erebfî rola Farişî hîna bisînora e. Ew jî nexasim bi desthilatdariya Selçûqîyan li Îranê bû zimanê fermî û belav bû. Kengî Selçûqî Anatolyayê dagir dikin û dewleteke navenda wê Konya avadikin jî zimanê wê yê fermî Farişî ye. Mewlana berhema xwe ya bi navê “Mesnewî” bi Farişî nivîsandîye. Zimanê tirkî jî wekî zimanê kurdî wê demê xelkê li derveyî bajaran wekî amûrê axaftina devkî û wêjeyê bi kar tînin. Serdestiya Erebfî, li Kurdistanê bitesîr bû. Nemaze tebeqeya meleseydayan zimanê erebfî wekî zimanê îbadetê dibînin û ev yek dibe sedema bandoreke dijwar. Her wiha xelkê li bajaran dilê xwe dibijînin şewaza jiyanê eraban. Em ji kinclixwekirinê şikil û şibût bigrin heta dara nîşan (secere) a xwe digihîne eraban, dibe mode.

Di çîroka her xanedaniyê de qulpeke erebfî pir normal dibe. Serdestiya di warê perwerde, hîndekarî, mode, siyaset, dîplomasî, huner û zanistê de li ser zimanekî mîna Farişî ku di warê dewletê de xwedî tecrûbe bû jî, bandor kir. Nîv bi nîv dagirkeriya erebfî diqewime, hemû Rojhilata Navîn nav û leqebên erebfî li xwe dikin. Ev serdestî heta pêşketina têgihîştina netew-dewletan û neteweyan bi awayekî dijwar didome.

Anlamın ve Hissin Yaşattığı Bir İnsan En Güçlü İnsandır

Özgürlük Notları

Abdullah
ÖCALAN

Bireysel ve örgütsel yaşamımı üç döneme ayırmak mümkündür. Birinci dönem, anamla kendi toplumsallığımı kendim kurabilmeliyim iddiasıyla başlayıp, önce aileye ve köye karşı gösterilen tepkiden sonra ilkokula gitmeyle başlamıştır.

İlkokula başlamak devletleşmeye ilginin ilk ciddi adımıdır. Kişilik komünal toplumdaki devletçi topluma doğru bir dönüşümün adımını atar. Şehirleşmeyle birlikte yürür.

Şehir değerleri kırsal komünal değerlere göre üstün sayılır. Orta, lise, memurluk ve üniversite son sınıfına kadar okumak devlet adamlığı için ön hazırlıktır. Herkeste bu yaşlarda kati bir şekilde şehirdevlet kişiliği hâkim olur. Geri bırakılmışlık ve ezilen milliyet konumu devlete tepkiye dönüşür. Sol sempaticilik aslında adil, eşitçi ve daha kalkınmacı devlet arayışından başka bir anlama gelmez.

Kişilik bu dönemde ezici biçimde geleneksel toplumun bağlarından kopartılmıştır. Anacıl komünal, kırsal ve soy toplumu büyük oranda inkâra uğramış, bunun yerine kendinde geçmişini inkâr eden, küçük gören, devlet ve şehir büyüklüğüne tapınan, gözü kara resmi düzene koşan oldukça marjinal bir kişilik oluşmuştur. Oldukça trajik bir kişilik katliamı yaşanmıştır.

Eski toplumu, ana babasını, kardeşleri-

ni, komşularını, köyünü, akrabalarını, yaşlıları, çocukları, kadınları, soyunu, sınıfını hor gören bu yeni 'ne oldum delisi' kişilik tüm az gelişmiş ülkelerde bir afet haline almıştır. İçerikten yoksun bir modernizmle insanın temel toplumsal değerlerine karşı derin bir yabancılaşmayı yaşar. Kapitalist sistemin ezici üstünlüğü altında gelişen bu kişilik sahte bir tepki ile solculuk yaptığında bile marjinaldir.

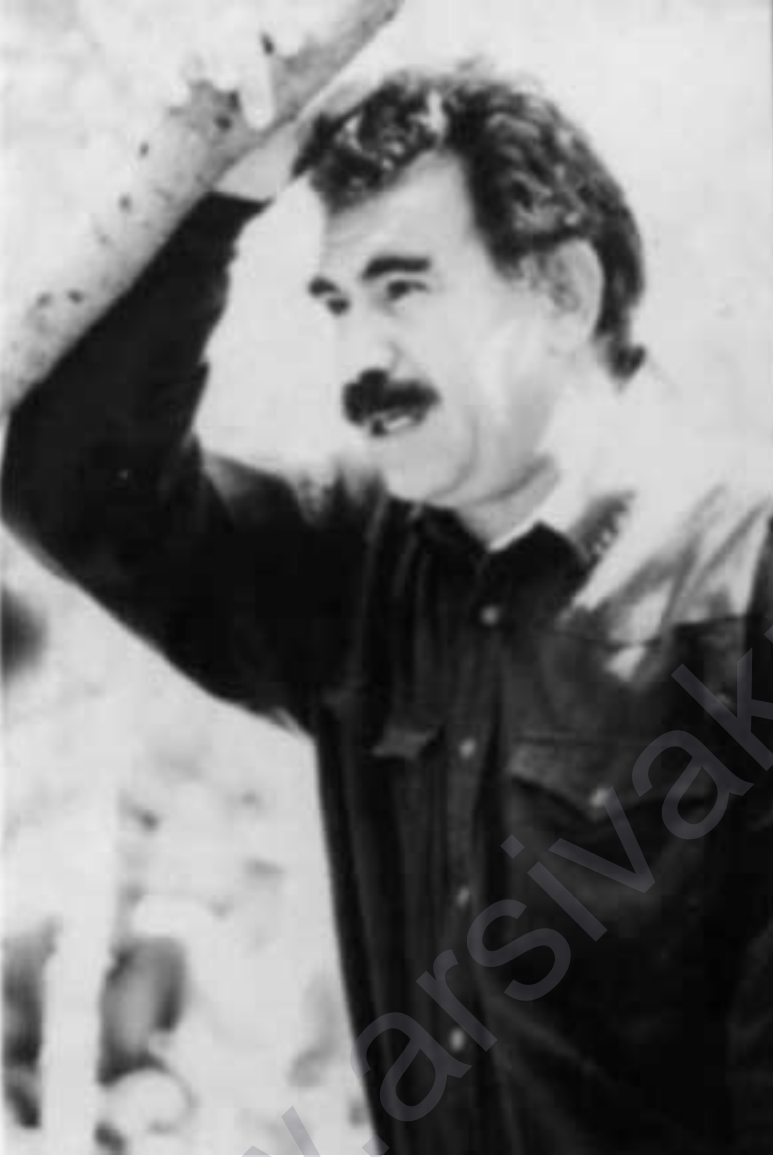
Toplumdan kopukluğu derinleşerek devam etmektedir

Okul, şehirde işçilik ve devlet memuriyeti bu kişiliği tarihten ve gelenekten koparıp 'teneke' bir kişilik haline getirmiştir. Duyarsız, inkârcı, maaşa bağlanmış, şehir fahişeliğine takılmış bu kişilikten kaynaklı her şey kapitalizmin ve ona engel toplumun değerleri karşısında iflas etmek durumundadır.

Reel sosyalizm, sosyal demokrasi ve ulusal kurtuluşun gerçek bir toplumsal dönüşümü sağlamayamaması bu kişilikle yakından bağlantılıdır. Çağımızın her tür sapmacı, faşist totaliter ideoloji ve pratiklerinin sosyal temeli bu kişilik oluşumuna dayanmaktadır.

Fransız Devrimi ile sığrama yapan bu kişilik 1990'larda eski cazibesini yitirerek, tekrar bir normalizasyon sürecine girmesiyle sonuçlanmıştır. İkinci dö-

İyi niyet ve çaba bu konumda sadece cehennemin yoluna döşenmiş iyi niyet taşları rolündedir

nem, bu sefer burjuva toplum ve devletinden kopup kendi çağdaş toplumsal ve siyasal sistemini kurma amacına yönelik bağımsız bir ideolojik grup kurma denemesiyle başlar. İlk toplumsallaşmanın çocuklarla dinsel dualar, ilkokula gitmeler temelinde oluşturulmasına karşılık, ikinci toplumsallaşma üniversite öğrencileriyle sol ve ulusal ideoloji temeli üzerinde geliştirilir.

Kapitalizmin yaydığı değerlere,

hâkim ulus şovenizmine karşı her ne kadar kendi öz toplumunu yeniden arama çabası varsa da, mevcut sol ve ulusalcı cereyanlar kapitalist yaşamın normlarını aşacak güçte olmadıklarından, bu çabalar gerçek hedefine ulaşmaktan uzaktır.

Birinci PKK'lileşme aşaması da diyebileceğimiz bu süreç 1970'lerin fırtınalı dünyasında aslında savrulmuş bir yaprak misali savrulur durumdadır. Geleneksel dünyadan

koptuğu kadar, kapitalizmin öz değerleriyle de bütünleşmemiştir. Tipik mezhepleşen, marjinalleşen süreç yaşanmaktadır. Benzer biçimde kurulup da hızla biten sayısız gruplaşma vardır. Karşı çıkılan devlet karşısında fille karınca misali bir çekişme başlamıştır. Teorik ve pratik arayışlarla toplum ve ülke yeniden keşfedilmek istenecektir.

Aslında dünya genelinde yaşanan sol moda takip edilmektedir. Eski topluma bir aşî atılıyor. Ya tutarsa gibi bir havada başarı beklenmektedir. Kendimize özgü artık bir fikrimiz var. Grubumuz sayısal olarak da gelişiyor. Kendimizi farklı bir şey saymaya başlıyoruz.

İlk isyan kör kadere ilk kurşun

Aşının tutma ihtimali yüksektir. Kozasından çıkan kurtçuk misali yurtdışına adım atılınca, özgüven ve delikanlı kesilme dönemine adanmak illi girildiği kabul edilecektir. Ütopya gerçekleştirmeye dair umut vermektedir. Grupsal destekten kitlesel halk desteğine ulaşma güveni daha da pekiştirecektir.

Silahların gücü ile tanışılmıştır. Çağdaş ulusal hareketlerin gerilla grubu eğitilmiş ve silahlanmış olarak ülkenin erişilmesi güç doruklarına ulaşılmıştır. Geriye yeni tarihi hamleyle sıra gelmiştir.

Yaşamımın 1972-1984 yıllarını kapsayan bu dönemin ilk bölümü çok çeşitli açılardan değerlendirmelere konu olabilir. Yoksul Kürt halkının çağa uyanış hamlesi de denebilir. İlk isyan, kör kadere ilk kurşun da denebilir. Namus ve onurun haykırış olarak da değerlendirilebilir. Hz. Davud'un Golyat'a karşı ilk başarılı eylemi olarak da

anlam kazanabilir. Düşünce özgürlüğüne cesaret etmenin ilk adımlarından biri de sayılabilir. Bin yılların köklü kölelik normlarından kopma hamlesi de olabilir. Anamlı, başarısı biraz şans, biraz da emek ve inanç isteyen adeta ikinci doğuş, yeniden paradigma kazanma olarak da tanımlanabilecek bir dönemdir.

Yaşamımdaki ikinci dönemin ikinci bölümü 15 Ağustos 1984-15 Şubat 1999 yıllarını kapsar. On beş yıllık bu süreç ikinci PKK hamlesi olarak silahlı mücadelenin ağırlık teşkil ettiği müthiş bir süreçtir. Ortadoğu tarihinde Babek, Hariciler, Karmatiler, Hasan Sabah gruplarına benzetilebilir. Birinci bölümde İsevilik ağır basarken, ikinci bölümde Musevilik ve Muhammedilik karışımı bir ağırlık söz konusudur.

Zor yürüyen muhacirin grubu 'vaat edilmiş topraklara ulaştırma görevi' büyük çaba ve yetenek istemektedir. Ulaştırma Hz. Musa'yı çağırırken, savaş eylemleri Medine'deki Hz. Muhammed'inkini andırmaktadır. Öyle ruhsal bir iman, inanç atmosferi hâkimdir. Kendini inanca adama tam mümincedir. Bilimsel sosyalizm iman gücünü kazanmış olarak yürütülmektedir. Savaş tam kutsal bir eylemdir. İnsan birey giderek hiçleşirken amaç her şeyleşir. Tarihin tipik bir iktidar hastalığına tutulduğunu fark etmek bile çok güçtür. Yılların devlet ve şehir ortamında bombardımana tutulmuş zayıf kırsal kişilik iktidara yapışmaktan başka yetenek zor tanır. Veya hep tek boyutla kalmaktan bir türlü kurtulamaz. Kapitalizmin müthiş yalnızlaştırdığı kişilik kendi malı bir

sistematiğe bağlandığında, tersi bir eğilimle bu sefer müthiş bir toplumsallığı yaşayabilir. En tipik özellik en kutsal eylemdir inancıyla her şeyin feda edilmesidir.

Analitik zekâ şahlanırken duygusal zekâ boğuntuya getirilmiştir

Aslında en kutsal değer yaşamdır demek gerekirken, tersine "Amaç her şeydir, yaşam hiçbir şeydir" inancıyla fanatizm derecesinde bir kişilik öne çıkıyordu. Dogmatizmin bu türünde kadercilik, bazı ilkelere bağlılık bir nevi dinselleşme olarak da tanımlanabilir. Kazanılan paradigma yalın ve soyuttur. Analitik zekâ şahlanırken, duygusal zekâ boğuntuya getirilmiştir. Ölmek ve öldürmek tamamen teknik bir meseleye indirgenmiştir. Son tahlilde kapitalizmin kâra dayalı çalışma aşkı ideolojik yörünge altında yürütülmüş olmaktadır. Çağın genel karakterine uyulmuştur. Aynı bir mezhepleşme biçiminde olsa da, içinde yüzülen, yaşanan kapitalizmin dünyasıdır. Kapitalist eğilimin en soyut düzeyde reel sosyalist ve ulusalcı genellemelerle birikimini sağlıyor, siyasal ve askeri oluşumu için çılgınca koşturuluyordu. Çağa başka tür ulaşılamazdı.

Tabii bu tür koşturma dingonun ahırında yapılmıyordu. Sistemin sahipleri vardı. Kendi kurallarınca egemen dünyalarının gereğini yapacaklardı. 15 Şubat 1999 günü, benim için kapitalist dünyanın Azrailleşmiş gücünün bin bir hile ile boğazıma sarılış günü olarak da değerlendirilebilir. Yaşamımın bu döneminde bazı stratejik hatalardan bahsetmek gerekir.

1982'de ya gerçekten silahlı gruba önderlik edecek bir kadroyu yaratabilmeliydim, öyle ülkeye yollanmalıydı. Kemal Pir'ler 1980'de değil 1982'de daha geniş grupla Güney ve Doğu Kürdistan üzeri ülkeye yollansaydı, daha doğru ve açılım sağlayıcı olabilirdi. Başta Duran Kalkan, Ali Haydar ve Mehmet Karasungur'un alanda görevli olmaları stratejik hata düzeyinde yetmezliklere yol açmıştır. Ortadoğu'daki sürecin bir kopyasını hem de geriden tekrarlamaları bu stratejik hatanın temelidir.

Çetecilik ve intiharvari savaş bir çözüm getirmedi

KDP kuyrukçuluğu, halka yabancılaşma, arkadaşlara layık olmama, fuzuli işlerle uğraşma, hal edilmiş çalışmaları yenileme, KDP ve YNK çatışmalarına anlamsız karışma, önlerindeki potansiyeli, İran-İrak savaşının yol açtığı durumu görememe bu stratejik yetmezliklerin devamı olarak kendini göstermiştir. Tarihi an'a cevap verilmemesi, buna denk çalışma tarzının sergilenmemesi, anlamsız keyfi yorumlama, çabalara stratejik darbe vurma biçiminde sonuç vermiştir. İyi niyet ve çaba bu konuda sadece cehennemin yoluna döşenmiş iyi niyet taşları rolündedir.

Ortaya çıkan çeteleşme eğilimlerini erkenden tespit edememe ve yeterince tavır koyamama ikinci önemli stratejik yetmezliktir. Bu rolü güvenilir arkadaşlara bırakmak dogmatizmin diğer bir sonucudur. O kadar soylu değeri çarçur ederlerken, mutlaka fark edebilmeli ve dur diyebilmeliydim. PKK'nin bütün soylu çabalarına en

büyük darbeyi bu yönlü gelişmeler vurmuştur. Adeta canavarlaşmış bazı kişiliklerin inanılmaz nitelik arz etmelerinin izahı güçtür. Büyük emeklerle hazırlanan yapının bu öğelere kolay teslim olması daha da anlaşılabilir konudur.

Bendeki müthiş arkadaşlık anlayışı hep en iyisini yaparlar, en dürüstüdürler, ellerinden gelmeyecek iş yoktur, çağdaş havarilerdir biçimindeki dogmatizme varan inanış bu gelişmelerde etkili olmuştur. Geç uyandık. Tam uyandığımızda veya fark ettiğimizde, stratejik olarak hem zaman hem büyük çabaların ürünü başta genç savaşçılar, halk, maddi ve manevi birçok değer kaybedilmişti.

1992-1993 derslerini daha derinliğine çıkarmalıydım. Irak-Kuveyt krizi ile 1991'de ülkedeki gruplarla olmak daha doğru olacaktı. 1982'lerde yapmadığım işi, atmadığım adımı bu sefer yapma ve atma biçiminde olmalıydı. Ortadoğu çalışmalarını ikinci plana bırakmak gerekirdi. Fakat aynı yaklaşım, yoğun takviyeler altından başarıyla kalkılacağına beni inandırmıştı. Binlerce nitelikli kadro içinden mutlaka sürece cevap verenlerin çıkacağı hep beklenmişti.

Fakat hareketin bağrındaki çeteçilik ve sorumsuz merkezi yaklaşım tüm katkıları boşa çıkarıyordu. Tarih göz göre göre başarısızlığa götürülüyordu. Disiplin ve fedakârlıkla fazla değer kurtarılamaz, görevler başarılamazdı. 1992 sonlarındaki Osman Öcalan'ın YNK ile boyun eğmeyi andıran uzlaşması, Murat Karayılan ve Cemil Bayık'ın intiharvari çabaları tesadüfen birleşerek sürecin daha büyük kaybını önledi. Köklü ders çıkarılması gere-

ken nokta buydu. Ülke içi ihmal edilmemekle birlikte, merkezi kadro yapısının köklü çözümüne ihtiyaç vardı. Bunu Suriye üzerinde yeni okullar açmayla telafi etme ve aşırı tekrarlama çalışmaları beni oldukça tıkadı.

Çabaların anlamı pek kalmamıştı. Bizzat müdahaleyi yapmada geç kalmıştım. O kadar değer kaybindan sonra yönelmeyi kendime yediremiyordum. Tıkanmayı askeri değil, siyasi yollardan açma deneyimi daha anlamlı geliyordu. Askeri yönelim toptan intihara götürebilirdi. Siyasi çalışma ise, daha potansiyelli hareketi mümkün kılabilirdi. Yapıda tekdüzelik sürdü. Aynı tarz çalışmalar KONGRA GEL dönemine kadar yansıdı. Son iç bunalımların kökeni aslında ülkeye gidış ve orada üsleniş, çalışma tarzı ve temel taktik anlayışların bir devamından ibarettir. Özeleştiriler anlamlı yapılmamıştı. Eski kişilik ve çalışma tarzında ısrar vardı. Bu da her zaman ve her yerde anlamsız kayıplara, yerine getirilemeyen görevlere, acılara ve sonuçta tasfiyelere yol açmaktan öteye gidemezdi.

İkinci yaşam dönemi devlet odaklı olduğundan, ama daha henüz yitirilmemiş komünal demokratik duruş özelliklerinden ötürü çelişkiydi. Sonucu bu çelişkilerin boğuşması belirleyecekti. 15 Şubat 1999 aynı zamanda devlet odaklı yürüyüşe ölüm darbesi indirmişti. Eğer devlet odaklı particilik, devletçilik bir hastalıksa, o halde 15 Şubat 1999'da tüm kapitalist dünya devletlerinin bana vurduğu darbe aynı zamanda üçüncü doğuşum için bir ilaç, bir ebelik rolünü oynayacaktı.

Üçüncü yaşam dönemi, eğer adına ve özüne yaşam denilebilecekse,

15 Şubat 1999'dan sonuna kadar gidilebilecek aşama olarak ayrıştırılabilir. Belirgin niteliği, genelde devlet odaklı, özelde kapitalist modern yaşamdan kopuşla başlamasıdır. Tekrar yaban yaşama koşmuyorum. On bin yıl öncesine gidecek değilim. Ama insanlığın bazı temel değerlerinin o yıllarda gizli olduğu da kesindir. Uygarlığın bin bir hile ve zorbalıkla kestiği o dönem insanlığı bilimsel-teknik seviyeyle bütünleştirilmedikçe, insanın gerçek kurtuluşu, özgürlüğü mümkün olamazdı.

Uygarlık ve devlet odaklı yaşamdan kopmak gerileme değildir

Tersine doğadan ölümcül kopuşa, kan ve yalana dayalı şişirilmiş iktidar kişiliğinden vazgeçme belki de en temelli sağlığa kavuşma imkânıdır. Hastalıklı toplumdan sağlıklı topluma, sıkboğaz, obez, çevreden kopmuş, bir nevi kanserleşme olan aşırı şehirleşmiş toplumdan ekolojik topluma, tepeden turnağa otoriter ve totaliter devletli toplumdan komünal demokratik ve özgür-eşit topluma doğru bir yöneliş söz konusudur. Avcı kültürüyle hayvan katliamına, uygarlığın insan katliamına, kapitalizmin doğa felaketine yol açan zincirleme halkasından kurtulma yeni bir insanlığa kapıyı aralayabilir.

Hayvanlarla dost, doğayla barışmış, kadınlarla dengeli güç yapısına dayanan barışçıl, özgür-eşit, aşklı yaşam, bilim ve tekniğin gücünü savaş ve iktidarın oyuncağı olmaktan çıkarmış ahlaklı politik bir kişilik, beni, en azından Enkidu'yu şehre ve devlete bağlayan çekim

gücü kadar çekiyor, anlamlı kılıyor. Tek kişilik tutukevinin yarattığı bir özlemden kesinlikle bahsetmiyorum. Büyük bir düşünsel, ruhsal paradigmadan bahsediyorum. Kategorik yaklaşımdan, büyük güce tapınmadan, çağın, tüm uygarlıkların kan lekeleri altında parıldayan yıldızlı yaşamlarından gerçekten hem bıktım hem nefret ediyorum.

Çocukken genlerime işlemiş avcı kültüründen ötürü başlarını gözümü kırpmadan kestiğim, kopardığım, kurnazca avladığım kuşlardan, vurduğum hayvanlardan özür dilemekle başlamak istiyorum yeni yaşam dönemime. En büyük saadetin kâşaneli köşklerde değil, yeşil çevreli kulübemsi mekânda yaşandığına inanıyorum. Doğayı tüm renkleri, sesleri ve anlamları içinde dinleyerek, bütünleşerek yaşamın erdemine ulaşılacağına inanıyorum.

Gerçek ilerlemenin dev kentlerden ve iktidar otoritelerinden geçmediğine, tersine bunların en büyük hastalık kaynağı olduğuna; buna karşın eski köyü de, yeni kenti de aşmış, ekolojik yerleşimi bilimin ve tekniğin en son verileri ile karşılayan bir mekânsal yaşamın gerçek devrim olduğuna inanıyorum. Aradaki kocaman uygarlık yapılarının insanlığın mezarı olduğuna inanıyorum. Bir gelecek yürüyüşü olacaksa, bu gerçekler temelinde olursa anlamlı ve yürümeğe değer olduğuna inanıyorum.

Hiyerarşik devletçi sınıf uygarlığından kopmak en büyük özeleştirmedir. Bunu başaracağıma inanıyorum. İnsanlığın çocukluğuna, emekçilerin, halkların unutturulmuş tarihine, kadınların, çocukların ve çocuk ihtiyarların ütopyalarındaki özgür-eşit dünyalarına katıl-

mayı, başarıyı orada sağlamayı daha çok istiyorum.

Ütopyalar mezardan beter yapılar içindeki yaşamın tek kurtarıcı esinidir

Bunların hepsi ütopya. Ama bazen ütopyalar mezardan beter yapılar içindeki yaşamın tek kurtarıcı esinidir. Günümüzdeki mezarlardan beter yapılardan tabii ki öncelikle ütopya ile çıkış yapılacaktır. Durumum hiçbir insana benzemiyor. Benzemesini de istemiyorum. Daha iyi anladığıma, hissettiğime göre iyi yoldayım. Anlamın ve hissin yaşattığı bir insan en güçlü insandır. Büyüklere benzeme günahını bir daha işlemeyeceğim kesindir. Zaten benzemeyi ne çok istedim, ne de becerdim. İnsanlığın geçmişi daha gerçektir. Ona saygılı olacağım ve yaşamı orada arayıp bulacak ve yeniden başlatacağım. Gelecek bu çabaların işleyiş halinden başka bir şey değildir.

Hep kendimi mi düşünüyorum? Değil. Savunmam tüm insanlık için bir şeyler öğretebilir. Yeniden yapılanmış PKK bütün soylu arkadaşlarımı, anlam gücü ve iradesi olan yoldaşlarımı birleştirebilir. Koma Gel tüm Kürdistan halkını ve dostlarını demokratik bir çatı olarak toparlayabilir. Yaşamımıza, ülke ve toplumumuza

rastgele saldırıcılara karşı HPG iyi bir savunma savaşı verebilir; anlayışsız, zalim ve haksızdan hesap sorabilir. En soylu kadınlarımız tüm zamanların tanrıça olgunluğu, anlayışlılığı, melek saflığı ve azizeliği ve Afrodit güzelliğini kimliğinde bütünleştiren PAJK “da birleşebilir.

Bu savunmayla temel insanlık anlayış ve idealimi uygarlığın son temsilcisi olarak hayli gururlu ve kendinden emin AB'nin yargı organı AİHM'e sunarken, olumlu beklentilerden ziyade, sistemin kâr büyüçülüğüne alet olmaktan öteye bir rol oynamayacağından ötürü üzüntülerimi belirtebilirim. Daha demokratik, özgür ve adil toplum dilekleriyle saygılarımı sunarım.

(‘Bir Halkı Savunmak’ kitabından derlenmiştir)

Belirlenimci Dünya Görüşünden Belirsizlik İlkesine

**Ciwan
AZAD**

Olguyu parçalı ele almak özü itibariyle kuantum felsefesine ters düşen bir yaklaşımdır. Bu felsefeye göre her olgu evrenin ve doğal yapının bütününden etkilenir. Olgunun belirlenmesinde evrensel bütünlük rol oynar. Bu açıdan hiçbir olgu kendisini oluşturan öz kaynağından ve evrensel bütünlükten kopuk ve kendi başına ele alınamaz

Klasik fizik katı, sert ve ölçülebilir düşük hızlardaki maddeler üzerinden başarılı bir biçimde uygulanabilen Newton fiziğine verilen addır. Bu fizik, daha küçük boy ve yüksek düzeydeki hızlarla hareket eden maddeler üzerinde de Einstein'ın görelilik teorisi sayesinde uygulanabilmiştir. Klasik fizik felsefesini oluşturanlar Descartes ile Francis Bacon'dur. Bilimsel yöntemin kurucularından olan bu iki felsefeci ve bilim adamı doğadan somut bir tarzda faydalanabilme noktasında devrim niteliğinde yöntemler geliştirmişlerdir. Özgün analitik, tikelden tümele ölçü kullanma yöntemi, bu yöntemlerden temel bir kaçıdır. Böylesi önemli yöntemler keşfetmeleri karşısında doğa ve toplum olgularına yaklaşımları başta olmak üzere temel anlayışlarında zihniyet yapılarındaki katı ve kesinlikçi yaklaşımları aşamamışlardır.

Önemli buluşlara kaynaklık etmelerine rağmen tanrının yerine insanı koyma anlayışları, doğanın tahakkümüne yol açan bakış açıları gibi yaklaşımları, özünde bu zihniyetin geleneksel tanrı anlayışından kopamadığını göstermektedir. Bu açıdan daha önce ruhsal şeyler üzerinden insanlığı sömüren kaderci anlayış burada da düz maddi nedenler üzerinden bilimsel yöntem adı altında kendini tekrarlamıştır. Toplum ve doğa olgularında aşırı maddi yaklaşım çok kaba bir tarzda her şeyin temeli sayılarak duygu, sezgi ve ruhsallık gi-

bi canlılığın özelde ise insanın varlığını oluşturan bu temel olgular görmezden gelinerek değersizleştirilmelerine yol açtılar.

Sistem robotlaşan insan tipini yarattı

Bu yaklaşım toplumsal gerçekliği bir arada tutan manevi bağları parçalayarak toplumsal ilişkilerin temelini ruhsuz, duygusuz ve kaba maddeci yaklaşımları koydu. Bu topluma öyle derin bir biçimde dayatıldı ki, bütün toplumsal bağların temelini oluşturan ana çocuk ilişkisi bile maddi boyutlara kaydı. Bu fiziğin maddeyi algılayış biçimi ve ele alış tarzındaki kaba-düz ve parçalı yaklaşımlar genel toplumsal ilişkilerin yanında insanın benliğini oluşturan bütünlüklü yapıyı da parçalayarak kendi içinde gittikçe psikolojik ve ruhsal bunalımlar yaşayan bir insan tipini ortaya çıkardı.

Bu noktalar genel sistemin egemen sömürücü karakterince de kullanılmaya başlanınca ruhsuz, benliği parçalanmış, mekanik, itaatkâr bir insan ve toplum gerçeği rahatlıkla yaratılabildi. Parçalanmış uyuşturulan 'insan sürüsü' sistemce çok rahat bir biçimde kendi çıkarları doğrultusunda programlandırılabilir ve robotlaşan insan tipi böylece yaratılabilir noktasına gelindi. Klasik fizik ve bu fiziğin anlayışını ortaya koyan kartezyenci felsefenin yol açtığı tahribatlar kısaca böyle özetlenebilir. Bu kısa tanımlamalar üzerinden kuantum fiziği ve kuantum felsefesinin, be-

lirilik ve belirsizlik prensipleriyle insanda yarattığı yeni akıl çalıştırma ve bakış açısıyla olay ve olguların nasıl ele alındığını daha rahat irdelemek mümkündür.

Kuantum felsefesi anacıl ve dişil bir felsefe olma özelliklerini de kapsar

Kuantum fiziğinin klasik fizikten farkı, boyları atomdan küçük, hızları ise ışık hızı dolaylarındaki atom altı parçacıkları ve ışık, ısı gibi doğa hareketlerini de yeni yasalarıyla incelemesidir. Doğadaki bu fiziksel yapı ve hareket tarzları karşısında klasik fiziğin işlevsizleşmesi kuantum fiziğinin gelişim göstermesine neden oldu.

Klasik fiziğin kartezyenci anlayışına göre doğadaki her şey bilimsel yöntem kullanılarak ölçülebilir ve bilinebilir. Bunun yanı sıra bir şeyin geçmiş ve günümüzdeki pozisyonu bilinirse (sonucu değiştirmeyecek bir hata payıyla) o şeyin geleceği de belirlenebilir. Ancak, gelişen kuantum ve kaos bilimleri bu tezi çürütmektedir. İnsan-doğa ve evrendeki sistemler daha çok bunun tersi potansiyel ve hareket tarzına sahiptirler. Özellikle insan olgusunun klasik fizik yorumlamasının yarattığı sorunlar belirttiğimiz gibi gerek insan benliği üzerinde gerekse de toplumsal yapıda sakat gelişmelere yol açtı.

Kuantum felsefesi evrene, doğaya, insana bakışta yeni anlayışın addı da olmaktadır. Kuantum-

cu toplum felsefesi ise yeni doğa anlayışı üzerinden gelişim göstermektedir.

Kuantum fiziği ile açığa çıkan doğayı farklı yol ve yöntemlerle ele alma toplumsal felsefenin de yeniden ele alınmasını beraberinde getirdi. İnsanlığın tarihten günümüze kadar ki tüm toplumsal düşünce süreçleri doğaya yüklediği anlamlar üzerinden doğan, doğayı algılayış biçimleriyle bir paralellik içinde gelişmiştir.

Kuantum felsefesini başka bir anlamda doğaya yabacılaşan, doğayla dostluk bağ-

larını yitiren insanın doğaya yeniden

dönüş felsefesi olarak da

ele alabiliriz.

Dolayısıyla toplumsal kuruluşun ilk tarzında

doğanın kadınlı özdeşleştirildiğini düşünürsek kuantum felsefesi anacıl ve dişil bir felsefe olma özelliklerini de kapsar. Bunun toplumsal yaşamdaki anlamı da kadın eksenli bir algılamayla olay ve olguları değerlendirmenin daha gerçekçi sonuçlara ulaşmayı sağlayabileceğidir.

Dolayısıyla kadının toplumdaki mevcut konumu ve yeri düşünüldüğünde ilk etapta kadınca duygu ve düşüncelerin gelişmesine hizmet edecek bir anlayışı kazanmak gerektiği de kuantomik olmanın bir ölçüsü olarak ortaya çıkmaktadır. Bunun için kadınlı

objektif olarak sürdürülen egemenlikli ilişki biçimlerini doğaya yeni yaklaşımda olduğu gibi köklü bir biçimde ele alıp hızla eşit ve özgür ilkeler üzerinden insani bağlara dönüştürülmesi gerekmektedir.

Gerek geleneksel tanrısal anlayış gerekse de klasik fizik ve kartezyenci anlayışın aşılmasını öngören kuantumcu felsefe hangi ilke ve doğa özellikleri üzerinde kendisini oluşturmaktadır? Meseleyi birazda bu noktadan ele almak gerekir. Kuantum felsefesi belirsizlik, düallite, üst üste binme, bağıntı gibi birkaç temel ilke ile tamamlayıcılık, bütünlüycilik, özgünlük, paralellik, sezgisellik gibi birkaç doğa özelliği üzerinden varlığını oluşturmuş bir felsefedir. Bu saydığımız ilke ve özellikler kuantum felsefesinin niteliğini oluşturan ana konulardır. Bunlarla beraber kuantum felsefesinin insan ufkunda açmış olduğu düşünce düzeyi ile de devrim niteliğinde yeni bir gelişme alanı açması bu felsefi bakışın sağladığı başka bir kazanım olmaktadır.

Her olgu evrenin ve doğal yapının bütününden etkilenir

Kuantum felsefesinin toplumsal alanın özüne uygun bir biçimde uyarlanması sorunu ise bu felsefi yaklaşım açısından en önemli mesele olmaktadır. Bu felsefi bakış eğer bütünlüklü ve doğru bir biçimde toplumsal alana uyarlanmaz ve toplum yaşamında özgürlük düzeyi başta olmak üzere yeni bir gelişmeye vesile olması sağlanamazsa, toplum açısından

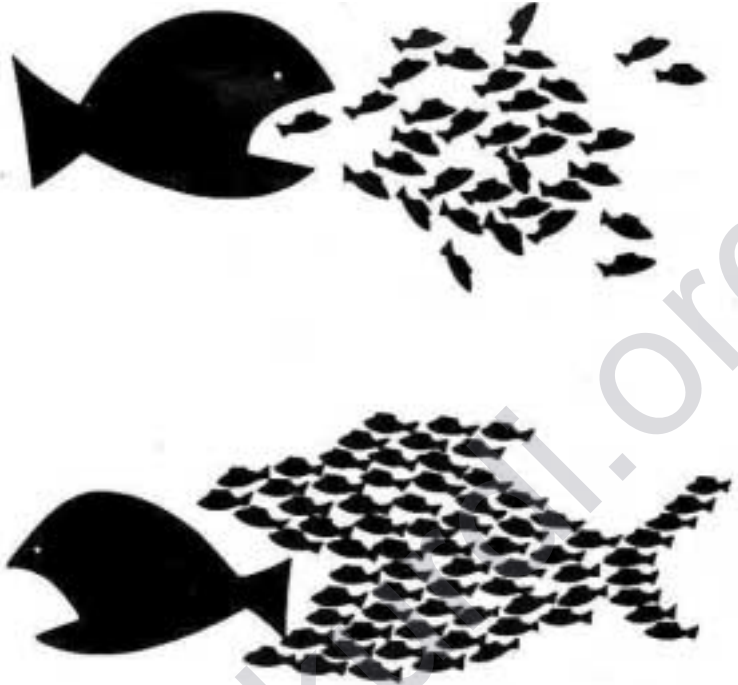

bir anlamı olmayacaktır. Bu açıdan kuantum felsefesinin tüm ilke özellikleriyle, yaratacağı yeni düşünce ve ahlakla topluma mal edilme hususu hayati bir öneme sahiptir. Bu noktalarda kapitalist sistem başta olmak üzere çeşitli kesimler kuantum felsefesinin toplumsal özünü boşaltarak kendi anlam tarzlarıyla farklı içerikler yüklemeye çalışmaktalar. Kaynağını ataerkil toplumun mutlakıyetçi ve tanrısal düşünce tarzından alan düşünce biçimleri ile kuantum felsefesine anlamlar yüklemek, bu felsefenin özünden boşaltılması demektir.

Konumuz esas olarak belirsizlik ilkesini yorumlamaya çalışmaktır. Ancak, kuantum felsefesinin genel noktalarda doğru anlaşılmasını bu ilkenin de doğru anlaşılmasını beraberinde getirecektir. Kuantum felsefesinin doğru anlaşılabilmesi açısından birkaç hususa değinmek gerekecektir.

Kuantum felsefesinin doğru ve derinlikli bir biçimde kavranması için bu felsefeyi oluşturan ilke ve özelliklerin bir bütünlük içerisinde ele alınması gerektiğini belirtmiştik.. Olguyu parçalı ele almak özü itibarıyla kuantum felsefesine ters düşen bir yaklaşımdır. Bu felsefeye göre her olgu evrenin ve doğal yapının bütününden etkilenir. Olgunun belirlenmesinde evrensel bütünlük rol oynar. Bu açıdan hiçbir olgu kendisini oluşturan öz kaynağından ve evrensel bütünlükten kopuk ve kendi başına ele alınamaz.

Her şey çevresindeki şeylerle ilişkili bir biçimde ele alındığında daha doğru bir tanım elde edilir. Bu noktada kartezyenci bilimin

düz nedenselci, olguları parçalara ayırarak tanımlama yaklaşımı kuantumcu felsefe tarafından aşılmıştır. Bu bağlamda kuantum felsefesi ele alındığında bu felsefeyi oluşturan ilke ve özellikler bir bütünlük içerisinde düşünülerek ele alınmalıdır.

Hiçbir ilke ve özellik bu felsefenin genel yapısından soyutlanarak ele alınamaz. Bu ilke ve özellikler yalnız başına ele alındığında bile bu felsefenin bütünlüğü dikkate alınarak yaklaşılmalıdır. Bir ilkeyi kendi başına bütünden soyut ele almak hem ilkenin kendisini hem de bu felsefenin bütüncül ruhunu sakatlar. Kuantum felsefesinde şeyler birbiri ile ne kadar ilişkilendirilirse o kadar doğruya yakın sonuçlar elde edilebilir.

Bu bakımdan örneğin, parçacıkların özgür tercihli özelliklerinden söz edilirken bağıntının te-

mel bir ilke olduğu gerçeği göz ardı edilemez. Ya da doğanın bütünlüçülük, tamamlayıcılık gibi özelliklerinden söz ederken doğanın bütünlüğü içerisinde özgünlüklerinde mevcut olduğu gerçeği unutulmamalıdır. Buna şöyle bir örnekte verilebilir: Belirsizlik insan, doğa ve evren olgularında işleyen temel bir yasa olduğu halde bu ilke karşısında insanın da amaçlı bir varlık ve kendi yaşamını idame etme arzusuyla hareket ettiği, hem kendisini hem de çevresini oluşturmada iradi bir güç olduğu gerçeği görülüp dikkate alınmadan bu ilkenin amacına uygun bir biçimde toplumsal alana uyarlanması söz konusu olamaz. Bu temel hususlardan hareketle belirsizlik ilkesi ele alındığında elde edilen sonuçlar doğruya daha yakın ve toplum sahasına uyarlanmasında bir o kadar gerçekçi olur.

Kuantum Felsefesinde Belirsizlik İlkesi

Azad
CİWAN

Kapitalizmde kesinlik kendisi olurken belirsizlik dediği de bilindiği tarzda belirsizlik değil makyajlayıp görünmez kılmak istediği özünü boşalttığı toplumsal değer yargılarıdır

Determinist mantığın sonuçlarından doğmuş bilimsel soru, kavram ve ölçü aletleri ile atom altı olaylarını ölçmeye çalışan bilim adamları bu dünyadaki acayip, anlaşılmaz ve tam olarak ölçülemeyen kuantum olayları karşısında büyük bir çıkmazla karşı karşıya kaldıklarını gördüler. Çünkü bu yeni alanda kaba ve determinist mantık temelinde doğayla kurulmak istenen her ilişki ve bu çerçevede doğaya yöneltilen her soru hiçbir biçimde sonuç alamıyordu. Bu ilginç ve anlaşılması zor doğa olayları karşısında, kartezyenci anlayış ve bu anlayıştan beslenen klasik fiziğin araç-gereç ve yasaları çözümsüz kaldı.

Bu durum karşısında bilim adamları adeta iki yol ağzına gelmiş bulunuyorlardı. Bu noktada ya dayandıkları mantığı ve bu mantıktan beslenen kavram ve kuramları terk edip doğanın yeni dilini anlamaya çalışacaklardı ya da fizikte gelinen düzeyin çok üstüne çıkmayacaklardı. Bu durumda bilimsel arayışlarından vazgeçmeyi göze almayacak olan bilim insanları yoluna ne pahasına olursa olsun devam etmeyi, eski mantık kavram ve kuramlarından vazgeçerek, doğanın özüne uygun bir devrimi bilim alanında gerçekleştirmeyi başardılar.

Işığın hem dalga hem de parçacık özelliği göstermesi, bunda gözlenen belirsiz yapı bir parçacığın konum ve hızının bir anda birlikte ölçememe durumu belirsizlik gibi bir ilkenin bilim alanına girmesini zorunlu hale getirdi.

Bir elektronun konumunun tespit edilebilmesi için parçacığın üzerine bol miktarda ışığın gönderilmesi gerekir. Bunun yapılması halinde parçacığın konumu tespit edilebilir. Ancak parçacığın üzerine gönderilen ışık parçacığın hızından sapmalar meydana getirip parçacığın doğal hareket biçiminin bozulmasına yol açmaktadır. Bu bakımdan parçacığın hızı ölçüldüğünde parçacığın pozisyonu belirsizleşir.

Parçacığın pozisyonu ölçüldüğünde ise bu kez parçacığın hızı sonsuz belirsizlik kazanır. Yani birindeki tespit diğerinin belirsizlik kazanmasına neden olmaktadır. Söz konusu parçacıklar ışık hızına yakın bir hareket hızına sahiptirler. Yine bu parçacıkların kendilerine has özgür ve kolay denetlenemeyen hareket tarzları onları aynı anda ölçme ve belirleyebilmeye olanak tanımamaktadır.

Mikro dünyada gerçekleşen bu doğa özelliği karşısında klasik fiziğin olaylarda tam kesinlik arayan yüzde yüz ölçüm ve belirlenebilir yaklaşımı işlevini yitirerek fiziksel olaylara yeni ilkeler üzerinden bir yaklaşımın gelişmesine yol açtı. Bu olaylardan hareketle Werner Heisenberg belirsizlik prensibinin fizikte temel bir ilke olarak yer alması gerektiğini öne sürdü. Bu ilke kuantum fiziğinin en temel ilkesi olmaktadır.

Belirsizlik ilkesi; klasik bilim anlayışının her şey yüzde yüz bilinebilir ve belirlenebilir anlayışını aşan, olasılara daha fazla yer veren, olayların bir tara-

fı kesin olarak bilinse dahi bir diğer yüzünün aynı özellikte bilinemeyeceğini ön görerek katı determinist dünya görüşünü aşan, daha esnek ve daha özgürlükçü bir dünya görüşüne temel oluşturan bir nitelik taşımaktadır.

Tanrı zarları değil zarlar tanrıyı oynamaktadır

Başta Einstein olmak üzere birçok fizikçi kuantum fiziğinin belirsizlik, iki durumun bir aradalığı, üs üste binme gibi temel ilkelerini kabullenememişlerdir. Einstein mevcut sağduyusunu aşan belirsizlik ilkesine 'sevgili tanrı zar atmaz' diyerek karşı çıkar. Ona göre bir şey aynı anda iki şey olmaz. Böylelikle doğanın yeni keşfedilen bu yasası karşısında bir bilim insanı olarak ters düşer.

Einstein için bir şey ya ordadır ya da başka yerdedir. Bir şey tam olarak ya olmuştur ya da olmamıştır. Bir şey ya vardır ya da yoktur böylesi söylemlerle belirsizlik ilkesinin ve olasılıkların yok edilebileceğini böylelikle kesin olarak her şeyin bilinebileceğini savunmuştur.

A. Einstein'ın bu yaklaşımları karşısında kuantum felsefesinin kuramcılarından Nils Bor'da 'Einstein doğru söylüyor tanrı zarları değil zarlar tanrıyı oynamaktadır.' diyerek kuantomik tavır alır. Tanrının mutlak ve belirlilik olduğunu düşündüğümüzde demek oluyor ki doğa belirlilikten belirsizliğe doğru değil daha çok belirsizlikten belirliliğe doğru bir hareket ve gelişme seyri içersindedir.

Zarları düşündüğümüzde bir sayı gelmeyene kadar o şey gerçekleşmiş sayılmaz. Buda altı olasılık içerisinde sadece birini ifade eder.

Devrimci buluşlarıyla klasik fiziği aşan A. Einstein kökleri dini geleceğe dayanan Aristo ve Descartes gibi felsefecileri de içine alan kaba, belirlenimci, keskin mantığını ölünceye dek bırakmaya razı olmamıştır. Bu anlamda kuantum fiziğinin kurucularından olan klasik fizikçi olarak tarihteki yerini almıştır.

İnsan olgusu belirsizliklerin hâkim olduğu en çarpıcı örneklerden biridir

Belirsizlik ve olasılık bağlamında insan, doğa ve evren olgularını yeniden ele almaya çalıştığımızda belirleyicilikten öte olasılıklı şansa yer veren bir sistem ile karşı karşıya kaldığımızı görürüz. Belli oranda bildiğimiz ve üzerinde kesin yargılara vardığımız şeyler insanlık tarihi boyunca belirginliği anlaşılmış şeylerdir. Ancak onun ötesine adım atmaya çalıştığımızda kendimizi kaotik olasılıklı bir ortamın içinde buluruz. Doğadaki işleyişlerini bildiğimiz belli başlı düzenlerde dahi çoğu zaman birçok olasılıkla karşılaşılır. Bir bütün olarak evrensel yapıya baktığımızda biz-

de oluşan sağduyuya göre hiç de düzenli olmayan karışık ama kendi doğası açısından düzensizliğin düzeni diyebileceğimiz bir düzenin işlediğini belirtebiliriz.

İnsan olgusu belirsizliklerin hâkim olduğu en çarpıcı örneklerden biridir. İnsan olgusu yaşamı boyunca kendi içinde ve dışında gelişen belirsizliklerden kurtulup hem bireysel hem toplumsal amaçlarını, istemlerini belirgin kılmaya çalışmakta ve kendisine göre bir düzene koymaya çabalamaktadır. Bunu hem bireysel hem de toplumsal alanda sürekli bir biçimde yapmaya çalıştığı halde hiçbir zaman olasılıklardan ve şans-tan kurtulabilmiş değildir.

Pratik olarak da yaşamda çokça karşılaştığımız irademizin dışında gelişen olası durumlardan tam anlamıyla kurtulabilmeyi başaramıyoruz. Yaşamımızın büyük bir kısmı olasılıklarla yani 'tanrıyı oynayan zarlar' tarafından belirlenmektedir. Ancak bu durum insanın olasılıklar karşısında bekleyip durması hiçbir şeye müdahale etmesine gerek olmadığı anlamına gelmez. Tam tersine olasılık insana daha çok hareket,

lerlilik ve etken olarak rol oynarken mikro olaylarda tam bir işlerlik ve süreklilik arz etmektedir. Mikro düzeydeki şeyler genel evrensel yapıda ve toplumsal olaylarda daha çok kaotik süreçlerde etkili rol oynayabilirler. Kaos süreçlerinde bir ortamdaki en küçük etkiler ya da çok zayıf çıkışlar büyük değişimlerin yaşanmasına yol açabilirler. Dolayısıyla küçük etkenler her zaman güçlü etkide bulunamaz ve büyük sonuçlara yol açamazlar.

Kesinlikçi yaklaşımın üzerinde mutlak Kapitalizm hakimdir

eylem ve tercihte bulunma imkanı tanır. İrادی olarak insanın olay ve olgulara müdahale etme gücü ve düzeyi olasılıklar içinde amaç edildiğinin gerçekleşmesinde belirleyici olmasını sağlar. Özellikle toplumsal alanda gerçekleşmesi muhtemel olasılıklar tespit edilmişse bir insan tercih ettiği olasılığı gerçekleştirebilir. Dolayısıyla belirsizlik ilkesi ile olay ve olguları değerlendiren biri için başarı yada başarısızlık kendi elinde bir durum olur. Tercihini doğru yapan yaptığı tercihin gerekliklerine göre çaba sarf eden bir kişinin önünde engel olmaz. Bu ilke insanın başarılarının bilinç ve iradesiyle doğru orantılı olduğunu söyleyerek iradeli ve özgür bireylerin yaratılabileceğini ifade eder.

Belirsizlik prensibi bilinemezci-lik olarak anlaşılmalıdır. Daha çok yüzde yüz bilinebilir ve belirlenebilir diyen ve kesinliğe koşullanmış mantığı aşma anlamına gelmektedir. Belirsizlik prensibi makro ve mikro dünyalarda aynı anlam ve işlevselliğe sahip değildir. Makro dünyada sınırlı bir iş-

Belirsizliği zaman zaman aşırı şüphecilik biçiminde ele alıp hastalık derecesinde bir şüphecilige de vardırılabilmektedir. Oysa belirsizliği, olaylarda yüzde yüz kesinlik arayan ruhsallık, tecrübe ve sezgiselliğe önem vermeyen kendi bedeninin varlığını dahi tartışmalık hale getiren Descartes'vari şüpheci anlayışların aşılması olarak ele alınması daha doğru bir yaklaşımdır. Bu her şeyi olduğu gibi görme ve kabullenme anlamına da gelmemelidir. Kartezyenci bilimin kaba ölçücü mekanik ve mutlakiyetçi anlayışıyla sistemini örgütleyen kapitalist sistem şimdi de kuantum felsefesini özellikle de belirsizlik ilkesini sistemsel çıkarlarını gerçekleştirmede kullanmayı öngörmektedir.

Kapitalizmde bir olgu sisteme hizmet ediyorsa bu 'bilim laboratuvarlarında kanıtlanıp' toplumsal sahalardaki etkisi hesaplanmadan piyasa sunulurken kendisine ya-

rarlı olamadığına inandığı bir şey hakkında da büyük şüphelerin oluşması için teoriler üretmekten geri durmaz. Kartezyenci bilim anlayışındaki kesinlikçi, belirlenimci yaklaşımlar üzerinden kapitalist sistem mutlak hâkimiyet anlayışını örgütlemiştir. Kartezyenci bilimi kullanarak mutlak bir biçimde insan yaşamına nüfus etmeyi sağlayan kapitalist devletçi sistem şimdi ise belirsizlik prensibini kullanarak egemen ölçüler ile özgürlükçü ilkeleri iç içe geçirerek anlaşılabilir kılmayı ve böylelikle sömürücü yüzünü gizlemeyi hedeflemektedir.

Kapitalizm iktidarın son biçimi olarak da sözü edilen bio iktidar tarzında bin bir maske kullanarak egemenliğini çok ince ve derinlikli bir tarzda tüm toplumsal yaşama hâkim kılarken bunun yanında aslında her şeyin belirsizlikten ibaret olduğunu sloganlaştırmaya çalışmaktadır. Kapitalizmde kesinlik kendisi olurken belirsizlik dediği de bilindiği tarzdaki belirsizlik değil makyajlayıp görünmez kılmak istediği özünü boşalttığı toplumsal değer yargılarıdır.

Ve böylece kendi iktidar tarzı ve biçiminin dışında her şeyi belirsizleştirmeye çalışmakta dolayısıyla kendisini de bunun içinde belirsiz görünmez kılmaya çalışmaktadır. En çok da liberalizm, neoliberalizm ve postmodernizm gibi kavramlarla eşitliğe ve özgürlüğe işaret eden ancak özünde sistem içiçileştiren ve sistemin ideolojik varlığını ifadelendiren yöntemlerle kafa karıştırıp varlığını sürdürmektedir.

Peki, toplumsal çıkarların gözeltmediği bu tersinden işleyen sistem gerçekliği dikkate alınmadan

her şeyi belirsizleştirip kendimizi bu tersten işleyen sistemin ve toplumun akıntısına bırakabilir miyiz? Olduğu gibi sistemin çarkını çeviren bu akıntıya kendini bırakmak tam anlamıyla köleleşmek, kendinden çıkmak dolayısıyla da uçuruma düşmektir. Bu özellikle belirsizlik ilkesinin genelde de kuantum felsefesinin böyle sonuçlara yol açması için sistemin topluma uyarılma yöntemleriyle doğacak bir sonuçtur.

Kapitalizm kuantomu kullanarak yaşamı anlamsızlaştırmaya çalışmaktadır

Her şeyden şüphe etmek, insanlara güvenmemek, adeta bastığı şeyin yer küre olduğuna inanmamak bu gün sistemin en çok istediği şüphecilik düzeyidir. Bununla Toplumsal gözenekleri parçalayarak güdülerine hapsolmuş bencil ve yalnızlaştırılmış birey gerçekliği hedeflenmektedir. Üzülerek belirtmek gerekir ki bunda epeyce bir mesafe de alınmıştır. Çünkü sistem bu kişilik ve bu kişiliklerin oluşturduğu toplumla bir süre daha varlığını güçlü bir biçimde sürdüreceğini bilmektedir.

Kapitalist sistem kuantum felsefesinin ve bu felsefenin temel ilkesi sayılabilecek belirsizlik ilkesini kullanarak anlam karmaşıklığı yaratarak her şeyi anlamsızlaştırmaya çalışmaktadır. Ve böylelikle toplumun eski anlam dayanaklarını yıkarak bu anlam değerlerine dayalı sistem karşısında gelişebilecek yeni anlam dünyalarını da var gücüyle engellemeye ve anlamsız kılmaya çalışmaktadır.

Örneğin birçok düşünür ve yazarı da kullanarak ideolojiler çağı-

nın bittiğine işaret ederken toplumun örgütlü anlam tarzının bittiğine kalanının da bitmesi gerektiğine vurgu yapılmaktadır. Böylece toplumsal değer ve ahlaktan kopmuş, sisteme karşı en ufak bir direnci kalmamış, örgütsüz ideolojisiz, güdülerinin esaretinde yaşayan ve tamamıyla bencilliğe haps olmuş bireyler ordusunu daha fazla çoğaltmayı hedeflemektedir.

Kapitalizmde birey ile toplum bir birilerinden oldukça uzaklaştırılmıştır

Kapitalist sistemin toplumsallığı ifade eden toplum değerlerine saldırması amaçlarını daha rahat bir biçimde uygulayabilmesinden ileri gelmektedir. Oysa kuantum felsefesinde her şeyin bir sitem içinde olduğunu doğru anlamlara ulaşmanın da ancak sistemin tümü ele alınarak mümkün olabileceğini belirtmiştik. Kapitalizmde özellikle birey ile toplum bir birilerinden oldukça uzaklaştırılmıştır. Bunun anlamı kapitalizmde ne birey nede toplum tanımlamasının doğru yapılmadığı ve doğru yaşanmadığıdır.

Toplumsal anlayıştan koparılan birey toplumsallığın gücünden koparılacak sistem karşısında güçsüzlüğe, inançsızlığa ve manevi moral değerlerden yoksunluğa doğru itilerek köleliğe mahkûm hale getirilmektedir. Kapitalist sistem bunu en çok da toplumda gerçekleştirmiş olduğu anlam karışıklıkları ve inanç yitimi üzerinden sağlamıştır. Sistemin bu saldırıları karşısında kendi güçsüzlüğünü çok derinden hisseden birey sistemi değiştirebilecek gücü kendisinde bulamaz. Böyle bir bireyin sarf

edeceği sözler ben güçsüzüm bu sistem çok güçlüdür, dolayısıyla bu sistem değiştirilemez gibisinden sözler olacaktır. Bu düzey her devletçi toplum sisteminin denetimine aldığı insanlarda yaratmak istediği düzey olmaktadır.

Böyle bir ortamda toplumsal değerlerin anlamsız kılınması her bireyin anlam ve değer sahibi olduğu anlamına gelmez. Zaten toplumsallığın sistemsel olarak parçalandığı bir yerde bireylerin sağlıklı sonuçlar üzerinden insani değerler ile tanışması da mümkün olmaz. Birey toplum içinde şekillenir. Bunun kuantum felsefesindeki karşılığı birey toplum sistemi içinde daha küçük bir sistem olarak kendini ancak toplum sisteminin içinde anlamlandırabilir.

O zaman kuantum felsefesinin bakış açısıyla evren, doğa ve toplum nedir sorusunu sorup cevaplamak ile doğru bir tanıma ulaşmak gerekir. Doğru bir toplum tanımlamasıyla kurulacak sistem yaratılmadan insanın kendini doğruya yakın tanımlaması gerçekleşmez. İnsan denilen varlığın anlam bulduğu sistem toplum denilen olgudur.

Toplumun üzerinde yaşadığı doğa ile ilişkisi çünkü doğada bir sistemdir bireyde içinde yaşadığı toplum sitemiyle ilişkileri bir bütünlük kurularak tanımlanmalıdır. Tıpkı kuantum fiziğindeki yasalar gibi. İşte kuantum fiziğinin sağladığı gelişme düzeyi ile tamda bu gün sistemin ideolojiler çağı bitmiştir dediği noktadan yola çıkarak, toplumsal bağlara büyük önem vermek bireyi toplumsal sistemin bir bileşeni olarak bütünlük içinde ele alarak toplumu bu saldırılar karşısında ideoloji ve örgüt sahibi kılmak gerekmektedir.

Nazê'nin Alın Yazısı ...

Nuda

Nazê kadın 24 yaşında, 10 yıllık evli bahtsızın biriydi. Her genç kız gibi Nazê'de evlenir, anne olur, mutlu yaşar, sevilirim diye düş kurardı 13'ü ne varmadan evvel. Derken Nazê'nin başını bağlayan, yüreğini tutsak eden gün geldi de çattı.

Evlendi Nazê daha on üçüneyken hem de karşı komadan. Ne hayallerle döşedi mütevazi evini. Bohçasını kendi hazırladı gelinliğini beyaz tül den kendi dikti. Eh başka ne gelir elden, gelin olmak varmış Nazê'nin kaderinde. Oldu bile geldi koca evine. Koca da garip değil ya, babasının borçlu olduğu ağanın oğlu. Sahibinin adı Süleyman'dı. Şey kocası mı, sahibi mi? diye sorulacak olursa, "ne fark eder canım, ikisi de aynı."

Nazê yıllar sonra gözlerini açtıktan, kulaklarını kabarttıktan ve kendi farkına vardıkdan sonra öğrendi ki, ağa babasına; "ya 3 ineğin, yada kızın borçların karşısında verilecektir bana" demiş. Malum ya babası Nazê'yi sevmeyen değil ama üç ineği gözden çıkarmak da olacak iş değil.

Nazê çeşmeden su almaya giderken Süleyman'ın görüp tutulduğunu ve istediğini sanırmış yıllarca. Nazê güzel kadın, iyi huylu yüreği yumuşak ve zekiymiş birde emekçi, ruhu sade, yalın bir annemiş. Altı çocuğu varmış daha 24'üneyken. Süleyman'ın kafasına esti, sık sık gittiği İstanbul'dan sa-

rışın, şımarık, huysuz Zeliha'yı eş getirdi kendisine.

Zeliha evin hanımı, Nazê evin hadımı oldu derken. Nazê neye uğradığını şaşırıyor. Sık sık Zeliha'nın keyfine düzenlediği muhabbet ortamlarına hizmet ederken içten içe ağlardı. Hem de yüreğinin kanadığını hissedinceye kadar. Yavrularına kıymadı Nazê, yoksa çoktan terk ederdi evi yada kıyardı gençcik, ömrünün baharında olan canına. Kahrından yavaş yavaş öldürmeye niyetliydi kendini. Nazê ulaşamadıklarını, yaşayamadıklarını düşlerinde görürdü. Tüm düşleri sevmek, sayılmak ve özgürlükle ilintiliydi.

Bir keresinde bir ata binmiş, uzun siyah saçları rüzgarda uçuşurken sevdiğine dörtünale koşarken görmüştü kendini. Düşler avutuyordu Nazê'yi. İstemlerini, düşlerinde, rüyalarında açığa vuruyordu Nazê.

Sekiz yaşındaki en büyük kızı olan Leyla Annesi Nazê'nin güzelliğinden kısmetini almış, dünyanın çirkinliklerinden, kötülüklerinden bihaberdi. Nazê her anne gibi çoktan başlamıştı Leyla'nın çeyizini hazırlamaya. Yine bir gün nakış yaparken Nazê, Leyla'nın tüm çocukça masumiyetiyle evde birkaç günlük misafir sandığı üvey annesi Zeliha'ya, annesininkine benzeyen, uzun güzel saçlarını taratmak isteğini görmüştü.

Zeliha'nın soğuk, katı, duygusuz

Hayır! Nazê intihar edemezdi. Leyla'yı ve yavrularını düşünürdü. Sadece bir kaza sonucu öldü. Öldü ama ardından kaderini paylaşmayacak kadar yiğit bir kız ve çocuklarının anası olmayı kendine borç belleyen bir kadın bıraktı.

davranışları da Nazê'nin gözünden kaçmamıştı elbet. Zeliha, Leyla'nın güzelim saçlarını gönül-süzce tararken, Leyla annesinin sevecen ellerinin saçlarını tararken ne kadar itinalı olduğunu anlamış ve minicik yüreği ilk kez kötülüğü böylesine yakından hissetmişti, incinmişti.

Leyla yinede annesinden öğrendiği teşekkür etme inceliğini ihmal etmemişti. Bahçeye çıkıp anasına bakınca Nazê'nin hüznü, keder, acı dolu, ela uzun kirpikli güzel gözlerinden yaşların aktığını görünce, Leyla koşup anasına sarılmış, pembe yanağına, saflık ve aralık kokan yüzünü annesinin göğsüne yaslamış ve ağlamıştı. İlk kez Leyla ağlarken yüreğinde bir acı duyumsuyordu. Oysa daha öncede ağlamıştı sık sık ama bazen naz, bazen de canının acımasındandı Leyla'nın ağla-ışları.

Ama bu kez yüreğini garip bir duygu sıkıyor, incitiyordu onu. Derken Zeliha salonun kapısında belirdi. Ve bu yürek paralayıcı manzara karşısında derin donuk yüreğine kışın bitişini ve baharın gelişini haber eden cemre düştü. Yüreğindeki buzlar yavaş yavaş çözüldü, duygulandı Zeliha, sonuçta bir kadın o da. Gözlerinde yaşlar bile belirdi. İçinde bir ses koşup hayatlarının dikenini olduğu iki kadına sarılıp af dilemesini söylüyordu.

Ama tuttu kendini utanmıştı. Arkasını Nazê ile Leyla'ya dönüp içeri girdi. Düşündü ve kararını verdi. Geldiği yere geri gidecekti. Ama gidebilir miydi, onu bilmiyordu. Kendisini de tutsak eden biri vardı Süleyman! Aradan böylece günler geçti. Bir gün evin damına çıkmış olan Nazê'nin çığlık sesi herkesi bir anda silkti. Nazê

larının anası olmayı kendine borç belleyen bir kadın bıraktı.

Zeliha, üvey çocuklarına hayatını adamayı, gerçek bir anne olmayı kararlaştırdı. Ancak böyle kendini affettirebilirdi. Leyla'ya gelince evin küçük hanımıydı. Ama yüreği büyümüş ve olgunlaşmıştı artık. Üçüncü sınıf öğrencisiydi. Okula yürüyerek yarım saatlik yolu gidip gelirken hep anasını ve Zeliha'yı düşünürdü. O hiçbir olmayacaktı. Ne Nazê, nede Zeliha.

Evet olmayacaktı. Şimdiden bunu hissediyordu Leyla. Onun yolu ayrıydı çünkü. O mavi-liklerin yolcusu olacaktı. Şimdiden ta uzaklardan işittiği özgürlük türkülerini eşliğindeki zılgıtların sesini duyar gibiydi. Ve mehtaplı gecelerde yapacağı yolcuların ardından içeceği közde demlenmiş çayın tadını damağında hissediyordu. Her şeyin üstünde tutulan o, "Yoldaş",

ölmüştü. Çamaşır sererken elleri elektirik kablosunun çıplak bir yerine değmişti. Acaba bilinçli mi kıydı canına Nazê. Hiç kimse bilemezdi.

Hayır! Nazê intihar edemezdi. Leyla'yı ve yavrularını düşünürdü. Sadece bir kaza sonucu öldü. Öldü ama ardından kaderini paylaşmamacak kadar yiğit bir kız ve çocuk-

"arkadaş" veya "heval" sözcüklerinde gizli olan her şeye bedel özü mutlaka bulacaktı, ulaşacaktı. Bunun için çok beklemeyecekti. Daha ömrünün gencecik yaşında gizli gerçeklerin peşine düşüp, aramaya koyuldu. Böylece Nazê'nin kucaklaştığı toprakta rahat uyumasını sağladı Leyla. Ve şimdi o yürüyor...

İkinci Yakışıklı

Halil
DAĞ

Bu fotoğrafı elime aldığım an, artık her şeyi bitmişti. Fotoğrafi parmak uçlarında çevirip, çerçevesine baktığım an yakalandığımı farkına varacaktım. Kaçacak hiçbir yer kalmamıştı benim için. Ne bir söz, nede bir tavır kurtarabilirdi beni fotoğrafın seyrinden. Artık onun içine düşmüştüm.

Yaşamın an'larını yakalayan fotoğraf, bu defa beni yakalaşmıştı...

Çocukluğumdan beri fotoğraflar üzerinde korkunç bir etki yaratırlar. Ellerimde tuttuğum o ufacık çerçeveye önce parmaklarım kapılır, sonra kollarım, daha sonra tüm bedenim... Ardından ruhum düşer çerçevenin içine.

Bir bakarım fotoğrafın içindeyim. Fotoğrafın zamanında yürümeye başlarım.

Belki de bu nedenle fotoğrafçılığı seçtim yaşadığım zamanın çerçevesini kendi ellerimle kura bilmek belki de en büyük mutluluğum.

Bir fotoğrafı ben çekmemişsem, o çerçeveyi ben kurmamışsam, ona hem korkarak hem de kıskanarak bakarım. Bir de bu fotoğraflar gerilla fotoğraflarıysa, o zaman o fotoğraflar karşısında yaşadıklarım daha da dayanılmaz olur.

Gerilla yaşamını o'an yakalamamış olmak, o'an orada olmamış olmak, o'an içimde bir şeyler eksildir.

Bir geride kalmışlık duygusudur bu, bir yetişememiştir...

Çiğ; benim manga arkadaşım; günlerdir, onun için bir yazı yazmamı,

anlatacaklarımı kaleme almamı istiyor. Bu da benim bir türlü yapamadığım bir şey; anlatılanları bir türlü yazamıyorum.

O, Faysal'ı anlatacağım diyor. Bense kaçıyorum, ona göre kalem tutan ellerim her şeyi yaza bilir. Bunun böylesine kolay olmadığını Çiğere bir türlü anlatamadım.

Çiğ bu konuyu her açtığında ben ertelemenin bir yolunu buluyorum.

Son zamanlarda hiç bahsetmez oldu. Şimdi sadece gözlerini kısarak gözlerimin içine bakıyor. Bende beni anlaması için bakıyorum. Ama her baktığımızda henüz dinlememiş olduğum o yazı aklıma düşüyor.

Anlatılacak olanı eksik yazacağım korkusuyla kaçıyorum. Beni arayıp bulan, bulduğu kadarıyla yazanım. Neysem o kadarım. Anlatılacak olanların hakkını vermek çok daha büyük bir olay. Ve ben ona yetmeye bilirim.

Anlatılacakları değil, o an'ı bekliyorum. Benim onu, onun beni yakalayacağı o an'ı...

Çiğ fotoğrafı uzattığında bir an için boşluğa düştüm. Umarsızca aldım ve çerçevenin içine baktım.

Korkunç bir dirilip parmak uçlarından başlayıp bütün bedenimi kavradı. Yakalanmıştım...

Yılar önce çekilmiş bir fotoğrafta, iki gencecik gerilla çerçevenin orta yerinde durmuş, o ilk anın canlılığıyla bana bakıyorlar. Biri Faysal diğeri Çiğ... Yeleklerini, raxtlarını ve silahlarını indirmişler, gözlerini kısmışlar, bir

kavgaya hazırlanan eski çağların dövüşçüleri gibi duruyorlar...

Başka kimse yok bu fotoğrafta...

Herkes objektifin arkasında onları izliyor. Daha önce soyundukları birçok şey gibi, yine soyunmuşlar ve yine omuz omuza...

Deklanşöre basıyorum, flaş patlıyor, harekete geçiyorlar. Bundan sekiz yıl öncesindeyiz. Bir voleybol topu ve bir voleybol sahası herkes sahaya koşuyor. Zağroslarda ilk defa voleybol oynanacak.

Ciğer ve Faysalın neden soyunmuş olduğunu yeni anlıyorum. Ama onlar tartışmaktan oyunda yer bulamıyorlar. Oyun dışı kalıyorlar...

Tartışma, çekilen fotoğraf üzerine; fotoğraf tapledilip geldiğinde kim alacak.

Bir türlü biri diğerini ikna edemiyor. Voleybol maçı sürüyor onlar dışarıdalar...

En sonunda karar veriyorlar. Fotoğrafi yakışıklı olan alacak. Faysalda, Ciğerde bu anlaşmayı kabul ediyorlar ve beklemeye koyuluyorlar.

Buzlar eriyor, günler geçiyor ve bütün Zağros gerillaları Faysal ve Ciğer ile birlikte fotoğrafı beklemeye koyuluyorlar. Sözleşme dağdan dağa yayılıyor.

Kim daha yakışıklı?

Nihayet aylar sonra fotoğraf geliyor. Bütün gerilla birliklerini dolaşılıyor. Gerillalar tek tek bakıyorlar ve karar veriyorlar.

Fotoğraf Faysalın olacak...

Ciğer boyunun büküyor, Faysal daha yakışıklı çıkmış.

Fotoğrafi Ciğere uzatıyorum. Ciğer karşımda durmuş bana bakıyor. Öykünün bitmediğinin farkındayım. O anın bir geçmişi olduğu gibi bir de geleceği var.

O fotoğraflarla sürüklenmeye başlıyorum.

O an bir başka anı başlıyor

Bir eylem sonrası Lelikan tepelerindeyiz. Geri çekilmekte olan gerilla güçleri içinde Ciğer Faysalı arıyor.

Aysız gecede, korkunç bir çatışma sonrası onu bulmaya çalışıyor. İçinde tarifsiz bir korku...

Her geçtiği gerillanın yüzüne bakıyor ama bir türlü sormaya cesaret edemiyor.

Bütün herkes tamam, bir tek Faysal eksik.

En önde, ilerde üç dört gerilla bir gerillayı taşıyorlar şimşekler çakıyor, soğuk bir rüzgâr esiyor ve

kan akıyor. Ciğer hızla yaklaşıyor.

Taşınan Faysalın cansız bedenini... Beyninden vurulmuşa dönüyor. Bir şimşek daha çıkıyor.

Bir an için her yer gün gibi aydınlanıyor. Son kez bakıyor yoldaşına...

Ciğer çakmağını çıkarıyor ve çakıyor. Faysalın yüzüne yaklaşıyor çakmağın kırmızı ışığını. Rüzgâr söndürüyor, Ciğer tekrar çakıyor çakmağı...

Faysalın başı arkaya sarmış rüzgâr saçlarını savuruyor.

Boğazının altında, hemen göğsünün üstünde yan yana iki mermi yarası. Kan akıyor...

Ciğer bakıyor son kez dönüyor ve yürüyüp gidiyor. Soğuk rüzgâr ardı sıra esiyor.

Ve arkadaşlar Faysalın yeleğinin cebinden fotoğrafı çıkarıp Ciğere veriyor.

Ne de olsa Zağrosların ikinci yakışıklısı o oluyor.

Afyon İmparatorluğundan Eroin Cumhuriyetine

“Mucize ilaç” eroin!

“Heroin” bir marka olarak 1898’de bugünün küresel ilaç şirketi Bayer tarafından pek çok ülkede aynı anda tescil edildi. Bundan sonraki yıllarda “mucize ilaç” diye satıldı. Bağımlılık yaratma etkisi bilinmesine rağmen bir süre daha buna göz yumuldu, ancak ilk olarak ABD’de görülen politika değişiklikleriyle birlikte farklı yasal düzenlemelere gidilmeye başlandı. Dünya iktidarı gittikçe güçlenen ABD, tabii ki uyuşturucuyu yasaklamayı değil, kendi kontrolünde üretimini ve ticaretini sürdürmeyi istiyordu. Bir süre sonra başlayan 1. Büyük Savaş’ta Japonlar Çin’de, Almanlar da Fransa’da direnişi engellemek için uyuşturucu kullanımını sistemli bir şekilde yaydılar.

**Baran
VESTAN**

“Olağanüstü bir ilaç. İnsana rahatlık ve mutluluk verir. Ruhsal gücü çoğaltır. Zihni açar. Neşelendirir ve güçlendirir.”
“Mucize ilaç” eroin!

Bunlar İstanbul’da ilki 1926’da kurulan üç yasal eroin fabrikasının eroin tanıtım sloganları

“Heroin” bir marka olarak 1898’de bugünün küresel ilaç şirketi Bayer tarafından pek çok ülkede aynı anda tescil edildi. Bundan sonraki yıllarda “mucize ilaç” diye satıldı. Bağımlılık yaratma etkisi bilinmesine rağmen bir süre daha buna göz yumuldu; ancak ilk olarak ABD’de görülen politika değişiklikleriyle birlikte farklı yasal düzenlemelere gidilmeye başlandı. Dünyada iktidarı gittikçe güçlenen ABD, tabii ki uyuşturucuyu yasakla-

mayı değil, kendi kontrolünde üretimini ve ticaretini sürdürmeyi istiyordu. Bir süre sonra başlayan 1. Büyük Savaş’ta Japonlar Çin’de, Almanlar da Fransa’da direnişi engellemek için uyuşturucu kullanımını sistemli bir şekilde yaydılar.

Afyonun kâr ve uyuşturma açısından daha da fazla değer kazandığı dönemde, dünyadaki en kaliteli afyon üretimi merkezi Anadolu’ydu. Ekonomik ve siyasî sebeplerle dünyada yürütülen afyonun sınırlandırılması politikaları (örneğin afyon ticaretinden bir hayli kâr eden İngiltere, üretimin kısıtlanmasını benimsiyor ama ticaretin kısıtlanmasına yanaşmıyordu) bundan ceplerini dolduran Osmanlı iktidarlarını rahatsız ediyordu. Osmanlı 1912 Lahay Afyon Sözleşmesi’ne ve 1914 tarihli ek protokole imza atmadı, ama

sözleşmeler Sevr'le birlikte Osmanlı'yı yükümlü hale getirmişti.

1923'te kurulan Türkiye Cumhuriyeti, Lozan Anlaşmasında bu sözleşmelere taraf olacağını söylemişti, ama daha sonra düzenlenen devletlerarası konferanslara katılmakta hep çekimser davranırdı. İktidarı ele geçirmiş olan yeni seçkinlerin ceplerini doldurması için afyon üretimi önemli bir kaynaktı.

Dünyada kısıtlama politikalarının egemen devletler tarafından dayatılması sürecinde, bu topraklarda 62 ilde afyon üretimi yapılıyordu. Dünyadaki kısıtlama, yoğunlaşmanın Türkiye'ye yönelmesine neden oldu, ülke tam bir serbest bölgeye dönüştü. Çünkü afyon üretimi ve ticareti serbestti, üstelik afyon da kaliteliydi.

İstanbul'daki üç yasal eroin fabrikası

Dünyadaki kısıtlama eğilimi sonrası, dünyanın pek çok yerindeki eroin tacirleri Türkiye'ye yöneldi ve yeni Cumhuriyetin iktidarlarına bu topraklarda eroin üretimi işine girilmesini teklif ettiler. Bunun üzerine İstanbul'da 1926-1929 arasında üç eroin fabrikası kuruldu.

1926 yılında Japon sermayesi, İstanbul'daki ilk yasal eroin fabrikasını kurdu. Bu fabrika, bugünkü Taksim Gezi'nin Divan Oteli, Taşkılla yönündeki bölümdeki Mecidiye Kışlası'ndaydı. Sonrasında, Mayıs 1929'da, Eyüp'ün Bahariye semtinde, Haliç'e yakın bir yerde ikinci eroin fabrikası kuruldu. Şirketin adı Eczayı Tıbbiye ve Kimyeviye (ETKİM) idi.

Bundan yedi ay sonra, Aralık 1929'da, Kuzguncuk'ta kurulan üçüncü fabrika ise yönetim kurulundaki "kahraman" ve "seçkin" isimlerle daha da ilgi çekiciydi: Türk Ecza-yı Tıbbiye ve Kimyeviye Şirketi (TETKAŞ) adını taşıyan şirket, Fransızca isminden dolayı Sico olarak tanınıyordu ve yönetim kurulunda "Kurtuluş Savaşı" kahramanı İsmail Hakkı ile TBMM başkan vekili ve Trabzon milletvekili Hasan Saka (1947'de başbakan oldu) vardı. Ermeni, Meksikalı ve Belçikalı diğer beş üyeden ikisi (Belçikalı Michelaere ve Meksikalı Lapin) dünya çapında tanınmış uyuşturucu tüccarlarıydı.

Eroinin başkenti İstanbul

Cumhuriyetin imzalamadığı 1925 Cenevre sözleşmesi ile ero-

Dünya Güzellik Kraliçesi Keriman Halis ve derin ilişkiler

Keriman Halis, 1932'de Cumhuriyet gazetesi tarafından düzenlenen yarışmada Türkiye güzeli, ardından Belçika'da düzenlenen yarışmada da dünya güzeli seçildi. Halis'in güzellik kraliçesi olması, o dönem Türkiye'nin batılılaşma, laikleşme imajını dünyada güçlendirmesi açısından önemli bir gelişmeydi.

Ancak bu taçta, Halis'in güzelliğinden çok, Cumhuriyet gazetesinin sahibi Yunus Nadi'nin Kuzguncuk'taki fabrikada büyük etkileri olan Belçikalı uyuşturucu kaçakçılarıyla ve Celal Bayar gibi isimlerin Belçika sermaye gruplarıyla olan derin ilişkileri etkiliydi!

in dünyada artık “ilaç” sayılmıyordu. Ama Türkiye devleti bunu imzalamadığı gibi, İstanbul’da kurulan fabrikalarla da İstanbul “eroinin başkenti” haline geldi. Fabrikalarda yapılan üretim, tahminen, ayda 1 milyon bağımlının ihtiyacını karşılamaya yetecek düzeydeydi.

**Bu fabrikaların yıllık cirosu
10-15 milyon lira
civarındaydı**

Eroinin maliyeti çok düşük olduğu için, bu şirketlerin cirolarının önemli bir bölümü kârdı. 1929 yılında Türkiye’de bulunan 27 sanayi şirketinin toplam sermayelerinin 10 milyon lira, kârlarınmsa sadece 2 milyon lira olduğu düşünülürse, tüm dünyayı kasıp kavuran 1929 kapitalist ekonomi buhranından Türkiye’nin sağ salım çıkabilmesinin nedeninin “milli duygular” değil de eroin olduğu ihtimali de görülebilir.

Aynı dönem, başta İstanbul olmak üzere eroin ve morfin bağımlılarının sayısında da büyük bir artışın gözlemlendiği dönem oldu. Fabrikalarda çalışan işçilerde başlayan bağımlılık, uyuşturucu maddelerin ucuzluğu nedeniyle de, toplumun her sınıfına yayıldı. Alt sınıflar da, dönemin seçkinleri ve sosyetesini de bağımlılaştı. Örneğin 1920’den sonra Ankara’nın sağlık bakanı Rıza Nur’un eşi ile ünlü tiyatrocu Afife Jale morfinlandı. (Jale, son yıllarını Bakır-

köy Hastanesinde morfin tedavisi görerek geçirdi, 1941’de öldü.)

**Devletlerarası uyuşturucu
konferansına uyuşturucu
tüccarı heyeti!**

1930’lu yıllarla birlikte, bir yandan toplumdaki bağımlılık sorun oluşturmaya başlarken, diğer yandan da tüm dünyada

politikası yürütüyordu. Milletler Cemiyeti kadar ve belki de ondan da önemli olarak, üretiminin aşırı artmasıyla birlikte afyonun fiyatı düşmeye başlamıştı. Bu da devletin de daha az kâr etmesi anlamına geliyordu. Bunun üzerine devlet, afyon üretimi ve ihracatının daha kontrollü yapılması için düzenlemelere gitmeye karar verdi.

Ekim 1930’da Londra’da düzenlenen konferansa Türkiye de heyet gönderdi. Ama heyetin yaptığı bir “hata” sonucu, dünya uyuşturucu kaçakçılığının kaynağının Türkiye’nin yasal ticareti olduğu ispatlandı.

Bundan sonra, başta ABD olmak üzere pek çok yerde Türkiye’ye tepkiler oluştu. Bugün ABD’de hâlâ geçerli

olan “narkotik kaçakçılığın kaynağı Türkiye’dir” algısı o zamandan kalmadır.

İmaj iyice dağılmıştı. Mustafa Kemal, gündemin Türkiye’nin uyuşturucu üretimi ve trafiğindeki rolü olduğu 1931 Cenevre Konferansı’na heyet göndermeye karar verdi. Meselenin imaj düzeltme olduğu öyle belli ki, heyette, Sico fabrikası yönetim kurulu üyesi Hasan Saka vardı! Konferansta ambargodan bahse-

Türkiye ismi eroinle birlikte anılmaya başladı. Mustafa Kemal ve İsmet Paşa’nın doğrudan uyuşturucu tüccarı gibi gösterildiği karikatürler çeşitli ülkelerde yayınlanıyordu. Dünya nezdindeki bu imaj Cumhuriyetin yönetici kadrolarını rahatsız etmeye başladı. Çünkü o dönem Türkiye, uyuşturucu üretimini kısıtlamaya (yani büyük devletlerin kontrolüne sokmaya) çalışan Milletler Cemiyeti’ne girme

dilince, Türkiye kısa zamanda düzenlemelere gitme sözü verdi.

“TC Uyuşturucu Maddeler İnhisarı (Tekeli)”

CHP, Aralık 1932’de dünyada uygulanan politikalarla paralel bir dizi düzenleme yaptı. Bunların kanunlaşması ve Milletler Cemiyeti’ne bildirilmesi süreci, uyuşturucu lobisiyle karşı-lobi arasında büyük bir çekişme sonucu zorlukla gerçekleşti. Özellikle uyuşturucu lobisinin adamı içişleri bakanı Şükrü Kaya’nın engelleme gayretleri kayda değerdir. Sonunda 31 Mayıs 1933’te TC Uyuşturucu Maddeler İnhisarı (Tekeli) kuruldu. Uyuşturucu satışı devletin tekeline geçti; devlet artık resmen uyuşturucu satıyordu. Bu tekel, daha sonra 1937’de, bugün hâlâ var olan Toprak Mahsulleri Ofisi’ne (TMO) dönüştürüldü.

İktidarların tarihinin yalanları tel tel dökülürken...

Bu topraklara çöreklenmiş olan iktidarları kafalarımıza yeniden ve yeniden kakmak için uydurulan “inkılâp tarihi” masalı bu yıllarda sona erer. Ama diğer konular gibi, iktidarların eroinle olan derin bağları devam etti, ediyor. 1999’da biten savaş sırasında tanklarda uyuşturucu nakledenler sadece birkaç suçlu asker ya da “münferit vaka” değildi, iktidarların organizasyonunun esası budur. Tıpkı bugün TMO büro ve binalarını görebildiğimiz gibi, ekonomisinin yaklaşık yarısı uyuşturucuya dayanan bu topraklar iktidarları, kuru-

cularından savaşçılarına, heykelleri dikilenlerden ders kitaplarında övgüler düzülenlere kadar her unsuruyla çok çok uzun yıllardır eroinle göbek bağına sahiptir.

“Eyy Türk gençliği”nin damarları uyuşturucuyla dolarken, timsah gözyaşı döken siyasetçi-işadami-asker şeytan üçgeninin Halis Toprak’lı, Kadir Has’lı, Mehmet Ağar’lı, Susurluk’lu eroin organizasyonu kasasını doldurmayı, iktidarını cilalamayı sürdürüyor. O kalleşlerin muhtaç olduğu kudret, bu toprakların damarlarına yaydıkları

uyuşturucuda. Bahçelerinden duvarlarına nutukların atıldığı okulların tuvaletlerinde, süslü sokakların en izbe köşelerinde bu afyonlu mirasın hedefi çocuklar kendilerini uyuşturdukça onlar semiriyor. Ama gerçek “inkılâp tarihi”nin bu yüzünü de gördükten sonra, uyuşturucu tacirleri birbirlerine verdikleri resmî ambalajlar ve hayırseverlik payeleriyle ölüm kârlarını daha ne kadar makyajlayabilirler? Yalancılardan kirli, kanlı, paralı, iktidarlı, ölümlü tarihlerinin cilası tel tel dökülüyor...

80'li Yıllarda Avaşın

Rezan

Avaşın ile Temmuzun sarı sıcağın da Zagroslarda gittiğimiz uzun bir yolun sonunda, bütün araziye boydan boya yaran derin bir vadinin dibinde karşılaştık. Böyle apansız görüverince; hayranlıkla yüklü hayretler içinde bakakaldığımız Avaşının en yalın ve doğru tanımını yabancı güzellikti...

Avaşın: *Kahredilmiş bir gerçek yaşamın, unutturulmuş bir dünyanın, kırgın, kaygılı, hırçın, güzelliği...*

Yaşam da öyle olgular vardır ki, bunlar dille (söz ve yazıyla) yeterince tanımlanıp anlatılamazlar... Böylesi olguları ille de görmek, onlara dokunmak, onları içsel duyularla doğrudan tadararak algılamak özcesi onları ille de yaşamak gerekir... Kırgın, kaygılı, hırçın güzellik “Avaşın” işte öyle bir olgu...

Tanımsız güzellik Avaşını, iki yakasından uzanan paslı bir halata kancalanmış - aslanlara ve kaplanlara özgü- demir çerçevesi, tahta parmaklıklı bir kafesin içinde, tanımsız bir teknikle geçtikten sonra, Zagros Karargahına giden patikada yeniden yola koyulduk.

Bu patikaların yirmi üç yıllık öncü yolcusu Abbas arkadaş Xakurkeden beri bütün yol boyunca olduğu gibi burada da arada bir ansızın durup bir “hey, heey!” çekiyor. Ardından elindeki gopasına dayanıp, ta aşağıda vadinin dibinde, hırçınlığını anaför çekimi sarmal döngülerle içine bastırarak akan Avaşının kaygılı güzelliğine dalıp hemen oracıkta, yirmi üç yıl öncesinin anılarını, sanki daha dün olmuş gibi canlı, dipdiri ayrıntılarıyla dillendirerek yeniden yaşıyordu...

İşte böylesi anlarından birinde Abbas arkadaş, Avaşının içinde akıp gittiği derin vadinin aşağılarında bir yerleri eliyle göstererek:

- Avaşını ilk, 1983 baharında, şu aşağılarda bir yerden geçtik, dedi, ve sürdürdü:

“O zamanlar buralarda parmakla sayılacak kadar küçük bir gruptuk. Bir görev için Avaşının öte yakasına geçmemiz gerekiyordu. Gurubumuzdan Selim Hoca Avaşından geçişi örgütlemek için önden gitti, sonra dönüp bizi aldı, Zagroslar’dan Avaşına doğru yola çıktık. Yolda öyle bir yağmura tutulduk ki, bu Avaşın o gün sanki yatağından çıkmışta önce göğe ağıyor (akıyor), oradan da yere, üzerimize yağıyor (dökülüyor)du... Öyle bir yağmur... İliklerimize kadar ıslanmış halde, Zagrosların ağdalı balçık çamuruna bata çıka, hemen şu aşağılarda bir yerde kıyıya ulaştık. Orada, yatağında hırından köpürüp deliye dönmüş hırçın Avaşını görünce, doğrusu hepimiz büyük bir umutsuzluğa kapıldık...

Önümüzde, derin yatağının iki yanında yükselen yalçın kayaları döve döve akan Avaşının kükremiş suyuyla, görüş mesafemizi neredeyse birkaç metreyle sınırlayan kesif bir yağmur perdesi dışında görünen hiç bir şey yoktu. Biz, iliklerimizdek ıslaklığın ve çılgın Avaşın karşısında kapıldığımız umutsuzluğun ürpertili can sıkıntısı içinde beklerken, kıyıda biraz ileride tam geçiş noktasını aramaya giden Selim Hoca bizi çağırırdı. Yanına gittiğimizde, kalın bir ağacın gövdesine bağlanmış biraz kalınca bir naylon ipin,

öteki ucunun Avaşinin üzerinden geçerek karşı kıyıya uzanıp gittiğini gördük. Selim Hoca çılgınca akan Avaşinin ortalarında bir yerde kesif ve kalın yağmur perdesinin ardında yiterek kayıplara karışan bu naylon ipi göstererek bize:

- Karşıya, bunun üzerinden geçeceğiz, dedi.

Bu sözleri duyunca, doğrusu bizde şafak attı... Karşı tarafa uzanırken, ortasında oluşan bombesi, Avaşinin delirmiş köpükleri üzerinde, idam sehvasında ki kement gibi sallanan bu iple karşı kıyıya geçmeye kalkışmak, cesarettten öte şeyler gerektiriyordu...

Sahaya gelmeden önce Filistin de gördüğümüz askeri eğitimlerin komando bölümünde çok istekli ve başarılı olan Bilge Yumuşak arkadaşta gruptaydı. Bir ara baktım, parkesinin yakasını kaldırıp başını içeri doğru çekmiş, üzerinden geçeceğimiz ipin bağlı olduğu ağacın kalın gövdesine sırtını vererek, dizlerini kırıp oturmuş... Orada öylece, yağmurdan korumak için avucunun içinde sakladığı sigarasından derin nefesler çekerek dumanını yağmura ve Avaşine savuruyordu... Ele avuca sığmaz, delifışek kişiliklerden olan bilge arkadaşı bu halde görünce:

- Ne oldu Bilge yoldaş, neyin var? Sen bu işleri çok severdin, Filistin de senin üzerine yoktu bu işlerde, diye takıldım ona.

Bilge arkadaş, oturduğu yerde hiç istifini bozmadan, avucunun içinde sakladığı sigarasından derin bir nefes çekip, dumanını hemen omuzunun üzerinden karşı kıyıya geçip giden ipe savurduktan sonra, bütün yüzüne yayılan kocaman ve çok güzel bir gülümsemeye:

- Filistin'deki ipin altında böyle bir su yoktu, dedi.

İçinin, ruhunun güzelliği yüzüne yansımış olanlardan; güzel ruhlu, güzel yüzlü, uzun boylu bir arkadaş-tı Bilge Yumuşak arkadaş.

Biz böyle birbirimize takılırken, bir ara yağmur epeyce hız kesti. Böylece Avaşini ve karşı kıyıyı iyice görme olanağına kavuştuk. Üzerinden karşı kıyıya geçeceğimiz naylon ipin ucu bu tarafta olduğu gibi orada da kalın bir ağacın gövdesine bağlanmıştı.

Hepimiz ipin öteki ucunu ve karşı kıyıyı incelerken, orada ipin bağlı bulunduğu ağacın çevresinden bir yerlerden, ufak tefek ama cin gibi hareketli biri peyda oldu. Hala çiseleyen yağmurun ince perdelemelerine karşın ufak tefek adamın hareketleri, öyle kıvrak ve canlı görünüyordu ki, ateş gibiydi!

Zaten bu dağlarda ve bu havalarda başka türlü olunamaz, aksi halde hayatta kalmamazdı. Yağmurun hız kesmesiyle karşıda birden peyda olan bu ufak tefek cin gibi adam, bir ucu beline bağlı bir ipin öteki ucunu Avaşinin iki yakasında asılı olan naylon ipe bağlayarak, kendini kıyısından bakarken bile insanı ürperten Avaşinin çılgın suları üzerine salıverdi. Ve kendine özgü ateş gibi çok kıvrak ve hiç

korkusuz hareketlerle, ayaklarının ucuyla üstteki ipi kementleyip sararak elleriyle ipin üzerinden gövdesini çeke çeke yanımıza ulaştı. Bu dağlarda ve bu havalarda kazandıran ve yaşatan tarz buydu.

Bizde tıpkı bu ufak tefek cin gibi adamın kazandıran ve yaşatan korkusuz tarzıyla, Avaşini geçip karşı kıyıya ulaştık. Ve karşı kıyıda bize bu geçişi sağlayan o korkusuz cin gibi ateş parçası adama, kişi başına yarım dinar para ödedik. O zamanlar yarım dinar gerçekten iyi paraydı.

Avaşinin kaygılı hırçın derinliğinde çıktığı yolculuğun burasında bir an duraksayıp yön değiştirerek daha derinlere dalan öncü yolcu:

Bilge Yumuşak arkadaş o yıl Çermik taraflarına bir göreve gitti, ertesi yıl orada şehit düştü. Neden ve nasıl şehit düştü? Hiç öğrenemedik, anlayamadık... Elazığlıydı. Dedi ve sustu...

Bu patikaların çeyrek asırlık öncü yolcusu Avaşinin kaygılı hırçın güzelliğinde çıktığı çeyrek asırlık uzun yolculuğun sonunda, elindeki gopalinı Avaşine doğru şöyle usulca sallayarak derinden bir "Hey! Heeey!" daha çekti... Zagros karargahına doğru yeniden yola koyulduk.

Yılmaz Dağlum (Troçki) arkadaş, Bilge Yumuşak arkadaş üzerine şu bilgileri verdi : Urfa Komününde idi, Eğitim Enstitüsün de öğrenciydi. Urfa da bir eylemde yakalandı. Diyarbakır Sıkıyönetim Askeri Cezaevinde birlikteydik. Kardeşi Gafur Yumuşakın kimliğiyle yatıyordu. On bir Eylül 1980 günü, tıpkı kendisi gibi, içeride kardeşinin kimliğiyle yatan Musa İlk ile birlikte tahliye oldu. Aynı günün gecesi askeri darbe oldu. Tahliye günü içeride yaptığımız toplantıda, Bilge arkadaşın, çıkar çıkmaz arkadaşlara ulaşip, Filistine geçmesini kararlaştırmıştık. Bilge arkadaş kararın gereğini yapmış, darbenin karanlığında, Önderliğin ve özgürlüğün aydınlığına gitmişti. Candan, uyumlu ve çok sevgili biriydi. İnsanlık aşığı, tutkulu bir özgürlük savaşçısıydı.

Ş. Sarı İbrahim'den Gerilla Anıları

ERZAK TOPLARKEN (Hakurke- Lelikan 1983)

Abbas arkadaşın talimatıyla bölgenin önde gelen zengini Hacı Seydo ağadan erzak almaya gittik. Hacı Seydoya uygun bir üslupla kendimizi tanıtip, meramımızı anlattık. Kendisine erzak için geldiğimizi öğrenince, Hacı Seydo bizi alıcı gözle, tepeden tırnağa şöyle bir süzdü, sonra da, kinayeli bir üslupla:

- Paranız var mı? diye sordu.

- Paramız yok, dedik.

Hacı Seydo, bu kez:

- Zorunuz var mı? diye sordu.

- Biz açlığımızdan ölsek de, halktan zorla hiç bir şey almayız! Bizim zorumuzda yok, dedik. Bunun üzerine Hacı Seydo bizi açıktan ti ye olarak :

- Buralarda bir Komünist Parti var, bol parası ve erzağı var ve Rusya'dan gelir. Buralarda ki komünistlerin her biri benden daha zengin, benden daha büyük ağadır...

KDP'nin de zoru var. Hepimizden istediği her şeyi zorla alır...

Sizin ne paranız var ne zorunuz... Ee... Buralarda böyle parasız, zorsuz nasıl tutunacaksınız? Nasıl edelim, ne yapalım sizi? diyerek, gevrek, gevrek güldü... Sonra da omuzuma dokunarak usulca tapikleyip:

- Gelin bakalım, gelin, diyerek önümüze düştü, bizi ambarına-kilerine götürüp bol erzak verdi. Lelikandan bol erzak çikardık.

Cuma arkadaş:

BERU (PALAMUT)

Behdinan 1983

Erzak ve genel lojistik olanaklarımız çok yetersiz ve sınırlıydı. En temel zorunlu ihtiyaçlarımızın çoğundan hemen hemen sürekli yoksunduk. Unumuz ve ekmeğimiz hiç yok gibiydi mesela. Bunun yerine Beru - Palamut yiyorduk. Beruyu ezip içine azıcık un katarak ekmeğini yapıyorduk. Bu azıcık un ekmeçlik Beruyu tutuyordu. Hiç unsuz Beru ne kadar yoğrulursa yoğrulsun tutmuyordu. Temel besin kaynağımız Beruydu.

Özellikle bayan arkadaşlar Berunun; ezmesini, közlemesini, çorbasını, böreğini dahası tatlısını yapıyorlardı. Biz erkeler bu çeşitler içinden sadece Beru közlemesini yapıyorduk...

Abbas arkadaş, böylesi-ne çeşit çeşit zengin Beru

mönüsünü yerken :

- Tabi, diyordu, bu yağ ile bu şekeri neye katsan yenir...

O günlerde birinde görev gereği KDP kampına gittim. Kampta yemeğe davet ettiler. Çoğunlukla olduğu gibi aç olduğum halde ısrarlarına rağmen KDP sofrasına gitmedim, dışarıda kaldım.

KDP'liler koşullarımızı biliyor, bizi de tanıyorlardı. Sanırım o an da aç olduğumu da anlamışlardı. Çünkü içeriden bir peşmerge bir ekmeç getirip zorla elime tutuşturarak gitti.

Elimdeki ekmeçten bir lokma almıştım ki, tam o sıra Hasan (Hami Avcı) çıkageldi. Hasanı görünce hemen öte yanıma dönüp ağzımdaki lokmayı yere tükürdüm, elimdeki ekmeçi de cebime sakladım. Hasan KDP lokması yediğimi görün istemedim...

- İbrahim arkadaş, erzağımız kalmadı, çık da biraz erzak topla, dedi.

Bende o sıralar bulunduğumuz Hakkari'nin zozanlarında erzağa çıktım. Yolda "nasıl edeyim, ne yapayım da bol erzak çıkarayım" diye epeyce kafa yordum. Sonun da KDP'nin yöntemini kendi adımıza denemeye karar verdim. KDP erzak toplarken bir kağıda not yazıyor, notu ve rip erzağı alırlarken de köylülere bir hayli otoriter davranıyorlardı. KDP peşmergelerini erzak toplarken yakından görüp izlemiştim. Bende dolaştığım yerlerde köylülere PKK adına not yazdım ve notu verip erzağı alırken de beceribildiğim kadar otoriter olmaya çalıştım. Hemen hiçbirini okuma yazma bilmediği halde yazdığım notlar ve otoriter üslubum köylüler üzerinde büyük ve kesin bir etki yarattı. Bu sayede bol erzak topladım.

KÜRDİSTAN NE KADAR GENİŞ...

(Gabar 1984)

Gabar'da, Guina köyünden Ferhatı (Ömer Kaya) alıp gerillaya kattık. Yanımızda Ferhat Guinadan beş altı saat uzakta bir köye gittik. Orada Ferhat bize:

- Burası da Kürdistan'dır? diye sordu.

Bu Kürdistan'dır Tabi, dedik, burası da Kürdistan'dır.

köyün ardından aynı gece bir köye daha uğradık.

Ferhat orada da:

- Burası da mı Kürdistan? Diye sordu.

- Tabi ki burası da Kürdistan, Heval Ferhat, dedik.

Uğradığımız bu son köyün Ardından da sabah gün doğarken Şırnak-Eruh asfaltına hakim bir noktaya konumlandık. Ferhat burada yeni doğan güneşe karşı elini alınca siper edip asfalta ve doğan günün ufkuna

doğru bakarak, şaşkınlık içinde:

- Teey oraya kadar da Kürdistan mı? diye sordu.

Biz de kesinlik bildiren bir tonla:

- Doğrudur Heval Ferhat, Teey oraya kadar da Kürdistan... dedik.

Ferhat şaşkınlıktan neredeyse apışmış halde:

- Vii... Kürdistan ne kadar geniştir!!! Dedi.

Botanın doğası kadar doğal ve saf... Botanın kendisi kadar kapalı Ferhat (Ömer Kaya) köyünden dışarı ilk çıkıyordu.

Ömer Kaya: Agit arkadaşın grubunda Kürdistan'ın geniş bir alanında savaştı. Agit arkadaşın şahadetinden sonra, geldiği Önderlik sahasında, Önderlik Agit arkadaşın kişiliği üzerine çözümlerini sürdürürken ders arasında kendi canına kıydı. Ömer Kaya Agit arkadaşın şehit düştüğü pusuda yürüyüş kolunun ön sıralarındaydı.

KİRPİ PEŞİNDEKİ AYDINLAR

(Zagroslar 1983)

Partimizde köylü arkadaşlarla, öğrenci-aydın arkadaşlar arasındaki çelişki ezeli bir çekişmenin kaynağıdır... Bizde bazı köylüler cin gibi kurnaz... Bazı aydınlarsa bön denilecek kadar saftular.

Doğanın karla örtülü olduğu bir kış gününün de bütün gün boş oturmaktan sıkılan köylü arkadaşlar, bütün gün kitap okuyup tartışma geliştiren aydın arkadaşlara:

"Eğer yamaçlara çıkıp teneke çalarlarsa, arazide kış uykusuna yatmış olan kirpilerin, çaldıkları teneke sesinden uyanıp ürkerek yuvalarından dışarıya çıkacaklarını" söyleyip, buna bir de kirpi etinin lezzetinin tadına doyum olmadığını eklemişler.

Hayat görmüş deneyim sahibi köylü arkadaşların verdikleri bilgi-

lere, halka güven ilkesinin gereği olarak, inanıveren aydın arkadaşlar kampta yirmi kiloluk yağ tenekelerinden, bir kiloluk salça tenekelerine dek, bulabildikleri bütün tenekeleri toplayıp, yanlarına birerde çomak alarak yamaçlara çıkmışlar... ve başlamışlar teneke çalmaya...

Fakat aydın arkadaşların büyük bir istek ve başarıyla çaldıkları tenekelerin sinir törpüsü sesine, kirpilerin yerine mangasında çalışmakta olan Abbas arkadaş ile gelişmelerden haberi olmayan birkaç arkadaş çıkmıştı dışarıya... Zemheride teneke sesiyle kirpi avına çıkardıkları aydınları bir yerlerde hinoğlu hinlere özgü bir hazla izledikleri kesin olan köylü arkadaşlar, Abbas arkadaşın mangasından çıktığını görünce ortadan toz olduklarından; bizim "ben bilirimci, kül yutmaz" aydınlarımızın, nereden bakılırsa bakılsın "iyi saatte olsunlara" tekabül eden bu evlere şenlik durumlarını açıklayıp izah edecek kimsede yoktu çevrede. Bu "evlere şenlik." durum üzerine, açıklama ve

izah arayışlarından sonuç alamayan Abbas arkadaş, kampın içinde ki yamaçlarda teneke çalan aydınlara, "Güler misin? Ağlar mısın?" gibilerinden baktı, baktı... Sonra bize dönerek biraz kaygılı:

- Bize yönelik bir protesto olabilir mi? diye sordu.

Doğrusu biz böylesine hassas bir duruma ilişkin hiç bir şey diyemedik. Abbas arkadaşın sorusunu kesin ve derin bir sessizlikle yanıtladık... Bizden ses çıkmayınca, Abbas arkadaş bu kez elini alınca siper edip göğe bakarak, hicveden muzip bir üslup ve eda ile:

- Acaba, ay mı tutuldu? Eğer öyleyse, olabilir, anlaşılır ve kabul edilebilir bir durumdur. Fakat bunun için tenekelerini burada da çalabilirlerdi, böyle yamaçlara tırmanmalarına hiç gerek yoktu ki. Üstelik benim bildiğim, tutulan Ayın kurtuluşu için teneke gece çalınır. Söyleyin onlara gündüz gözüne teneke çalarak kafa ütölemesinler, dedi. Mangasına geri döndü.

Kayan Yıldızlar

Bedran

Küçükken anası ona bir gece damda bir yıldızın kaymasını göstererek, “bak oğlum, Allah bir can daha aldı. Neden mi? Çünkü her insanın bir yıldızı var. İnsan öldü mü yıldızı da kayar” demişti. Ve o zamandan sonra ne zaman bir yıldız kaysa, adeta Battal’ı o düşünce sarardı. Artarda daha bir çok yıldız uçmuştu.

Dökülmüş yaprakların ayaklar altında çignenmesiyle çıkarttığı hisirtular, öylesine tiz çıkıyordu ki, soğuk sonbahar gecelerinin donduruculuğunu düşünmeye bile fırsat vermiyordu. On dördünü tamamlamıştı ay. Gökteki yıldızlar öylesine canlıydı ki, tek tek sayılabilirdi adeta.

Yürüyüş kolu yamaçtan aşağıya doğru ağır ağır ilerliyordu. Yorgunluk bezdirmişti, adeta herkesi. Kimisi ağır vücuduna eklenen ağır ayaklarını dahi zor bela arkasından sürüklüyor gibiydi. Ama bir an önce şu suya varmaktı tek amaç. Ve ayaklara güç veren tek umuttu su.

Hızla bir yıldız kaydı gökyüzünden. Yere çakılmak için adeta acele edencesine uçan bir yıldız. Bir an Battal yıldızı seyretti. Kafasını bir düşünce kaplamıştı. Derinlere dalıp gitmişti o düşünceyle. Küçükken anası ona bir gece damda bir yıldızın kaymasını göstererek, “bak oğlum, Allah bir can daha aldı. Neden mi? Çünkü her insanın bir yıldızı var. İnsan öldü mü yıldızı da kayar” demişti. Ve o zamandan sonra ne zaman bir yıldız kaysa, adeta Battal’ı o düşünce sarardı. Artarda daha bir çok yıldız uçmuştu. Ve ansızın gecenin içinden yükselen uğursuz baykuşun sesine kaymıştı Battal’ın düşüncesi. İçini saran bir anlık kötü düşünceden alamamıştı he-

nüz kendisini ki, o esnada önünde yürüyenin sesini duyar gibi irkildi derin düşten.

“Ne? Saatin kaç olduğunu mu soruyorsun?” diye sordu Battal.

“Evet” dedi öndeki sessizce. Dönüp de arkasına bakmadan, kendi kendine söylemişti sanki.

“Boş ver saati arkadaş” dedi Battal.

“Umurumda değil saatin kaç olduğu. Yalnızca şu anda bir suyun başında olmak istiyorum o kadar. Doyasıya su içmek istiyorum. Varsın saat sabahın beşi olsun ne yazar ki.”

Bunu öyle bir söylemişti ki, adeta her şeye boş vermişliğini göstermiş, ya da az sonra öleceğini bilip de, son kez de olsa istediği kadar bağırarak isteyen biri gibi yüksek sesle konuşmuştu. Hatta sesi ön sıralarda bile duyulmuştu.

Susuzluk yamandır bilirsiniz. Yedi gün boyunca su içmemişti hiç biri. Ağzlarına tek bir lokma yiyecek bile girmemişti. Ama bu onların umurlarında değildi. Tek düşünceleri şu anda kahrolası şu suya varabilmek ve kana kana su içmekti hepsinin, gerisi kolaydı artık.

Çevre düşman güçleriyle kaynıyordu. Her bir tepeye sayısızca yerleşmişlerdi. Öyle çoktular ki, bir ülke bile bu kadar güçle çok kolay şekilde işgal edilebilirdi. Ama burası bir dev-

let değil, altı üstü iki adımlık toprak parçasıydı. Ne bir geliri, ne maddi ekonomisi, ne de zapt edilmesi gereken bir düşman toprağıydı. Sadece ve sadece üç yüz gerillanın yaşadığı iki sıra dağ dizisiydi. Öyle ki, bir ucundan diğer ucunu kolaylıkla görebilirdiniz. Ama yine de düşmanın içi rahat değildi. Sayılarının azlığından yakınıp habire takviye ve teknik silah istiyordu.

Türk ordusunun teknik donanımı yerleşmişti o iki sıra dağ dizisine. Ve yine de azdı kendilerini korumaları için bu sayı. Aslında onlar ne açık arazide, ne de dört duvar, tel örgü ve bir düzine mayın tarlası içinde de hiçbir zaman rahat olamadılar.

Yamaç aşağı inen meyilli bir düzlüğe girmişti, sıra halindeki yürüyüşçüler. Bir an grup durdu, ön sıradan gelen talimat bunu doğruluyordu.

-Herkes olduğu yerde dursun, diyordu talimat.

Battal sıradan ayrılıp öne doğru yürüdü. Bir an için işlerin yolunda gitmediğini düşündü. Acaba ne aksilikler olmuştu. Ön sıraya geldiğinde öncüler durmuş, aralarında bir şeyler fısıldıyorlardı. Battal elini uzatarak,

-Heval, siz neden durdunuz? Pusu mu var yoksa? dedi.

Öncü yavaşça bir şeyler gizlercesine,

-Bilmiyoruz. Önümüzde bir ışık görülüyor. Bu bir pusu da olabilir. Kontrol etmek gerekiyor. Ayrıca biraz düşmanın cihazını da dinlersek fena olmaz. Her şeye karşın tedbirli olmalıyız, dedi.

Öncü konuşurken, elini cılız bir ışığın belirip belirip kayboldu-

ğu yere uzatmıştı. Ayın loş ışığı altında bile Battal yüzünde bir tereddüdün okunduğunu hissetmiş gibiydi öncünün.

Sakin ve hiç heyecanın belirtisi dahi görülmeyen bir sesle konuştu Battal.

-Yanılmıyorsam ışığın görüldüğü yer ana yol olmalı. Bêbadî ile Muselleka arası yoldur orası. Gündüz peşmergeler geçerken araziye yakmış olabilirler. Gündüzden tutuşan bir ağaç kovuğunun alevi olabilir. Ama yine de tedbirli gidelim tabi. Ne de olsa bir operasyundayız. Her an için tedbirli olabilmeliyiz. Yoksa...

Daha sözünü bitirmemişti ki, telsizin diğer ucundaki düşman, "siz onları bana bırakın. Ben onları bir güzel haşlarım. Geriye kalanların işini de gündüz siz halledersiniz" diyordu.

Bu konuşmayı dinleyenler bir an için korkulu gözlerle etraflarını süzdüler. Gecenin içinden ne bir ses, ne bir nefes duyuluyordu. Yalnızca daha iki yüz metre ileri-

deki kontrole giden öncülerini görebiliyorlardı.

Battal yerinden kalktı. Arkaya doğru yürümek için yola çıkacaktı ki, o anda müthiş bir patlama kulakları çınlattı. Bir an için gökyüzü aydınlandı. Her taraftan düzenli olarak silahlar patladı. Kurşun vızıltıları arasında aralıklı olarak düzenli şekilde yüksek patlamalar oluyordu. Her ne kadar garip de olsa bunların tank roketleri olduğu gecikmeden anlaşılmıştı.

Patlamayla birlikte gruptan çığlıklar yükselmişti. Orta sıralardan acıklı iniltiler bir bayanın yaralandığını duyuruyordu. Çok derin iç çekişli, ciğerden gelen bir ah, of sesleri duyuluyordu patlamalar altında.

Korku, heyecan, panik havası bir yağmur bulutu gibi inmişti grubun içine. Hiç kimse o anda ne yapacağını bilmiyor, adeta birbirlerine sokulmakla kendini güvencede hissediyorlarmış duygusuyla toplanıyorlardı bir araya.

Herkes şaşkın şaşkın birbirine bakıyor, karşılıklı birbirlerini yarıdım isteyen, soru dolu bakışlarla süzüyorlardı.

-Acaba ne yapalım? Yaralılar çok mu? Kaçalım mı, kalalım mı? böyle durmakla hepimiz kendimizi ölüme yatırmıyor muyuz?

Bütün yüzlerde bu sorular ayın loş ışığında bile rahatlıkla okunuyordu. Cevap bekleyen hüznünlü yüzlerin kulağını tırmalayan gür bir patlamayla yeniden yankılandı. Bunun ardı sıra yeni yeni çığlıklar duyuldu. Grubun ortasında hırıltılar çıkartarak boylu boyunca yerde biri yatıyordu. Son nefesini verirken, bir tek sözcük bile söylemesine izin vermemişti hain şarapnel parçası. Ağzından vurmuş, kulağının altına dek koca bir yarıkla bölmüştü ikiye. Yıldızları seyrediyor gibiydi. Yaşam dolu gözleri iri iri açılmıştı adsız kahramanın.

Battal hızla grubun içine dalarak bağırmişti. Sesi oldukça gür ve heyecanlıydı.

-Arkadaşlar dağılın! Kimse topolu durmasın, geriye doğru kaçın. Az önce aştığımız tepenin arkasına geçmeye kadar herkes durmadan kendini koruyarak geri çekilsin. Oraya vardığımızda, uygun bir yerde durun, grubun toplanmasını bekleyip, yaralı arkadaşları taşırsınız, dedi. Bunları bir çırpıda söylemişti. Kelimelerin üstüne basa basa gürlemişti sesiyle, bağırmişti. Talimatı duyan herkes kimi koşar adım, kimi hiç acele etmeden yavaş yavaş, kimisi de adeta kendini ölümün kucağına bırakmış gibi adımlarını ardında sürükleyerek dağılmışlardı.

Battal kanlar içinde yatan yoldaşının cesedine baktı. İçi bir tuhaf olmuştu. Yavaşça, acele etmeden elini uzattı, yıldızları seyre dalan gözlerini kapattı. Etrafına bakarak başka kalan var mı, yok mu diye şöyle bir gözden geçirdi ve ayağı kalkarken, şehit düşmüş yoldaşına son kez baktı ve içinden “ hoşça kal adsız kahraman, seni hiçbir zaman unutmayacağım. Kim bilir belki ben de seninle gelirim” dedi ve gruba yetişmek için koşar adım ileri atıldı.

Aralıksız patlamalar devam ediyordu. Battal durmadan koşuyor, hiçbir patlama, kurşun vızıltılarına ve şarapnel yağmuruna aldırmış etmeden yoldaşlarına yetişmek için bütün gücünü harcayarak ilerliyordu. Ama daha kimsese rastlamamıştı. Patlamalar öyle dağınıklaşmıştı ki, Battal grubun çok dağınık olduğunu anlamıştı seslerden. Bu haliyle sürüyü kovalayan kurt misali darmadağın olmuştu grup. Toparlanmanın oldukça güç olduğunu biliyordu. Ama ne olursa olsun arkadaşlarına yetişmeliydi. Nede olsa alanı iyi bilen iki kişiden biriydi o. Onun içindir ki, arkadaşlarının ona ihtiyacı vardı.

Ansızın önünde bir kararlı belirdi. Bir ağacın altına eğilmişti, kalktı koşar adım başka bir ağacın altına kaçtığını gördü. Battal ona yetişmek üzereydi ki, bir patlamayla etrafı karanlıklaştı. Şiddetli toz ve barut kokusunu solumaya başladı. Çevresinde fırl fırl şarapnel uçup gitmişti. Önündeki karartıyı kaybetmişti ki, küçük bir inilti işitti. Sesin geldiği yöne doğru adımlarını

hızlandırdı. Yanına vardığında Rengin'in yerde uzanmış olduğunu gördü. Üstüne eğildi.

-Bir şey oldu mu? Yaran ağır mı? diye sordu, elini onun bacağına doğru uzattı. Şöyle bir yokladı ve “çok ağır sayılmaz, bağlarsak kanama durur. Sonra da sana yardım eder, seni götürürüm” dedi.

Battal hemen belindeki kuşağından (şutik) bir parça koparıp, dizinin üstünden baldırını sıkıca iki yerden bağladı, sonra da onu kaldırıp, koltuğunun altına dayayarak yavaş yavaş yürümeye başladı. Daha yüz metre ilerlememişlerdi ki, sol taraflarında güçlü bir patlama oldu. Gür alevler, şiddetli barut kokusuyla birlikte Battal'ın yüzüne çarptı. Hafif bir sızı işitti gözünde. Kafatasının bir bölümünün yok olduğunu sanmıştı bir an. Yavaş yavaş dizleri büküldü, yere yığıldı. Sol elini kaldırıp kafasına doğru götürmek istedi. Ama kolu yetişmiyordu bir türlü. Kendi kendine kızmıştı. Öyle ki, onu yatıştırmak ve kendine getirmek isteyen yoldaşının sesini bile duymuyordu.

-Battal, Battal kendine gel! Bir şeyin yok ya. Hadi kalk gidelim, diye Rengin söyleniyordu. Öyle konuşmuş olmakla Battal'ı yatıştırmak istiyordu. Yalnız sesindeki hüznü ve korku ona da çok gerçekçi konuşmadığını bildiriyor gibiydi. Battal'ın baş ucuna çökmüş, elini Battal'ın göğsü üzerinde bir şey arıyormuş gibi bilinçsizce dolaşıyordu. Bir türlü elini Battal'ın ikiye bölünmüş kafasına koyma cesaretini bulamıyordu kendinde.

Battal sırt üstü yere düşmüştü.

Elleri toprağa gömülmüş gibiydi. Sağ gözü yuvasından fırlayacakmış gibi gök yüzünü seyre dalmıştı. Kendi kendine konuşur gibi iniltili bir sesle bir şeyler mırıldanıyordu. Anlaşılması güç bir konuyu tartışır gibi yüzüne derin ifadeler inmişti. Tek kaşı kalkık, dudağı tebessümle bükülmüştü. Beyni ağır çekiç darbeleri altındaymış gibi zonkluyordu.

Ama buna aldırış etmiyordu. Şöyle bir Parti içindeki geçmişini düşünmeye dalmıştı. Aradan tam sekiz yıl geçmişti. Sekiz yıl boyunca canla başla bu ülkeye, bu ülkenin insanlarına, bu toprağa, annesine, babasına, dahası kendi öz yoldaşları, can yoldaşları ve özüne hizmet etmişti. Bu hizmetten hiçbir zaman kaçmamıştı. Kendi emeğine ihanet etmemişti. Amacına her zaman bağlı kalmış ve bundan dolayı da çok mutluydu. Hem de ilk günkü gibi, katıldığı zaman duyduğu sevinç ve mutluluk gibi. Ama bu ölüm var ya çok acı geliyordu ona.

Ölümünden korkuyor muydu? Hayır, kesinlikle korkmuyordu. Çünkü o ölümün var olduğunu, böylesi savaşta ölümsüz bir günün olmadığını çok iyi biliyordu. Ama böylesi basit bir ölüm acıydı. Yüzlerce tehlikeden geçmişti. Yüzlerce kez ölümü koklamıştı ama, her seferinde kendisini ondan korumuş, hatta üstüne üstüne yürüyerek, onu alt etmeyi bilmişti. Fakat bu gece tek düşman parmağı kanamadan kim bilir şu allahın belası tank roketleriyle kaç yoldaşıyla birlikte kendisi de ölecekti. Ve ardında üzülecek yoldaşlarını bırakarak göçecekti bu dünyadan.

Ardında bir gelecek vardı. Bu gelecek günlerin umut dolu yarınlarını hep hayal ederek gelmişti bu güne. Çünkü o şunu çok iyi biliyordu ki, hayat gelecek yarınlarda saklıydı. Her geçen gün biraz daha fazla yaklaşıyordu o yarınlarına. Ama aldığı mesafe yine de yetmemişti bu zamana.

Derin düşünceler sarmıştı benliğini, dününü, bu gününü düşünürken artık onun için yarınlar sadece ve sadece bir yaşayamamışlık olarak kalacaktı.

Çocukluğunu düşündü. Bir an acı bir tebessüm belirdi yüzünde. İçini çekti yalnızca, bir ah çekmekle yetindi.

Gök yüzünden bir yıldız daha kaydı. Annesinin sözleri kulaklarında yankılandı. Bu benim yıldızım diye içinden geçirdi. Bir an seyre durdu. Yıldız uzaklarda bir yerde gözden kaybolup gitti. Henüz düşünce biliyordu. Kendi kendine bu benim değil diye içinden geçirdi. Bir an gülmek istediye de beceremeyip acıyla kıvrandı. O anda birisinin onu uykudan uyandırmak istemişçesine sarstığını fark etti. Kulakları bir ses işitiyordu.

-Battal yoldaş, Battal yoldaş, hadi kalk gidelim, diyordu Rengin.

Belli belirsiz ay ışığında Rengin'in yüzünü gördü. Başını ona doğru çevirdi. Elini kaldırmak istedi, yapamadı. Sadece parmağıyla uzağı işa-

ret eder gibi bir hareket yaptı. Ve kesik kesik bir şeyler söyledi.

-Rengin yoldaş, başım.....başım...çok...ağrıyor.....herhalde...öleceğim...bak gözüm de...görmüyor....sen git...arkadaşlara ulaş... Hepsine tek tek selamlarımı söyle, dedi.

Avucunda bir şeyler sıkır gibi elini yumruklaştırdı. Bütün vücudu gerildi. İri vücudu hafifçe gevşedi, başı tekrar gök yüzüne doğru döndü. Derin bir uykuya dalarken soluğu yanda kalmıştı. 29 Kasım gecesini on altı yıldızın sonuncusu da bir ateş topu gibi kayarak yere çakıldı.

"Bu yazı 29.11.1999 yılında Garê Operasyonunda tank pususu sonucu şehit düşen 16 arkadaştan biri olan Ş. Battal Serhat ve diğer yoldaşlarımın anısına bağlılığın bir gereği olarak kaleme alınmıştır. Anıları önünde saygıyla eğiliyorum."

Gözlerin
2000 ölüm orucu şehitlerine

Sürüyor bedenini, günlerdir
 hem de taşırken binlerce yıllık sevda
 yükünü
 omuzlarında
 Asla eğilmeyen başın
 Her zamanki kadar güzel ve mağrur
 Bir de türkü tutturmuşsun
 Emek...
 Sevda...
 'Türküler nefessiz kalmamalı' diyorsun
 Son nefes bile olsa
 Dudaklarında dinmeyen gülümseme
 Artık ışındır tükenirken tüketen zamana
 ve gözlerin
 Tepeden tırnağa acıya kesmiş sessizliği
 delip geçercesine hırçın.
 Gözlerin deli bir ırmak
 yaşanan zamanın ötesinden çağırır.
 Değince zalimin kirli elleri bedenine
 Bir kurşun gibi ağırlaşıyor yüreğime
 Sen oluyorum, sınırların ve zamanın öte-
 sinden
 Sonra çekilen resmin ve
 bir çift donuk bakış
 Üzperiyorum aniden,
 Gözlerine düşen gölgede üşüyor ellerim
 Tükenişi duyumsuyorum
 Orda her şey bir harabe gibi soluk
 Fırtınalardan geriye kalan
 bir parça hüznün
 bir parça öfke
 Unutma!
 gözlerine gölge düşmemeli, sevdaya şüphe,
 dağların, dağların ardındaki ateş
 Aydınlatacak er-geç
 yüreğime yüreğinle
 sesim sesinle birleşecek
 Ve yeniden yeşerecek güzel gözlerinde
 umut

Deniz Canda

Yoldaştan yoldaşlara

Bazen beden kor bir alev gibidir
 Kuraklığında ruhun gizemini anlatır
 Dans ettikçe yükselir
 Ne ki...
 O alev hep ateşinde bozulmak istenir
 Alev gürleştikçe güzelleşir
 Alev güzelleştikçe aydınlanır her yan
 Her kıvılcım umut olur,
 O umut ki...
 Cemre misali uyandırır toprağı, havayı,
 suları
 Toprak yeşerirken coşar sular
 Gökyüzü maviyle beslenir artık
 O umut ki...
 Emekçi bir ananın eline benzer
 Kundaktaki bebeğin kulağına fısıldanan
 Bir sevgi ezgisi gibidir
 O umut ki...
 Şairin hayalinde imge arayışındır
 Belki de sazın boşluğunun an
 Tellerine akan duygusudur ozanın.
 O umut ..
 Seveda yüklüdür, yitik yüreklerde
 Susan dildedir ki de
 Anlatamayan hislerin gerçek yüzünü
 Dansın gizeminde yükselir
 Ama
 Üzektir yine de...

Stêrk

Yokluğun bir çıçlıktır

(Temmuz '99 Amed Şehitlerine)

Tiz bir çıçlık yükselir bedenimden
 derinliklerinden yüreğimin
 Kızıl kan olur
 Akar damarlarımdan dağılır
 hücrelerime
 hükmeder düşüncelerime

Nefes nefese kalırım
 Adın düğümlemez boğazımda
 Korkarım söylemeye
 Anılar bir bir kurulur beynime
 Bir film şerididir, gözümde oynanır
 Sesin bir çıçlıktır
 Söz olur dilimde
 Ağıt olur
 Yokluğunun acımasız gerçekliğidir,
 ruhumu saran
 Yokluğun;

Solmasıdır çiçeğin
 Kaymasıdır gökyüzünde yıldızın
 Kopmasıdır şah damarın
 Çıçlıktır
 Bir ölüm çıçlığı
 Bir yaşam çıçlığı

Zerdeşt

(: Mizah :)

Masum Şeytan

Bir gün şeytan büyük bahçeli koskoca bir malikaneye girmiş. Merdivenleri çıkmış. Bir kuzu görmüş. Kuzunun boynunda bir ip varmış. Şeytan ipi çıkarmadan sadece biraz gevşetmiş. Kuzu malikenenin önünde bulunan aynayı görmüş. Şaşırınca bir hamle yapıp aynayı kırmış. Çıkan gürültüye evin hizmetçisi gelmiş.

Sen naaptın? ben şimdi burayı nasıl temizliycem.

Evin beyi bunu duyunca kesin beni kovar demiş ve kuzuya bir tekme atmış. Kuzu merdivenlerden düşünce ip yetmemiş ve kuzunun boynunu kesip onu öldürmüştü.

Bu sırada evin uşağı gelmiş. Neler olduğunu sormuş. Kadın anlatınca bunu nasıl yaparsın. Bey şimdi ikimizi de kovacak. O kuzu onun için çok değerliydi demiş. Ve hafifçe kadını itmiş. Kadın dengesini kaybetmiş ve merdivenlerden düşüp boynunu kırmış. Sesi duyunca evin hanımı gelmiş. Olanları öğrenince sinirlenmiş. Tam uşağı dövmek için uşağa yaklaşırken uşak lütfen beni başlaştayın ve beni kovmayın diyerek diz çökmüştü. Uşağın üstüne hızla gelen kadın ise ona çarpıp merdivenlerden yuvarlanmış ve ölmüştü.

Evin beyi gelip de olanları dinleyince belinden silah çekip uşağı vurmuş.

Sonra kendi kendine eyvah ben ne yaptım? bir kuzu, aynanın kırılması ve sevmediğim karım için elimi kana bulamaya, katil olmaya değerliydi? demiş ve silahı çekip bir kurşunda kendine sıkılmış. Bütün bu olanları bir kenardan izleyen şeytansa sırtarak "Ben hiç bişey yapmadım ki. Sadece acıyarak kuzunun boynundaki ipi gevşettim, o kadar..." demiş...

Tenefüs

Bir uçakta tam yedi deli varmış... Bunlardan sadece uçağı kullanan birinci pilot normalmiş.. İkinci pilot da deliymiş.. Durgun ve normal hava şartlarında yolculuk yaparlarken birden bire uçağın sağa ve sola yattığını hisseden birinci pilot şaşkınlıkla ikinci pilota sorunun ne olduğunu sormuş; o da, “sanırım bu dengesizlik içeriden delilerden geliyor” diye cevap vermiş. Birinci pilot, ikinci pilota emir vermiş: “o zaman git ve rahat durmalarını söyle!”. Bunun üzerine delilerin yanına giden ikinci pilot onları susturmayı başarmış. Birinci pilot ikinci pilota “nasıl susturdun” diye sorduğunda; “ben öğretmen oldum, onlar öğrenci oldular.. uçağın imdat zilini çaldım şu an tenefüs-teler..” diye cevap vermiş.

Ne Fark Var?

Bakan olan görgüsüz birisi şoförüne sorar. “Şoför söyle bakalım eşekle şoför arasında ne fark vardır?” “Şoför bir süre düşündükten sonra mahcup bir şekilde; “Bilemedim bakanım” diyor Bakan cevap olarak: “Eşeğe çüs diyince, şoföre ise dur diyince durur” demiş. Bunun üzerine şoför çok sinirlenmiş ama karşıdaki bakan olduğu için bir şey söyleyememiş. Belirli bir süre sonra bu defa şoför bakanına: “Bir soru sorabilir miyim bakanım?” der. Bakan da: “Sor bakalım” der. Şoför sorar: “Eşekle bakan arasında ne fark vardır?” Bakan bir süre sonra: “Bulamadım şoför söyle bakalım” diyor. Bunun üzerine şoför de: “Vallahi bakanım ben de bulamadım...”

Otostop

Bir adam, karanlık ve fırtınalı bir gecede, yol kenarında otostop çekmektedir. Fırtına o kadar şiddetlidir ki, bir metre ilerisini zor görür.

Birden, yaklaşan bir otomobil fark eder, otomobil bizimkinin önünde durur. Eleman kendini arabaya atar ve hemen kapıyı kapatır, sürücüye döndüğü anda irkilir.

Direksiyonda kimse yoktur! Araba yavaşça hareket etmeye başlar. Adam şoktadır, yola bakar ve ileride bir viraj görür. Dua etmeye başlar... Viraja girmek üzereyken, direksiyonda bir elin belirdiğini ve arabanın viraj döndüğünü görür. Kafayı sıyırmak üzereyken, sonra

ki birkaç virajda da aynı el arabayı yönlendirir!

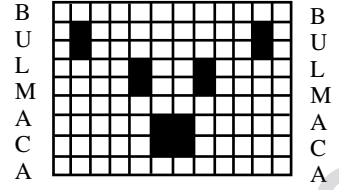
Adam donup kalmıştır... Cesaretini toplamaya çalışır ve kendini arabadan dışarı atıp, en yakın kasabaya doğru koşmaya başlar. Kasabaya girdiğinde hala şoktadır. Bir bara dalar ve iki kadeh tekila isteyip, ağlayarak olanları oradakilere anlatmaya başlar.

Ortalığı bir sessizlik kaplar...Bir saat kadar sonra, aynı bara iki kişi girer. Girenlerden biri bizzim elemanı görür görmez yanındakine döner ve şöyle der:

“Bak Fêpe, biz arabayı iterken binen herif buydu iştet!”

Bulmaca

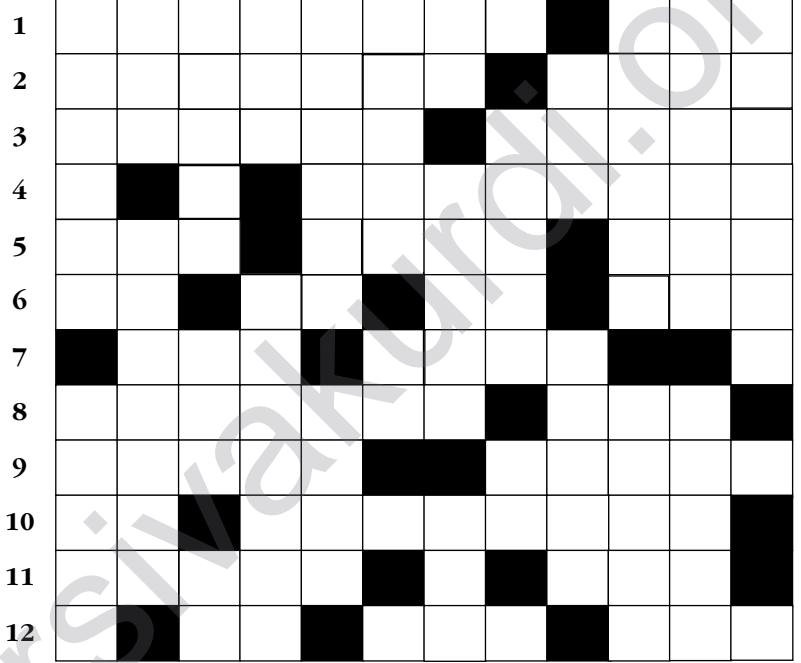
BULMACA

Soldan Sağa

- 1- PKK gençlik öncülerinden - Bir Kürt ili
- 2- 1946 da kurulan ilk Kürt devleti - Sıvı olmayan
- 3- Sermaye - Mevki, Kat - Sert buğdaydan elde edilen iri un
- 4- Hile, kurnazlık
- 5- Tırnağa sürelen boya - Kedi, köpek yavrusu - Kırişli bir çalgı
- 6- Selenyumun simgesi - Köpek - Rusçada evet - İspanya da bir örgüt
- 7- Kürtçede ekmek - asalak bir hayvan
- 8- Kara ve hava yollarında bilet veya bapoz işlerinin yapıldığı tezgah - özel yer
- 9- Had safhalarda olma, hazır olmak
- 10- Lityumun simgesi - İnsancıl
- 11- Emirlere, kurallara uyma - Çin Komünist partisinin kurucusu
- 12- Türkiye'nin kısaltılışı - PKK önderlerinden Kemal ... - Avrupa'da bir Kürt kurumu

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Yukarıdan Aşağıya

- 1- Türkiye'de bir dağ - Yere serilen dokuma
- 2- Argoda sesleniş - Soykırım
- 3- Ticaret de iş ve mal gibi şeyleri kabul edene, arttırma-eksiltme - Yemin - Köpek
- 4- Bir ağaç adı - Kişinin kendi yaşımına son vermesi
- 5- Tanrıya yapılan yakarış - Bir erkek ismi - 6- Aşırın, götüren - Barakanın son hecesi
- 7- Bir besin maddesi - Öncü - Birden bire
- 8- Bulunulan yer, yurt - Mağara
- 9- Kürt yazarlarından Fuat ... - Niteliksel ve niceliksel değişim süreci
- 10- Gazete ve dergilerde köşe yazısı - Oruca başlama zamanı
- 11- Merkür uydusunun diğer adı - Bir yılan cinsi
- 12- Şımarıklık yapan